

Colofon

Dit activiteitenverslag werd samengesteld door de directie en de medewerkers van het VIZO onder de algemene coördinatie van Paula Palmans, verantwoordelijke voor de cel communicatie. Meer gedetailleerde informatie krijgt u altijd op vraag bij de verschillende diensten en afdelingen.

VIZO

Kanselarijstraat 19
1000 Brussel
tel. 02 227 63 93
fax 02 217 46 12

info@vizo.be
www.vizo.be
www.syntra.be

Eindredactie:

Paula Palmans

Vormgeving:

www.impuls-reclame.be

Verantwoordelijke uitgever:

Johan Artois, waarnemend administrateur-generaal

Dit activiteitenverslag sluit het dertiende werkjaar van het VIZO af. Het fotomateriaal is een selectie van de dienst vormgeving en van eigen activiteiten en producten binnen het VIZO en SYNTRA-netwerk.

0 **Deel 1. Structuren en beleid**

- 0 1. Beheer en beleid
 - 0 a. Het BBB-verhaal van het VIZO (de strategische hervorming)
 - 0 b. Structuur en management van het VIZO
 - 0 c. Raad van bestuur
 - 0 d. Praktijkcommissie
- 0 2. Financiële middelen
- 0 3. Personeel en HRM - Emancipatie - Preventie
 - 0 3.1 Personeel en HRM
 - 0 3.2 Emancipatie
 - 0 3.3 Interne dienst voor preventie en bescherming
- 0 4. Klachtendienst

0 **Deel 2. Vorming**

- 0 1. SYNTRA-netwerk uitbouwen en organiseren tot een draaischijf van meer en beter ondernemerschap
 - 0 1.1 Het SYNTRA-netwerk
 - 0 a. Het VIZO
 - 0 b. SYNTRA-opleidingsnetwerk voor zelfstandigen en KMO
 - 0 c. Lesgevers
 - 0 d. Beroepscommissies, sectorcommissies en werkgroepen
 - 0 e. De leersecretaris
 - 0 f. De commissie van de leersecretarissen
 - 0 1.2 Basisprincipes
 - 0 a. Levenslang leren
 - 0 b. Alternierend leren
 - 0 c. Modulaire trajecten
- 0 2. Verwezenlijken van meer ondernemerschap
 - 0 a. Project marketing en communicatie
 - 0 b. DIVA
 - 0 c. Projecten
 - 0 d. Sectorconvenants
- 0 3. Verwezenlijking van beter ondernemerschap
 - 0 a. Een waaier van beroepen
 - 0 b. Leertijd
 - 0 c. Ondernemersopleiding
 - 0 d. Gecertificeerde bijscholing
 - 0 e. Niet-gecertificeerde opleidingen
 - 0 f. Kenniscentrum
- 0 4. Kritieke succesfactoren
 - 0 a. Nieuwe bedrijfscultuur
 - 0 b. Integrale kwaliteitszorg

0 Deel 3. Vizo bedrijfsadvies

- 0 1. Verdubbeling van het aantal adviesdagen
- 0 2. Samenwerkingsverbanden
- 0 3. Promotie en sensibiliseringsacties van het ondernemerschap
- 0 4. Sectorprofielen

0 Deel 4. Design Vlaanderen

- 0 1. Selecties
- 0 2. Galerie
- 0 3. Subsidies
- 0 4. Kwintessens
- 0 5. Design Management
- 0 6. Beurzen
- 0 7. Buitenlandse tentoonstellingen
- 0 8. Triënnale voor vormgeving
- 0 9. Ouverture
- 0 10. European Design Forum
- 0 11. WCC General Assembly
- 0 12. Juridisch advies
- 0 11. Website
- 0 12. Samenwerking met de NMBS
- 0 13. Deelname aan jury's
- 0 14. Briefwisseling

0 Deel 5. Regie ESF, doelstelling 3, zwaartepunt 3

- 0 1. De maatregelen van zwaartepunt 3
- 0 2. VIZO-regisseur
- 0 3. Resultaten projectoproepen 2004
 - 0 3.1 Algemeen
 - 0 3.2 Inhoudelijke bijdrage tot het Programmacomplement (PC) en het EPD
 - 0 3.3 Betrokken organisaties en deelnemers
 - 0 3.4 Ondersteuning van promotoren en potentiële promotoren
 - 0 3.5 Cijfergegevens financiële uitvoering
- 0 4. Voorlichting en publiciteit

DEEL I | STRUCTUREN EN BELEID

1. BEHEER EN BELEID
2. FINANCIËLE MIDDELEN
3. PERSONEEL EN HRM - EMANCIPATIE - PREVENTIE
4. KLACHTDIENST

STRUCTUREN EN BELEID

DEEL I | STRUCTUREN EN BELEID

1. Inleiding

J. Artois nog te schrijven

I. BEHEER EN BELEID

a. Het BBB-verhaal van het VIZO

J. Artois nog te schrijven

b. Structuur en management van het VIZO (situatie sinds september 2003)

De Vlaamse regering kende aan de heer Gilbert Otten, administrateur-generaal van het VIZO, vanaf 1 augustus 2003 een verlof voorafgaand aan pensionering toe. De heer Johan Artois werd vanaf die datum aangesteld als waarnemend administrateur-generaal. Vanaf 1 november 2003 ging ook mevrouw Kris De Gryse, adjunct-administrateur-generaal, op pensioen.

Gezien deze veranderingen binnen de leiding van het VIZO, het feit dat de wnd. administrateur-generaal zijn functie diende te combineren met zijn opdracht als veranderingsmanager voor het beleidsdomein EWT en gelet op de ingrijpende geplande hervormingen in het kader van Beter Bestuurlijk Beleid gaf de raad van bestuur aan de wnd. administrateur-generaal de opdracht een nieuwe managementorganisatie uit te werken.

Deze stelde een nieuwe structuur voor waarbij o.a. 3 beleidscellen (SYNTRA Vlaanderen, Management Ondersteunende diensten, Huis van de Vlaamse Economie) in het leven werden geroepen met als opdracht de voorbereiding van de implementatie van de hervormingen in het kader van Beter Bestuurlijk Beleid. De raad van bestuur keurde de nieuwe managementorganisatie goed en duidde voor elke beleidscel een coördinator aan.

Het Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen heeft nu dus drie afdelingen die elk bestuurd worden door een projectcoördinator, ondersteund door een beleidscel. De voorbereiding en implementatie van het beleid wordt mee opgevolgd door het dagelijks bestuur. Daarnaast werd het overleg VIZO-SYNTRA structureel ingebed in de overleg- en beslissingsstructuren van het netwerk.

Structuur

Het VIZO telt drie afdelingen die geënt werden op

de toekomstige BBB-structuren waarin het VIZO als overheidsinstelling zal opgaan: SYNTRA Vlaanderen (de vormingsactiviteiten), Vlaams Agentschap Ondernemen (bedrijfsadvies en vormgeving) en de Management Ondersteunende diensten. Aan het hoofd van elke afdeling staat een coördinator, ondersteund door een beleidscel. De coördinatoren zijn respectievelijk mevrouw Mia Van Humbeeck, de heer Pascal Jacobs en de heer Erik Ottenbourgs. Elke Vlaamse provincie heeft een eigen provinciale dienst, geleid door een diensthoofd: de heer Noël Deckers (Limburg), de heer Ludo Verheyden (Vlaams-Brabant & Brussel en Antwerpen), de heer Pascal Jacobs (Oost-Vlaanderen) en mevrouw Hilde Deleye (West-Vlaanderen).

De leidend ambtenaar heeft een stafdienst ter beschikking met een secretariaat en een stafcoördinator; de heer Luc Neyens. Het VIZO telt één opdrachthouder HVO (Human resources, Vorming en Organisatieontwikkeling), de heer Fred Vanhoof. Ook de emancipatieambtenaar, mevrouw Jessy Van Dousselaere en de preventieadviseur, de heer Thomas Decremer rapporteren aan de leidend ambtenaar.

Daarnaast werken 4 projectleiders onder de rechtstreekse verantwoordelijkheid van de leidend ambtenaar: mevrouw Annick Willems voor het project bedrijfscultuur, mevrouw Paula Palmans voor het project communicatie VIZO-SYNTRA, de heer Kris Christiaens voor het project informatiesystemen en de heer Eddy Marstboom voor het project grootstedenbeleid.

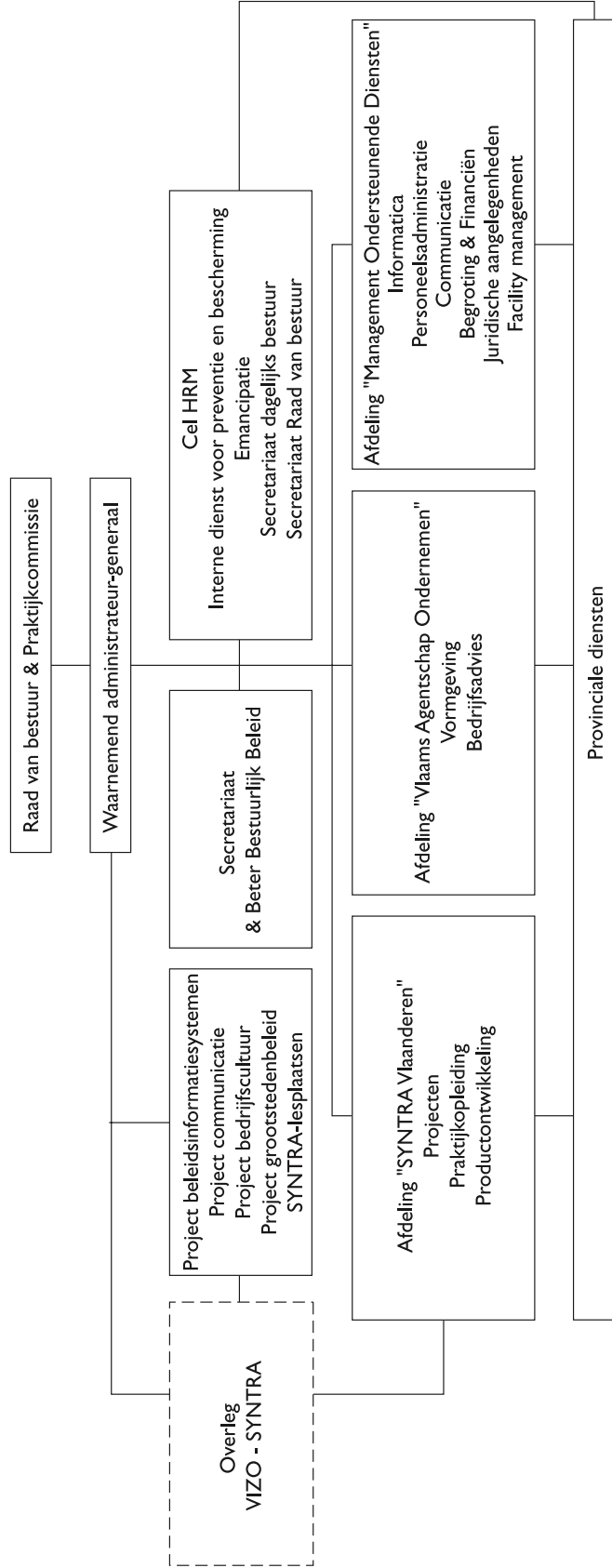
De leidend ambtenaar van het VIZO heeft naast zijn taken als waarnemend administrateur-generaal ook nog een opdracht van de Vlaamse regering als transitiecoördinator in het kader van Beter Bestuurlijk Beleid. Bij deze opdracht wordt hij ondersteund door de heer Kurt Van den Bunder en een secretariaat.

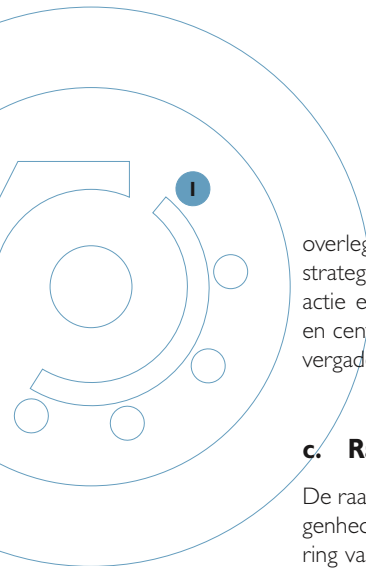
Management

De dagelijkse leiding van het VIZO berust bij de waarnemend administrateur-generaal, de heer Johan Artois. Hij wordt hierin bijgestaan door een dagelijks bestuur waarin de coördinatoren van de drie afdelingen (SYNTRA Vlaanderen, Vlaams Agentschap Ondernemen en Management Ondersteunende diensten), de stafcoördinator, de verantwoordelijke vormgeving en de opdrachthouder HVO zetelen.

Binnen het dagelijks bestuur wordt het noodzakelijke

ORGANOGRAM VAN HET VIZO

overleg gevoerd omtrent de eenduidig uit te voeren strategie, onderlinge afstemming, werkverdeling en interactie en afstemming tussen centrale diensten onderling, en centrale en provinciale diensten. Het dagelijks bestuur vergadert wekelijks.

c. Raad van bestuur

De raad van bestuur heeft beslissingsrecht in alle aangelegenheden waarvoor het VIZO bevoegd is, met uitzondering van de bevoegdheden van de praktijkcommissie. De raad van bestuur vergaderde in 2004 twaalf maal.

Samenstelling

Begin 2004 werd de samenstelling van de raad van bestuur vernieuwd. Bij besluit van de Vlaamse Regering werden benoemd

Tot voorzitter:

- G. De Brabander

Tot lid:

- B. Tan, afgevaardigde werkgevers
- J. Bortier, afgevaardigde werkgevers
- A. Van Den Rijse, afgevaardigde werknemers
- A. Leurs, afgevaardigde werknemers
- J. De Neve, afgevaardigde SYNTRA
- B. Strosse, afgevaardigde SYNTRA
- J. Carpentier, afgevaardigde Vlaamse Regering
- E. Marstboom, afgevaardigde Vlaamse Regering
- J. Bloemen, afgevaardigde Vlaamse Regering
- M. Farina, afgevaardigde Vlaamse Regering

De belangrijkste beslissingen van de raad van bestuur in 2004

De dienst interne audit van de Vlaamse Gemeenschap onderzocht de organisatiebeheersing bij het VIZO. Dit onderzoek omvatte een sterkte-zwakteanalyse van de organisatiestructuur en de organisatiecultuur. Het rapport van de audit vormde het uitgangspunt voor meerdere beslissingen van de raad van bestuur. Zo leidde de audit tot een bijsturing van de managementorganisatie en van het managementplan. Het rapport werd ook aangegrepen om per beleidscel en per project de doelstellingen te toetsen aan de gestelde normen inzake organisatiebeheersing en te evalueren op hun haalbaarheid. Dit werd vertaald in operationele doelstellingen en actieplannen met bijhorende meetcriteria, opvolgingsinstrumenten en streefnormen.

De raad van bestuur schonk veel aandacht aan de communicatie van het VIZO dat als een pijnpunt uit de interne audit naar voor was gekomen. Prioriteit werd gegeven aan een structurele aanpak van het luik interne communicatie (de communicatie intern binnen VIZO en de SYNTRA, tussen de SYNTRA onderling en tussen VIZO en de SYNTRA) met de ontwikkeling en implementatie van een interne communicatiestrategie voor het

netwerk in zijn geheel maar ook voor VIZO en SYNTRA afzonderlijk. In een tweede fase werd gestart met de ontwikkeling van een strategie op het vlak van externe communicatie die de volgende jaren de leidraad moet vormen voor een gestructureerd communicatie- en marketingplan voor het SYNTRA-netwerk.

Ook inspeland op het rapport van de interne audit keurde de raad van bestuur een specifieke deontologische code voor bedrijfs- en kunstadviseurs van het VIZO goed als aanvulling bij de algemene deontologische code die voor alle ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschap geldt.

De raad van bestuur stemde reeds in 2002 principieel in met een gezamenlijk beheer van het netwerk VIZO-SYNTRA. In het actieplan van SYNTRA Vlaanderen 2004 werd het participatief management, op voet van gelijkheid en met oog voor de verantwoordelijkheid van elke partner; als een kritische succesfactor voor het welslagen van de strategische doelstellingen van SYNTRA Vlaanderen naar voor geschoven. De raad van bestuur ging dan ook akkoord met de oprichting van het management SYNTRA-netwerking dat paritair samengesteld is uit de directeurs-afgevaardigd-beheerders van de centra en een vertegenwoordiging van het VIZO. Het management SYNTRA-netwerking krijgt operationele bevoegdheden op het vlak van de vorming van zelfstandigen en KMO en moet ertoe bijdragen dat de raad van bestuur meer strategisch kan werken. Ook hiermee werd tegemoet gekomen aan een opmerking van de interne audit.

Beter Bestuurlijk Beleid kwam ook in 2004 regelmatig ter sprake in de raad van bestuur. De raad gaf advies m.b.t. de voorontwerpen van decreet betreffende het Vlaams Agentschap Ondernemen en het Vlaams Agentschap Ondernemersvorming – SYNTRA Vlaanderen alsook over de inwerkingtreding van deze decreten.

In juni 2004 vonden verkiezingen plaats voor de Gemeenschappen en Gewesten. De raad van bestuur besprak de onderdelen van het regeerakkoord van de nieuwe Vlaamse Regering die voor de werking en opdracht van het VIZO van belang zijn.

De klachtencoördinator rapporteerde over het klachtenbeeld 2003 bij het VIZO en kreeg de toelating om zijn rapport over te maken aan de Vlaamse Ombudsman.

Op financieel vlak keurde de raad van bestuur de jaarrekening 2003 goed, behandelde hij de begrotingen van 2004 en 2005, legde de werkings- en investeringstoelagen 2004 en 2005 voor de centra met de uitbetalingsmodaliteiten ervan vast alsook de bonus per centrum voor de periode 2004-2006. Daarnaast stemde de raad van bestuur in met de organisatie- en investeringsplannen van de centra.

Op personeelsvlak werd aan de raad van bestuur gerapporteerd over de personeelsbezetting van het VIZO en

bracht de raad van bestuur advies uit over een wijziging aan het stambesluit Vlaamse openbare instellingen. Op de valreep werd in december 2004 nog het nieuwe statuut leersecretaris door de Vlaamse Regering goedgekeurd. Door dit statuut konden de leersecretarissen VIZO-personeel worden of uitdovend zelfstandig leersecretaris blijven met een maximale periode van 10 jaar. De raad van bestuur ging akkoord met een voorstel voor de berekening van de anciënniteit van de leersecretarissen die kozen voor het statuut van VIZO-personeel.

In het kader van het project "Ontwikkeling en implementatie van een bijzondere strategie voor de centra in de grootsteden" werd een kwalitatief en kwantitatief onderzoek gevoerd naar de huidige naam- en productbekendheid, socio-economische kengetallen, een objectieve evaluatie van het bestaande marktaandeel binnen de grootstedelijke gebieden, een behoefteonderzoek bij de potentiële doelgroep en de ingezette middelen voor marketing en communicatie. In opdracht van de raad van bestuur stelde de projectleider op basis van dit onderzoek een eindrapport op met een aantal vaststellingen en aanbevelingen op grond waarvan de betrokken centra in de grootstedelijke gebieden een eigen strategie kunnen ontwikkelen voor de realisatie van een groter marktaandeel in het betrokken grootstedelijk gebied. De wnd. administrateur-generaal kreeg de opdracht om deze aanbevelingen te implementeren.

De raad van bestuur behandelde de adviezen van de commissie vormgeving betreffende de aanvragen voor subsidies. In het najaar werd de nieuwe samenstelling van de commissie vormgeving bekrachtigd. In het oprichtingsdecreet van het Vlaams Agentschap Ondernemen wordt de dienst Vormgeving aangeduid als Design Vlaanderen. De raad van bestuur besliste om pro-actief op de inwerkingtreding van het decreet de naam van de dienst Vormgeving nu al te veranderen in Design Vlaanderen.

In het domein vorming en opleiding bekrachtigde de raad de beslissingen van het management SYNTRA-netwerking over de erkenning van nieuwe opleidingen, zowel definitief als bij wijze van experiment, en de aanpassing van bestaande curricula van opleidingen. Specifiek voor de leertijd legde de raad enkele principes vast voor de modularisering van opleidingen leertijd. De raad behandelde twee bezwaarschriften van cursisten uit de ondernemersopleiding betreffende het verloop van de eindexamens. Een professionele organisatie werd erkend als organisator van activiteiten in de voortgezette vorming. De nieuwe samenstelling van twee beroepscommissies werd bekrachtigd. In het kader van Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek werd groen licht gegeven om de samenwerking met vijf instellingen en organisaties te verlengen. De wnd. administrateur-generaal kreeg de toelating om een protocolovereenkomst te ondertekenen m.b.t. de oprichting van een competentiecentrum voor de auto- en aanverwante sectoren. Enkele jaren geleden werd de door de dienst bedrijfs-

advies georganiseerde opleiding in KMO-management als een besparingsmaatregel afgeschaft. Aangezien echter langs verschillende kanten de vraag naar een dergelijke opleiding weer opdook, besefte de raad van bestuur dat een uniek en waardevol opleidingsconcept dreigde verloren te gaan. De raad van bestuur gaf dan ook opdracht om de haalbaarheid te onderzoeken van een opleiding KMO-management georganiseerd in samenwerking tussen de SYNTRA en de hogescholen/universiteiten.

Twee SYNTRA werden in het bijzonder door de raad van bestuur gevolgd.

Het in juni 2003 nieuw opgerichte Brusselse centrum, SYNTRA Brussel, kende in het cursusjaar 2003-2004 een succesvolle start. Om de groeimogelijkheden van dit centrum te vrijwaren kreeg de wnd. administrateur-generaal de opdracht om samen met het centrum de mogelijkheden voor een geschikte en financieel haalbare bijkomende huisvesting te onderzoeken. Nu het nieuwe centrum stevig op poten stond, erkende de raad van bestuur ook een nieuwe directeur-afgevaardigd-beheerder van SYNTRA Brussel die de fakkel overnam van de waarnemend directeur-afgevaardigd-beheerder van het centrum.

Minder rooskleurig was de situatie in SYNTRA AB. Na kennisname van de resultaten van een interne organisatorische audit door externe consultants van dit centrum, ging de raad van bestuur over tot de erkenning van een interim-manager voor bepaalde duur als directeur-afgevaardigd-beheerder van SYNTRA AB. Een rapport van de nieuwe directeur-afgevaardigd-beheerder over de nieuwe organisatie en de toekomstplannen van het centrum bracht de raad van bestuur ertoe de wnd. administrateur-generaal op te dragen om in overleg met het centrum een beleidsverklaring en een business plan op te stellen die uiteindelijk moeten uitmonden in een samenwerkingsakkoord met de andere centra.

Gelet op de ontwikkelingen in enkele SYNTRA de afgelopen jaren besliste de raad van bestuur in het najaar om alle SYNTRA de opdracht te geven om jaarlijks aan hem te rapporteren over hun werking en toekomstplannen. SYNTRA West beet hiervoor de spits af en met deze rapportering rondde de raad van bestuur zijn werkzaamheden voor 2004 af.

d. De praktijkcommissie

De praktijkcommissie is paritair samengesteld uit zelfstandigen-en werknemersorganisaties en houdt toezicht op de leertijd. Zij is voornamelijk verantwoordelijk voor de kwalitatieve uitbouw van de opleiding van de leerling bij het ondernemingshoofd-opleider.

Zij ziet toe op de correcte toepassing van de leerovereenkomst, adviseert de raad van bestuur over het beleid en de werking in de leertijd en oefent ook toezicht uit op de leersecretaris die zij erkent en met wie ze een overeenkomst sluit.

Samenstelling

- A. Baetens, voorzitter
- M. Grielens, vertegenwoordiger zelfstandigen en KMO
- P. Van Hecke, vertegenwoordiger zelfstandigen en KMO
- J. Vanneste, vertegenwoordiger zelfstandigen en KMO
- C. Waeyaert, vertegenwoordiger zelfstandigen en KMO
- C. De Witte, vertegenwoordiger werknemers
- E. Kemani, vertegenwoordiger werknemers
- L. Pontzeele, vertegenwoordiger werknemers
- A. Leurs, vertegenwoordiger werknemers

De belangrijkste beslissingen van de praktijkcommissie in 2004

In 2004 kwam de praktijkcommissie 13 maal bijeen. Reeds verschillende jaren vormde de totstandkoming van een nieuw statuut voor de leersecretarissen een prioriteit in de werkzaamheden van de praktijkcommissie. Ook in 2004 was dit het geval. De praktijkcommissie stemde toe in een onderhoud met een afvaardiging van de commissie leersecretarissen die de ongerustheid van de leersecretarissen over het uitblijven van een nieuw statuut verwoordde.

Eind 2004 zag de praktijkcommissie na een lang en moeizaam proces haar inspanningen uiteindelijk beloond met de goedkeuring van het nieuwe statuut van de leersecretaris. De leersecretarissen worden in het nieuwe statuut **leertrajectbegeleiders** genoemd. Het nieuwe statuut, samen met een nieuwe organisatie, moet immers ertoe leiden dat het accent op de begeleiding komt te liggen. Deze doelstelling wordt weerspiegeld in een functiebeschrijving van de leertrajectbegeleider die door de praktijkcommissie werd goedgekeurd.

De praktijkcommissie keurde ook een overeenkomst tussen haarzelf, VIZO en de centra goed waarin de taakverdeling werd vastgelegd tussen de leertrajectbegeleiders en de centra m.b.t. de leertrajectbegeleiding in de leertijd.

Het nieuwe statuut geeft de leersecretarissen de keuze om VIZO-personeel te worden of uitdovend (maximum 10 jaar) zelfstandig leersecretaris te blijven. Een voorwaarde om VIZO-personeel te kunnen worden is dat men 5 jaar nuttige praktijkervaring heeft. De praktijkcommissie legde vast welke ervaring als nuttige praktijkervaring in aanmerking kon worden genomen. Een andere voorwaarde voor het verkrijgen van het statuut VIZO-personeel is het bezit van een diploma hoger onderwijs. Leersecretarissen die dit diploma niet hadden en VIZO-personeel wensten te worden dienden eerst te slagen voor een examen. Leden van de praktijkcommissie maakten deel uit van de examenjury. De praktijkcommissie gaf ook advies omtrent de onverenigbaarheid tussen de functie van leertrajectbegeleider en andere functies

en omtrent de berekening van de anciënniteit van de leertrajectbegeleiders.

In juni 2004 vonden verkiezingen plaats voor de Gemeenschappen en Gewesten. N.a.v. de onderhandelingen voor de vorming van een nieuwe Vlaamse Regering, vroeg de praktijkcommissie aan de onderhandelende partijen aandacht voor een aantal punten m.b.t. de leertijd.

De praktijkcommissie bracht advies uit over een voorontwerp van decreet betreffende het Vlaams Agentschap Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen alsook over een wijziging van het besluit ondernemersopleiding – luik praktijkstage.

De praktijkcommissie werd geïnformeerd over het strategisch actieplan SYNTRA Vlaanderen, over de resultaten van het efficiëntieonderzoek van de leertijd, en over een interne audit van de organisatiebeheersing bij het VIZO.

De erkende SYNTRA worden gesubsidieerd op basis van een door het VIZO goed te keuren organisatieplan. Het luik leertijd van deze organisatieplannen werd ter kennisgeving aan de praktijkcommissie voorgelegd. De praktijkcommissie formuleerde hierop haar opmerkingen.

Meerdere beslissingen van de praktijkcommissie betroffen de opleidingen in de leertijd. Gunstig advies werd gegeven voor de definitieve erkenning van de opleiding polyvalent administratief medewerker. De praktijkcommissie stelde wel een aanpassing van de toelatingsvoorwaarde inzake vooropleiding voor. De praktijkcommissie drong ook aan op samenwerking met Cevora rond deze opleiding. Een actualisatie van het programma van de opleidingen tegelzetter, stukadoor, schilder en wand- en vloerbekleder kon eveneens op de goedkeuring van de praktijkcommissie rekenen. Voor het project VIZO-EDUCAM garagehouder-hersteller werd ingestemd met een aanpassing van het 1e jaar van het programma op basis van het SERV-beroepsprofiel met uitbreiding van het lessenpakket met 64u extra elektriciteit.

Een voorstel voor een nieuwe leertijdopleiding polyvalent onderhoudstechnicus werd daarentegen negatief geadviseerd omdat deze opleiding in conflict zou komen met de vestigingsreglementering van verschillende beroepen.

In het kader van het Europees project VIVES werden evaluatie- en begeleidingsinstrumenten ontwikkeld. De praktijkcommissie ging ermee akkoord om deze instrumenten te implementeren in verschillende bouwberoepen en het project uit te breiden naar enkele andere beroepen. Tegelijkertijd gaf de praktijkcommissie opdracht om te zoeken naar vereenvoudiging binnen de bestaande evaluatie-instrumenten.

De praktijkcommissie nam kennis van de stand van zaken van een experiment differentiatie maatschappijgerichte vorming in enkele SYNTRA-campussen.

Op sociaalwetgevend vlak volgde de praktijkcommissie de interpretatie van de Rijksdienst voor Kinderbijslag Werknemers dat stageovereenkomsten steeds noodzakelijk zijn voor het behalen van een diploma ondernemersopleiding. Deze beslissing is van belang in het kader van het behoud van kinderbijslag voor cursisten-stagiairs. De praktijkcommissie bevestigde ook dat voor het sluiten van leer- en stageovereenkomsten niet kan worden afgeweken van de wet op de tewerkstelling van buitenlandse werknemers.

De beslissingen in verband met leer- en stageovereenkomsten

De decentrale diensten van het VIZO beslissen in eerste aanleg over de erkenning, de intrekking of de opheffing van leerovereenkomsten, de uitsluiting van de leerling en/of het ondernemingshoofd, de toewijzing van een derde leerling aan een ondernemingshoofd en de deliberatie. De praktijkcommissie spreekt zich uit over het beroep dat wordt aangetekend tegen een beslissing van een provinciale dienst. Daarnaast kan de praktijkcommissie ambtshalve en te allen tijde een individuele beslissing of een geheel van beslissingen in eerste aanleg naar zich toetrekken.

Beslissingen in verband met ondernemingen en ondernemingshoofden

De praktijkcommissie verfijnde de criteria voor het sluiten van een leerovereenkomst of stageovereenkomst in een vzw.

Twee vzw's kregen de toelating een leer- of stageovereenkomst te sluiten. De vraag van een andere vzw om een leerovereenkomst te sluiten werd voorlopig afgewezen. De praktijkcommissie besliste dat de voorwaarden voor het aanstellen van een monitor toegepast mogen worden voor een keten van ondernemingen op het niveau van de keten. Een onderneming die nog geen 2 jaar bestaat en die behoort tot een keten kan één leer- of stageovereenkomst sluiten met aanstelling van een monitor op voorwaarde dat de onderneming 3 maanden geopend is en op voorwaarde dat de praktijkcommissie op voorlegging van een aanvraagdossier beslist heeft dat de keten voldoende waarborgen biedt inzake kwalitatieve opleidingsmogelijkheden, ervaring in ondernemerschap, solvabiliteit en economische leefbaarheid. De praktijkcommissie besliste voor een bepaalde keten van ondernemingen dat deze voldeed aan de vereisten inzake opleiding, ondernemerschap en economische leefbaarheid.

Ondernemingshoofden die een tweede leerling wensen op te leiden dienen een bijscholing te volgen. De praktijkcommissie keurde het curriculum van deze opleiding goed.

Erkenning en toezicht op de leersecretarissen

Twee leersecretarissen gingen met pensioen. De begeleiding van de betrokken leer- en stageovereenkomsten werd overgedragen aan andere leersecretarissen en des-

kundigen leersecretariaat. De vraag van een leersecretaris voor een tijdelijke schorsing van zijn overeenkomst van aanneming met de praktijkcommissie werd ingewilligd.

Twee leersecretarissen vroegen een wijziging van hun werkgebied. De praktijkcommissie stemde hiermee in onder bepaalde voorwaarden.

De praktijkcommissie gaf toelating de vergoeding van een leersecretaris te storten op de rekening van een door hem opgerichte naamloze vennootschap. Zij stelde wel als voorwaarde een wijziging van de statuten van deze vennootschap waardoor het maatschappelijke doel van de vennootschap uitsluitend een burgerlijk karakter heeft en waardoor uitdrukkelijk wordt bepaald dat de leersecretaris persoonlijk aansprakelijk blijft voor de begeleiding en bemiddeling van de door hem gesloten leer- en stageovereenkomsten.

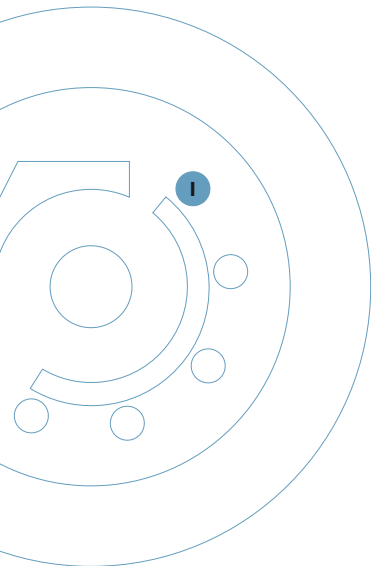
De praktijkcommissie verlengde de mandaten van de leden van de commissie leersecretarissen tot 31.12.2004 met vervanging van 1 lid.

2. FINANCIËLE MIDDELEN

De financiële middelen van het VIZO bestaan voornamelijk uit dotaties van de Vlaamse gemeenschap. In mindere mate zijn er ook eigen inkomsten uit prestaties (bijvoorbeeld bedrijfsadvies) voor ondernemingen, organisaties en particulieren.

In 2004 bedroeg de basisdotatie aan het VIZO op basisallocatie 41.01 54.709.000 euro. De eigen ontvangsten VIZO bedroegen 1.102.174,79 euro. De afname van de eigen inkomsten moet zo goed als integraal toegeschreven worden aan de minderontvangsten voor Europese projecten. Het totaal van de ontvangsten kwam op 56.251.780,13 euro. Het begrotingsresultaat tot en met het begrotingsjaar 2004 bedraagt 856.685,02 euro. Het begrotingsoverschot van 2003 ten belope van 440.605,34 euro werd overgedragen naar 2004. Het VIZO sluit het boekjaar 2004 dus af met een begrotingsoverschot van 856.685,02 euro. Het begrotingsoverschot 2004 is belast en werd veroorzaakt door éénmalige uitgestelde uitgaven (latere inschakeling van de leertrajectbegeleiders, latere opstart communicatiecampagne SYNTRA-netwerk, latere afrekening van het Leonardo-agentschap, enz.). Ingevolge de technische budgetcontrole 2005 zal dit belast saldo 2004 in de loop van 2005 moeten bespaard worden op de werkingskosten en activiteiten VIZO.

Het grootste deel van de uitgaven, 40.929.246,41 euro ging naar activiteiten en opleiding. Op 1 januari 2003 werd het Besluit van de Vlaamse regering van 14 december 2001 betreffende de erkenning en subsidiëring van de centra voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen operationeel. De werkingssubsidie omvat de subsidie leertijd, de subsidie gecertificeerde en niet-gecertificeerde opleidingen. De investeringssubsidie omvat de subsidie huren, de nieuw-

tabel financiële middelen

bouw of de verwerving en het eigenaarsonderhoud van de gebouwen. De personeelsuitgaven VIZO bedragen 7.988.616,71 euro. De werkingskosten VIZO bedragen 5.244.817,54 euro. In de werkingskosten zitten ook de uitgaven voor de tijdelijke projecten vervat. Het overzicht van de ontvangsten en uitgaven van het VIZO beslaat de jongste drie jaren. Het betreft hier niet de begrotingen, wel de rekeningen. Deze geven een juist beeld van de financiële verrichtingen van het instituut.

3. PERSONEEL & HRM EMANCIPATIE - PREVENTIE

3.1 Personeel & HRM

VIZO wil door het voeren van een modern HRM- en personeelsbeleid met performante meetfactoren de tevredenheid van werknemers en klanten verhogen en zo bijdragen tot het bereiken van de missie van het VIZO "stimuleren van meer en beter ondernemerschap door vorming, opleiding, begeleiding en advies".

Binnen het personeelsbeleid lag de klemtoon in 2004 op de rapportering over personeelsaantallen en –effectieven en loonkost in het kader van de aangekondigde wervingsstop en op de voorbereiding van de aanwerving van de leertrajectbegeleiders begin 2005.

Er werd een strategisch HRM- en V.T.O.-beleidsplan opgesteld evenals een HR-balanced scorecard.

Ook in het kader van emancipatie en preventie werden in 2004 verschillende initiatieven uitgewerkt.

Personeelsaantallen

Sinds 2004 is VIZO niet meer verplicht een sociale balans in te dienen omdat de gegevens die gevraagd werden reeds op andere manieren geregistreerd worden. Toch geven we een kort overzicht van de belangrijkste items uit de sociale balans.

- het aantal statutaire (129) en contractuele personeelsleden (50) is praktisch gelijk gebleven in vergelijking met het jaar 2003 (stijging met 2 personeelsleden en 2,8 VTE's)
- ook het aantal personeelsbewegingen is te vergelijken met 2003. Het aantal ingetreden werknemers is licht gestegen (8 tegenover 5,5 in 2003). Het aantal uitgetreden personeelsleden is licht gedaald (6 in plaats van 8 in 2003)
- de betrokken werknemers bij tewerkstellingsmaatregelen is volledig vergelijkbaar met het jaar 2003.

Personeelsbewegingen

In de loop van het jaar 2004 versterkten 8 nieuwe personeelsleden het VIZO: 1 statutair personeelslid en 7 personeelsleden op contractuele basis (waarvan 2 met een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur, 1 met een overeenkomst van bepaalde duur en 4 met een

vervangingsovereenkomst).

Het VIZO blijft ervoor ijveren om goede contractuele personeelsleden, statutair aan te werven. In 2004 schakelden 5 contractuele personeelsleden over naar het statutair statuut. 6 personeelsleden verlieten het VIZO (3 statutaire personeelsleden en 3 contractuele personeelsleden). Bij de statutaire personeelsleden zijn er 2 met pensioen gegaan en 1 personeelslid heeft ontslag ingediend. Bij de contractuele personeelsleden waren er 2 ontslagen op eigen verzoek en 1 arbeidsovereenkomst die ten einde liep.

Personeelsbeheer

In het kader van de beslissing van de Vlaamse regering van 12 september 2003 met het oog op een strikte opvolging van de loonkost en het personeelseffectief gebeurt vanaf het 3de kwartaal 2003 een rapportering over de loonkost en het personeelseffectief (in aantallen en VTE's) per kwartaal. Deze rapportering gebeurt naar de voogdijminister en de minister bevoegd voor bestuurszaken.

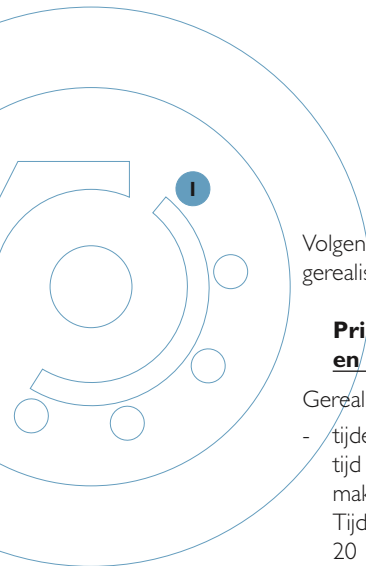
Het in 2003 goedgekeurde personeelsplan werd binnen het management gebruikt als nulmeting om elke personeelswijziging of verschuiving grondig te onderzoeken en te motiveren.

Er werd eveneens een overzicht gemaakt van alle personeelsleden. Dit overzicht maakt een meer systematische sturing mogelijk én sluit nauw aan bij het PIP/PEP-instrument en de trimestriële rapportering over het personeelseffectief en de loonkost om zo bij te dragen tot een doelmatig personeelsbeheer.

In de tweede helft van 2004 werd de overschakeling van de zelfstandige leersecretarissen naar contractuele leertrajectbegeleiders voorbereid. Er waren diverse onderhandelingen met het kabinet om het statuut van de leersecretaris voor te bereiden. Op 10 december 2004 heeft de Vlaamse regering uiteindelijk haar goedkeuring gegeven aan het besluit betreffende de erkenning en het statuut van de leersecretaris. De leertrajectbegeleiders werden over hun nieuwe statuut ruim geïnformeerd tijdens een informatievergadering. Op 21 december 2004 tekenden uiteindelijk 19 leertrajectbegeleiders een arbeidsovereenkomst met VIZO om vanaf 1 januari 2005 voor onbepaalde duur in dienst te treden.

HRM

Naar aanleiding van de aanbevelingen en werkpunten die in verband met HRM door de interne audit einde 2003 werden weerhouden, werkte de opdrachthouder H.V.O. – in samenwerking met de andere leden van de cel HRM – zowel een strategisch HRM als een V.T.O.-beleidsplan uit. In het zoeken naar een passend opvolgingsinstrument werd er uiteindelijk geopteerd om te werken volgens de principes van een HR-balanced scorecard (=HR BSC).

Volgende prioriteiten en meetfactoren werden in 2004 gerealiseerd.

Prioriteit 1: Professionalisering en netwerking HRM

Gerealiseerde meetfactoren:

- tijdens de eerste helft van 2004 bedroeg de totale tijd besteed aan het operationeel en professioneel maken van de cel HRM (inclusief netwerking) 18 %. Tijdens de bespreking op het dagelijks bestuur van 20 juli werd gevraagd dit percentage geleidelijk aan te laten dalen, ten voordele van het % coaching. Deze objectieven werden tijdens de tweede helft van 2004 gehaald (zie verder onder prioriteit 2)
- de versterkte cel HRM was eind maart 2004 operationeel

Prioriteit 2: Coachen en ondersteunen leidinggevenden

Gerealiseerde meetfactoren:

- er werd een coachingsaanbod uitgewerkt, waarop de leden van het management – op eigen vraag en naar eigen keuze – een beroep konden doen. De cel HRM besteedde 20 % van de beschikbare aan het coachen en ondersteunen van de leidinggevenden
- nut coaching : op een schaal van 1 tot 5 werd behaalde de cel HRM een score van 4 op de vraag of de aangeboden coaching als nuttig werd ervaren o.m. bij de uitbouw van hun rol als leidinggevende/verantwoordelijke

Prioriteit 3: Optimaliseren tevredenheid werk, werkdruk en –sfeer + stimuleren kwaliteitsvol leidinggeven

Gerealiseerde meetfactoren:

- de BUA-bevraging (Bottom up Appreciation) op maat, werd afgerond tegen 15 juni 2004. Het BUA-actieplan naar aanleiding van deze bevraging werd beslist tegen 30 september 2004.
- In de loop van 2004 was er eveneens een PRO-bevraging (= Personeelsresultatenonderzoek) bij 100 personeelsleden van VIZO. De resultaten van PRO-2004 werden geanalyseerd en gecommuniceerd tegen 30 september 2004.
- VIZO neemt deel aan het project Proeftuinen PLOEG+. Dit is een project van de afdeling HRM van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap met als bedoeling het evaluatiesysteem PLOEG bij een aantal departementen en VOI's te optimaliseren en deze ervaringen door te geven aan elkaar. In het kader van dit project is er een aangepast evaluatieformulier ontwikkeld voor de bedrijfsadviseurs met integratie van de meetfactoren waarmee zij werken
- de functioneringsevaluatie 2004 eerste deel (= januari 2003 t.e.m. juni 2004) was afgerond tegen 31 juli 2004
- er werden competentie ontwikkelingstrajecten opge-

zet voor pedagogische adviseur, leertrajectbegeleider en leertijdmedewerker. Samen met de betrokken personeelsleden werd een nieuw competentieprofiel opgesteld dat beter beantwoord aan de noden en competenties die van deze functies verwacht worden

- er werd begin 2004 een opleiding georganiseerd voor nieuwe evaluatoren.

Om werk te maken van de 4de strategische doelstelling uit het HRM-beleidsplan, namelijk "Bijdragen tot een doelmatig personeelsbeheer; in samenwerking met de cel personeelsbeleid van de beleidscel MOD" werd vanaf begin 2004 werk gemaakt van de installatie van het overleg "Personeelsbeleid" tussen de opdrachthouder HVO, de directeur MOD en het celhoofd van de personeelsdienst. Binnen dit overleg werd ook intensief samengewerkt aan het uitwerken van een werkwijze om personeelsbewegingen binnen de organisatie efficiënter op te volgen.

Vorming

Wat het V.T.O.-beleid betreft zijn volgende cijfers vermeldenswaard:

- 65 % van het V.T.O.-budget 2004 werd besteed aan de strategische doelstelling 1 uit het V.T.O.-beleidsplan, namelijk het organiseren van strategische opleidingen, initiatieven, ...

Hierbij werden o.m. volgende initiatieven gerekend:

- Competentieontwikkelingstrajecten voor de leertijdmedewerkers, leertrajectbegeleiders en pedagogisch adviseurs (= 33 %)
- Ontwikkeling van leidinggevenden (= 19 %)
- Ondersteuning van teambuildingsactiviteiten (= 9 %)

- 25 % van het totale budget werd besteed aan de strategische doelstelling 3 uit het V.T.O.-beleidsplan, namelijk het optimaliseren van individuele ontwikkelingskansen.

Hierbij werden o.m. volgende initiatieven gerekend:

- Opleidingen gevolgd door individuele personeelsleden + vormingsverlof (= 13 %)
- Opleidingen in het kader van stages (na bevorderingen, aanwervingen) (= 6%)
- Opleidingen gevolgd door de cel HRM (= 6 %)
- Opleidingen in verband met veiligheid (= 1 %)

Vanuit het V.T.O.-secretariaat werd erover gewaakt dat vanaf 2004 ongeveer voor elke aanvraag tot opleiding een opvolging werd gestart binnen de drie werkdagen na ontvangst van de aanvraag. Er werd eveneens een overzichtelijke vormingsbrochure uitgewerkt die via het intranet beschikbaar is.

3.2 Emancipatie

In 2004 werden voor de doelgroep mannen en vrouwen verschillende zaken gerealiseerd.

Voor de niet-geslaagde mannen en vrouwen aan het bevorderingsexamen naar niveau A werd een loopbaanontwikkelingstraject via een persoonlijk ontwikkelingsplan opgesteld.

De emancipatieambtenaar van VIZO nam deel aan de werkgroep structureel opvangen deeltijds werken. Alle leden van de werkgroep hebben samen een brochure opgesteld voor de leidinggevendenden binnen de Vlaamse overheid. Bedoeling van deze brochure is door het nemen van een aantal voorbereidende stappen het deeltijds werken beter structureel te kunnen opvangen binnen de organisatie. Naar aanleiding van deze brochure werd binnen VIZO het aanvraagformulier voor deeltijds werken aangepast waarbij de leidinggevendenden reeds bij de aanvraag moeten aanduiden hoe het deeltijds werken binnen de dienst zal opgevangen worden.

Het genderbeleid werd uitgebreid naar het inhoudelijk beleid d.m.v. een studie- en onderzoeksopdracht: "Onderzoek naar het gender- en diversiteitsprofiel van de cursisten binnen de verschillende sectoren en opleidingen en de weerslag hiervan op het opleidingsaanbod". Dit project liep van februari tot december 2004 in samenwerking met het centrum voor gelijke kansenbeleid van de KUL. Er werd een eindrapport opgesteld met beleidsaanbevelingen waarmee de SYNTRA aan de slag kunnen voor het uitwerken van een genderbeleid.

Verschiedende personeelsleden konden deelnemen aan een vorming, opleiding of training.

Zoals voorgaande jaren werd in 2004 verder kinderopvang aangeboden aan alle personeelsleden en werd toegezien op de kwaliteit ervan.

Ook de opdrachten rond ongewenst seksueel gedrag op het werk liepen door. De personeelsleden konden nog steeds terecht bij een externe vertrouwensdienst (Limits). Er zijn in 2004 noch bij de emancipatieambtenaar noch bij de externe dienst meldingen bekend.

Voor de doelgroep allochtonen was er aandacht voor de wervingskanalen; er werden namelijk extra inspanningen geleverd bij het bekend maken van openstaande vacatures (ook andere dan de traditionele wervingskanalen werden gebruikt). Er werd eveneens een schoolstage aangeboden aan een allochtoon personeelslid. Na de schoolstage werd een vervangingsovereenkomst aangeboden. Tijdens deze vervangingsovereenkomst werd het personeelslid in de mogelijkheid gesteld een opleiding Nederlands te volgen en werd dit personeelslid zeer intensief ondersteund vanuit de cel HRM.

3.3 Interne dienst voor preventie en bescherming

Ingevolge de wet van 11 juni 2002 betreffende de bescherming tegen geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk, is iedere werkgever verplicht

om een actief preventiebeleid te voeren met betrekking tot deze 'welzijn'-materie. Het ruimere kader waarin dit beleid moet bekeken worden is dan ook de welzijnswet van 4 augustus 1996. De Recente verzamelnaam voor deze vormen van probleemgedrag is 'ongewenst grensoverschrijdend gedrag op het werk', afgekort OGGW.

In 2004 starten het VIZO effectief met het uitwerken van een beleid met betrekking tot OGGW.

Midden 2004 vond er een eerste overleg plaats tussen de preventieadviseur, de opdrachthouder HVO, de emancipatieambtenaar en de externe preventieadviseur psycho-sociale aspecten over de verplichtingen die VIZO als werkgever heeft in verband met de nieuwe wetgeving m.b.t. OGGW.

Zo is elke werkgever verplicht om een actief preventiebeleid te voeren conform de principes van het dynamisch risicobeheersingssysteem. Dit houdt o.a. in dat men een risico-analyse dient uit te voeren.

Daarnaast gelden de volgende verplichtingen:

- aanvulling van het arbeidsreglement
- schrijven van een beginselverklaring van de werkgever
- verspreiden van een infobrochure ten behoeve van het personeel
- een opleiding voor de vertrouwenspersonen (emancipatieambtenaar en preventieadviseur) wordt sterk aanbevolen.

Einde 2004 werden de volgende actiepunten gerealiseerd:

- De beleidsverklaring werd goedgekeurd door het BOC
- De emancipatieambtenaar en de preventieadviseur volgden de opleiding 'vertrouwenspersoon'.
- In overleg met de externe preventieadviseur psycho-sociale aspecten werd een methode bepaald om de verplichte risicoanalyse te maken.

De overige actiepunten worden in de loop van 2005 uitgevoerd.

4. VERSLAG 2004 KLACHTDIENST

De klachtendienst van het VIZO kreeg in 2004 acht klachten te verwerken, waarvan twee onontvankelijke. Van de 6 andere klachten waren er drie gegrond en één deels gegrond.

In 2004 werd een meldingsplicht ingevoerd voor alle klachten die behandeld worden door de raad van bestuur, de praktijkcommissie en de provinciale dienst. Er werden 31 klachten gerapporteerd.

Uit het globaal klachtenbeeld (klachten en meldingen samen) blijkt dat:

- **vaststelling 1:**
er nogal wat administratieve nauwkeurigheden gebeuren. Dit moet wel genuanceerd worden gelet op het grote aantal cursisten van SYNTRA;
- **vaststelling 2:**
er nogal wat resultaten van cursisten betwist worden. Dit betekent dat het vaak mank loop wat betreft de formele motiveringsverplichting bij beslissingen in het algemeen en examens in het bijzonder.

Met betrekking tot de eerste vaststelling wordt aanbevolen dat per centrum (niet per lesplaats) één klachtenmeldpunt wordt ingesteld en één verantwoordelijke wordt aangeduid. Pas wanneer de klager bij dit meldpunt geen gehoor krijgt, zou hij zich kunnen wenden tot het VIZO.

Wat de tweede vaststelling betreft zal de VIZO-klachtendienst duidelijke richtlijnen uitwerken die helpen bij het motiveren van beslissingen in het algemeen en examenresultaten in het bijzonder. Deze richtlijnen zullen worden gecommuniceerd naar het centrum en de lesgevers.

DEEL 2 | VORMING

1. SYNTRA-NETWERK UITBOUWEN EN ORGANISEREN TOT EEN DRAAISCHIJF VAN MEER EN BETER ONDERNEMERSCHAP
2. VERWEZENLIJKEN VAN MEER ONDERNEMERSCHAP
3. VERWEZENLIJKEN VAN BETER ONDERNEMERSCHAP
4. KRITIEKE SUCCESFACTOREN

2

DEEL 2 | VORMING

Het VIZO voert een dynamisch beleid inzake de opleiding en vorming van de zelfstandigen en KMO. Via het SYNTRA-netwerk biedt het een gevarieerd aanbod van opleidingsmogelijkheden voor de kleine en middelgrote ondernemingen. Dat aanbod wordt voor het grootste gedeelte door SYNTRA georganiseerd. Voor een beperkt gedeelte wordt het initiatief genomen door professionele en interprofessionele organisaties. Het vormingsaanbod wordt op vier verschillende niveaus opgebouwd: de leertijd, de ondernemersopleiding, de gecertificeerde bijscholingen en de niet gecertificeerde opleidingen.

I. HET SYNTRA-NETWERK UITBOUWEN EN ORGANISEREN TOT EEN DRAAISCHIJF VAN MEER EN BETER ONDERNEMERSCHAP

Om meer en beter ondernemerschap in Vlaanderen te realiseren wil het SYNTRA-netwerk het aanspreekpunt en de draaischijf zijn van de vorming en de opleiding tot het ondernemerschap. Bevestiging van de eigen autoriteit, kwaliteit, promotie en marketing zijn daartoe een eerste noodzaak. Tegelijkertijd moet het netwerk zich waarmaken als een dynamisch kenniscentrum, dat de kennis van de expliciete en impliciete noden van de (potentiële) ondernemers koppelt aan de producten en diensten die het zelf in huis heeft of die, eventueel in samenwerking met derden, worden ontwikkeld en aangeboden via het SYNTRA-netwerk.

Ter voorbereiding van het toekomstige Extern Verzelfstandigd Agentschap SYNTRA Vlaanderen en de opmaak van zijn beheersovereenkomst werd er een strategisch plan opgemaakt. Doelstelling van dit strategisch plan is het SYNTRA-netwerk (de SYNTRA-koepels en het toekomstige SYNTRA Vlaanderen) uitbouwen tot een draaischijf van meer en beter ondernemerschap waar alle potentiële en gevestigde ondernemers terecht kunnen met hun vragen rond opleiding en vorming. Tevens dient deze draaischijf een dynamiek op gang te brengen naar meer en beter ondernemerschap.

Dit strategisch plan omvat naast de omschrijving van de visie en de missie, tevens de strategische doelstellingen en een vertaling daarvan in operationele doelstellingen onder de vorm van een concreet actieplan voor 2004. Tot slot bevat het plan ook de kritieke succesfactoren, de randvoorwaarden die dienen vervuld te zijn om het slagen van het strategisch plan te verwezenlijken.

Op basis van dit strategisch plan werden in 2004 de eerste concrete stappen gezet naar operationalisering. Er werd werk gemaakt van een nieuwe interne organisatiestructuur die in 2005 effectief geïmplementeerd wordt. Deze nieuwe organisatiestructuur is meteen ook de basis voor het nieuwe "SYNTRA Vlaanderen" in het kader van BBB.

I.1 SYNTRA-netwerk

Wanneer we het hebben over het SYNTRA-netwerk is dat het VIZO (dienst vorming) samen met de 5 SYNTRA-koepels met hun 21 lesplaatsen, de lesgevers en de leersecretarissen (deels zelfstandigen, deels VIZO-personeel).

a. Het VIZO

Het VIZO werd opgericht door het decreet van 23 januari 1991. De opdracht van het VIZO staat hierin omschreven als: "Opleiding, vorming en begeleiding van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen". Deze opdracht wordt vertaald in vier actierreinen: de opleiding en vorming, de bedrijfsbegeleiding, de bevordering van de vormgeving en de promotie van het zelfstandig ondernemen.

In het kader van de uitbouw tot het netwerk als een draaischijf naar meer en beter ondernemerschap, heeft het VIZO een aantal opdrachten te vervullen inzake communicatie en marketing, inzake de samenwerking met partners, de ontwikkeling van producten en diensten en het stimuleren van projecten allerhande. Bovendien moet SYNTRA Vlaanderen uitgebouwd worden tot een kenniscentrum, een operationele studiedienst waar alle relevante informatie en kennis verzameld zit rond ondernemerschap, de sectoren en de pedagogische en didactische aspecten. Het VIZO is pleitbezorger bij de overheden die de aandacht vraagt voor het beleid en voor de eigenheid van het vormingssysteem van zelfstandigen en KMO. Het VIZO coacht, adviseert en bewaakt de kwaliteit van het opleidingsaanbod. Uiteraard zal het VIZO ook valideren, erkennen, subsidiëren en labelen, terwijl het ook instaat voor een stimulerend kwaliteitstoezicht, waarbij inspectie slechts het ultieme instrument mag zijn. En tot slot heeft het VIZO zijn rol te vervullen binnen het netwerk vanuit zijn verantwoordelijkheid en complementariteit met SYNTRA.

Het VIZO kan deze taken slechts realiseren dank zij een coherent netwerk waarvan naast het instituut ook de SYNTRA-koepels, de lesplaatsen, de leersecretarissen, de lesgevers en de beroepsorganisaties deel uitmaken.

b. Het SYNTRA-opleidingsnetwerk voor zelfstandigen en KMO

Het feitelijk platform waar de vorming- en opleidingsac-

tiviteiten plaatsvinden, zijn de opleidingscentra. De activiteiten worden door het VIZO erkend en betaald. De vijf SYNTRA-koepels hebben statutair een autonome structuur die samen in totaal 21 lesplaatsen bedienen. Daarnaast ontwikkelen de opleidingscentra ook talloze activiteiten in eigen beheer; bieden zij onderdak voor activiteiten die in samenwerking met derden worden georganiseerd en onderhouden ze functionele contacten met andere opleidingsverstrekkers in hun regio zoals bijvoorbeeld de beroepsopleidingscentra van de VDAB.

De SYNTRA-koepels hebben een regionale opdracht op het vlak van marketing en communicatie, inzake de regionale samenwerking met partners. Ze moeten ook op regionaal vlak echte kenniscentra zijn. Zij kunnen sectoraal doorgroeien naar landelijke opdrachten. De SYNTRA-koepels werven cursisten, ontwikkelen, organiseren de opleidingen en presteren. Zij hebben daarbij oog voor kwaliteit en doen aan kwaliteitszorg. En uiteraard zijn zij binnen het netwerk ook verantwoordelijk voor hun taken en in die zin complementair met het VIZO.

SYNTRA Antwerpen en Vlaams-Brabant

met campussen in Antwerpen, Borgerhout, Leuven, Mechelen en Turnhout

SYNTRA Brussel

met een campus in Ukkel

SYNTRA Limburg

met campussen in Hasselt, Genk, Neerpelt en Tongeren

SYNTRA Midden-Vlaanderen

met campussen in Aalst, Asse, Gent, Oudenaarde en Sint-Niklaas

SYNTRA West

met campussen in Brugge, Ieper, Kortrijk, Oostende, Roeselare en Veurne

Het SYNTRA-netwerk

Het Management van het SYNTRA-netwerk (MSN) bestaat uit alle directeurs-afgevaardigd bestuurders van de SYNTRA-koepels, de waarnemend administrateur-generaal van het VIZO en uit de verantwoordelijken van de dienst vorming van het VIZO. Dit overlegplatform vervult een cruciale rol als kruispuntforum tussen SYNTRA en het VIZO. Het vergadert 2 maal per maand.

Het MSN is bevoegd om de raad van bestuur en de praktijkcommissie voor te lichten of te adviseren over aangelegenheden van vorming en pedagogische begeleiding van de cursisten evenals over oprichting, werking en subsidiëring van de SYNTRA-koepels. De directeurs-afgevaardigd bestuurders van de SYNTRA-koepels worden via dit orgaan geïnformeerd over belangrijke veranderin-

gen, beslissingen en evoluties binnen het VIZO-netwerk of op Vlaams, federaal of Europees niveau.

Het MSN behandelt vooral financiële aspecten naast onderwerpen zoals kwaliteitszorg, het Brussels centrum, Beter Bestuurlijk Beleid, het strategisch plan voor de leertijd, contracten enz...

c. De lesgevers

De lesgevers binnen het VIZO-systeem zijn zelfstandigen, actief in het beroep die zo hun praktische ervaring doorgeven aan de nieuwe generatie ondernemers. Gezien de grote variëteit aan opleidingen spreekt het voor zich dat het SYNTRA-netwerk haar lesgevers put uit een uitgebreid bestand aan professionelen. In 2004 hebben 4.400 lesgevers (waarvan 990 vrouwen) hun kennis doorgegeven. In de leertijd zijn dit voornamelijk voltijdse lesgevers, daar waar veruit de meeste lesgevers in de ondernemersopleiding slechts een beperkt aantal uren in hun specialiteit geven.

In het kader van integrale kwaliteitszorg en netwerking werkte de gemengde VIZO-Syntra werkgroep "vorming opleiders" een specifieke aanpak uit voor de aanwerving en de didactische bijscholing van lesgevers en ondernemers-opleiders.

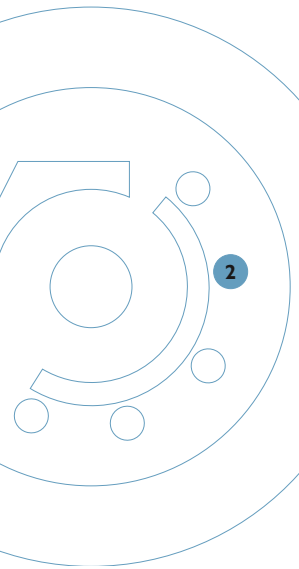
Volgende items stonden op de agenda:

- 1) het uitwerken van een eigen beroepsprofiel voor de 4 types SYNTRA-docenten (lesgevers leertijd maatschappijgerichte vorming, lesgevers leertijd beroeps-kennis, lesgevers ondernemersopleiding bedrijfskennis en lesgevers ondernemersopleiding beroeps-kennis)
- 2) het uitwerken van initiatieven die de cursuscoördinatoren ondersteunen in hun functie als coach van docenten
- 3) het voorbereiden van een aanbod inzake bijscholings-modules voor docenten en de daaraan gekoppelde financiering
- 4) het vernieuwen van het opleidingspakket "Estafette" voor ondernemers-opleiders.

d. Beroepscommissies, sectorcommissies en werkgroepen

Om de vinger aan de pols te houden werkt het VIZO met een systeem van beroeps- en sectorcommissies. Hierin zetelen pedagogisch adviseurs, afgevaardigden van de beroepsfederaties en van de SYNTRA-lesplaatsen.

De taken van de commissies bestaan erin om alert te blijven voor nieuwe evoluties binnen de sector; en desgewenst nieuwe opleidingen uit te werken. De bestaande opleidingen worden ook regelmatig geactualiseerd om steeds een kwalitatief hoogstaand curriculum te kunnen verzekeren. Verder zijn de commissies een overlegplatform om het beroep en het SYNTRA-netwerk positief in de kijker te zetten tijdens evenementen die relevant zijn voor de sector.

e. De leersecretaris

De leerjongeren en cursisten-stagiairs worden permanent en integraal begeleid. Centraal hierbij staat de leersecretaris. Hij/zij is verantwoordelijk voor de volledige trajectbegeleiding van de leerjongeren en cursisten-stagiairs. Na het sluiten van de leer of stageovereenkomst volgt hij/zij hen verder op. Zowel de leerling/cursist-stagiair als het ondernemingshoofd kunnen bij haar/hem terecht met vragen over het opleidingsprogramma, de werkomstandigheden en de opleiding in het bedrijf en het centrum. Naast de administratieve opdracht draagt de leersecretaris ook zorg voor de morele, sociale en pedagogische begeleiding van de leerling en cursist-stagiair.

f. De commissie van de leersecretarissen

Deze commissie telt tien stemgerechtigde leden, twee leersecretarissen per provincie, voorgedragen door hun collega's. In 2004 vergaderde de commissie leersecretarissen tweemaal.

De commissie leersecretarissen besprak volgende onderwerpen:

- het nieuwe statuut leersecretaris en de uitbouw van regionale leersecretariaten
- de functiebeschrijving van de verschillende leertijd-actoren
- de dalende evolutie in de leertijd
- de promotie van de leertijd
- de toegang voor de leersecretarissen tot de kruispuntbank ondernemingen
- de leertijd-applicatie
- de modularisering van de VIZO-opleidingen

Een afvaardiging van de commissie leersecretarissen had een onderhoud met de praktijkcommissie over het statuut leersecretaris.

1.2 Basisprincipes

De vorming van zelfstandigen en KMO in Vlaanderen is een systeem van levenslang leren dat wordt gedragen door de principes van het alternerend leren en de modulaire trajecten.

a. Levenslang leren

'Levenslang' enerzijds omdat een basisopleiding in deze snel evoluerende maatschappij nooit meer 'af' kan zijn en dat elke beroepsuitoefenaar, dus ook de zelfstandige, permanent inspanningen moet leveren om bij te blijven met de ontwikkelingen in het eigen beroep en met de evoluties van de markt.

b. Alternerend leren

Alternerend leren anderzijds omdat het zwaartepunt van het vormingssysteem van zelfstandigen en KMO gelegen

is in de praktijkopleiding. Het vormingssysteem steunt op de ervaring dat alternering tussen praktijkopleiding in het echte beroepsmidden en aanvullende cursussen in een vormingssysteem een meerwaarde levert tegenover leertrajecten die zich slechts in één leeromgeving afspelen. Het idee, als zou in de praktijkopleiding in de onderneming enkel de praktijk aan bod komen en in de cursus enkel de theorie, is een te enge visie. De cursussen hebben een aanvullend karakter. De praktijkervaring verwerft de cursist in de leertijd via een leerovereenkomst en in de ondernemersopleiding via een stageovereenkomst of via een tewerkstelling in dat beroep.

c. Modulaire trajecten

Vanuit het debat van levenslang en levensbreed leren enerzijds, vanuit het idee dat wat geleerd is, in welk opleidingssysteem ook of vanuit welke praktijkervaring, nooit voor niets mag zijn geweest, vanuit de benadering van de individuele cursist, werd ook binnen VIZO de piste van het modulariseren van de opleidingen bewandeld. De modules bevinden zich op verschillende niveaus: inleidend, basis, ondernemers en specialisaties. Een cursist kan via een individueel leertraject, afhankelijk van bepaalde voorkennis of ervaring, veel sneller een cyclus doorlopen dan bij een lineaire opleiding. Modulariseren betekent vooral voor de individuele cursist een voordeel: de tussentijdse succesbeleving neemt toe, want na elke module ontvangt de cursist bij het slagen in de moduleproef een modulegetuigschrift. Op die manier wordt een extra stimulans gecreëerd om het traject verder te zetten en wordt uiteraard de ongekwalificeerde uitstroom verminderd. Bovendien wordt met deze benadering het werken met homogene groepen van cursisten in de hand gewerkt via een systeem van screening van cursisten. In het kader van de permanente zorg voor actualisatie van het opleidingsaanbod, aangepast aan de evoluties die zich voordoen, is het belangrijk snel te kunnen anticiperen via versnelde, eventueel kortere opleidingen. Het aanpassen van één module kan veel sneller gebeuren dan een tweejarige opleiding aan te passen.

Modulariseren betekent ook een opwaardering van de VIZO-opleidingen, in hoofdzaak deze in de leertijd. VIZO tekende eind 2000 een samenwerkingsakkoord met de Dienst Beroepsopleiding Onderwijs waarin het de uiteindelijke bedoeling is om tot de wederzijdse erkenning van elkaars getuigschriften te komen: niets dat een cursist heeft geleerd, ook niet in een ander opleidingssysteem, mag voor niets zijn geweest. Deze overeenkomst ging intussen mee op in de DIVA-werking rond modularisering.

2. VERWEZENLIJKEN VAN MEER ONDERNEMERSCHAP

Met het oog op meer ondernemers is de doelgroep iedereen in Vlaanderen voor wie ondernemen een fundamenteel maatschappelijke waarde kan zijn. Het imago van het ondernemerschap moet algemeen worden bevorderd. In het bijzonder moeten specifieke doelgroepen zoals studenten, leerkrachten, werkzoekenden, werknemers, vrouwen, allochtonen, ... aangesproken worden. De instrumenten die ingezet worden om deze doelstelling te bereiken zijn enerzijds een geïntegreerd intern en extern communicatie- en marketingbeleid en anderzijds een doorgedreven samenwerking met verschillende partners.

De samenwerking met partners gebeurt op verschillende sporen: ten eerste de samenwerking van DIVA (Dienst Informatie Vorming en Afstemming van de Vlaamse gemeenschap) waarin alle Vlaamse opleidingsverstrekkers vertegenwoordigd zijn. Ten tweede werkt het VIZO in het kader van verschillende projecten samen met organisaties in binnen- en buitenland. Ten derde worden er al sinds 2002 met verschillende sectoren sectorconvenants afgesloten waarbij de sectoren zich engageren bij te dragen tot een sterkere implementatie van het Vlaamse beleid op het vlak van werkgelegenheid en professionele vorming.

a. Project marketing en communicatie

In 2003 werd de basis gelegd voor een geïntegreerde marketing- en communicatiestrategie voor het VIZO en het SYNTRA-netwerk. Om zijn marktpositie te versterken wil het VIZO, samen met het SYNTRA-netwerk, een professioneel en adequaat marketing- en communicatiebeleid voeren. Daartoe werd in 2004 een communicatiestrategie ontwikkeld die de volgende jaren de leidraad moet vormen voor een realistisch en gefundeerd operationeel plan en budgettering voor de komende jaren.

Naast een hertekening van de externe communicatie wil het netwerk een professioneel intern communicatiebeleid voeren dat de interne en externe werking en dienstverlening mee helpt optimaliseren en een katalysator is voor de externe communicatie. Doeltreffende interne communicatie is ook essentieel voor het introduceren en welslagen van structurele en procesmatige veranderingen. Zowel het VIZO als overheidsinstelling, als het ruimere SYNTRA-netwerk hebben hier op dit ogenblik in meer en mindere mate mee te maken.

Ook op het vlak van externe communicatie wordt er gestreefd naar een verdere professionalisering van het communicatiebeleid om de marktpositie van het SYNTRA-netwerk te versterken. Marketing, externe (corporate) communicatie en public relations worden immers een kerntaak van het toekomstige SYNTRA Vlaanderen.

Daarom werd in 2004 in overleg met het netwerk een communicatiestrategie ontwikkeld die de volgende jaren de leidraad moet vormen voor een gestructureerd communicatie- en marketingplan.

In 2004 werd in eerste instantie gewerkt worden aan de uitbouw van een interne communicatiestrategie voor het netwerk in zijn geheel, maar ook voor het VIZO en SYNTRA afzonderlijk. Tijdens een aantal workshops met de directeurs afgevaardigd bestuurders en de communicatieverantwoordelijken werd onder professionele begeleiding een geïntegreerde interne communicatiestrategie uitgewerkt.

De missie van de interne communicatie werd als volgt gedefinieerd: "Onze interne communicatie bevordert op efficiënte en dynamische wijze de motivatie en samenwerking voor en door alle partners van het netwerk om de slagkracht van het SYNTRA-netwerk continu te verbeteren". Dit resulteerde in de slagzin "in-formatie vliegen" waarbij gebruik gemaakt wordt van de metafoor van 6 vliegtuigen (de 6 partners van het netwerk) die in formatie vliegen en daarbij continu met elkaar in communicatie staan om gelijke koers aan te houden.

Het strategisch plan schuift 5 strategieën naar voor:

1. De ontwikkeling van
 - a. Een basis-communicatiekanaal (een extranet) om efficiënter samen te werken en als middel tot een gezamenlijke bedrijfscultuur (functionele/formele informatie)
 - b. Andere communicatie-instrumenten voor het creëren van betrokkenheid en motivatie (human interest informatie)
2. Versterken van de rol van het management:
 - a. Uitschrijven van de managementrol van het MSN en ontwikkelen van een corporate identity
 - b. Management als inspirator en motivator van de interne communicatie ondersteund door een communicatiemanager
3. Opstellen van een ondubbelzinnig organisatieschema met daarin
 - a. een afbakening van rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden
 - b. een beschrijving van de informatiestromen en communicatiekanalen
4. Bepalen van het managementbeleid waarin de samenwerkingsthema's gedefinieerd zijn en afspraken over "conflicts of interest" gemaakt
5. Periodieke evaluatie en bijsturing en duidelijke prioriteiten stellen

Uit dit strategisch plan voor interne communicatie werden al een aantal concrete operationele plannen opgestart en (deels) gerealiseerd.

1.
 - a. de ontwikkeling van een extranet werd op de sporen gezet. In het najaar konden de personeelsleden van VIZO en SYNTRA al proeven van de mogelijkheden van **“www.extranet.syntra.be”**.
 - b.
 - In het najaar werd voor het eerste een netwerkvergadering georganiseerd waar de concrete resultaten van de interne communicatiestrategie voorgesteld werden aan de kaderleden van het SYNTRA-netwerk.
 - ter gelegenheid van deze netwerkvergadering werd een eerste editie van “Informatief” gepubliceerd”. Een nieuwsbrief voor alle betrokkenen bij het netwerk die op een oplage van ??? verspreid wordt naar alle personeelsleden, lesgevers en leden van alle raden van bestuur van het netwerk.
 - er werd een eerste “cahier” gepubliceerd waarin de resultaten van de studie rond kwaliteit en effectiviteit van de SYNTRA-opleidingen uitgebreid voorgesteld worden.
 - de publicatie van een algemene corporate folder waarin het SYNTRA-netwerk zich als geheel profileert en voorstelt
2. Er werd een nieuwe organisatiestructuur uitgewerkt in zogenaamde gemengde VISY-werkgroep (VIZO-SYNTRA) die duidelijkheid schept over de taakverdeling en verantwoordelijken van alle partners binnen het netwerk. Hierover meer verder in dit verslag onder punt
3. Kritieke succesfactoren.

Voor de externe communicatie werden 8 strategische lijnen uitgezet.

1. PR beleid en praktijk om (pro-)actief en re-actief aanwezig te zijn in de media (free publicity) en op beurzen en evenementen
2. Lobbyen bij belanghebbenden voor het werven van extra inkomsten
3. klantenwerving mede via het aangaan van strategische samenwerkingen/allianties
4. Ontwikkelen en actueel houden van een mediaplanning (voor betaalde en onbetaalde corporate communicatie) voor het vergroten van naamsbekendheid en voor klantenwerving
5. Onderzoeken van de effectiviteit van externe communicatie voor het (bij)sturen van de besteding van het communicatiebudget en de invulling ervan
6. Uitbouwen van de website centraal voor corporate informatieverbreiding en uitbouwen van de lokale websites voor concrete info en promotie van de opleidingen.
7. Ontwikkelen van nieuwe communicatie-instrumenten naast eigen publicaties voor het vergroten van vertrouwen en credibiliteit in SYNTRA-netwerk
8. Opzetten van een interne organisatie voor de

externe communicatie voor de strategische aansturing en operationele invulling van de externe communicatie

De operationele planning en uitwerking van de externe communicatiestrategie staan op de agenda voor het voorjaar van 2005.

Publicaties en aanwezigheid op beurzen en vakwedstrijden

Naast deze heroriëntering naar een communicatiestrategie voor het SYNTRA-netwerk publiceerde het VIZO zoals elk jaar folders en affiches voor de leertijd en de stageovereen-

komst. In het kader van DIVA werkte het VIZO mee in de redactiegroep van de brochure “Levenslang en Levensbreed Leren” waarin het actuele opleidingsaanbod van de VDAB, het deeltijds onderwijs en het VIZO gepubliceerd wordt.

Naambekendheid vraagt om volgehouden aanwezigheid op belangrijke gebeurtenissen en fora waar het SYNTRA-netwerk van betekenis kan zijn. Naast de verschillende vakbeurzen en KMO-evenementen zijn het VIZO en SYNTRA ook vertegenwoordigd op een groot aantal infodagen voor scholen, beurzen voor het ruime publiek en gespecialiseerde vakbeurzen.

Ook in 2003 kregen de jongeren weer de kans om hun vakkennis en -bekwaamheid te demonstreren tijdens de verschillende vakwedstrijden. De opzet van dergelijke wedstrijden is drievoudig. In de eerste plaats vormen ze een ideale gelegenheid voor de leerjongeren om hun beroepsbekwaamheid te demonstreren en hun vakkennis onderling te vergelijken. Daarnaast plaatsen deze wedstrijden de verschillende beroepen extra in de kijker.

www.VIZO.be

De VIZO-website was ook in 2004 het virtuele visitekaartje en de informatieverstrekker van de instelling. Daar waar mogelijk wordt de site ingeschakeld bij specifieke campagnes. Ook andere evenementen

worden aangekondigd via de kalender op de onthaalpagina. Over de activiteiten binnen de Europese projecten en ESF-regie wordt steeds vaker op line gecommuniceerd en gedocumenteerd. VIZO.be heeft op die manier een vaste plaats gekregen in de communicatie van VIZO met haar partners en klanten.

www.SYNTRA.be

Sinds 2002 is www.SYNTRA.be de koepelsite voor het vernieuwde SYNTRA-netwerk. De site moet voornamelijk bijdragen tot de naambekendheid van SYNTRA. Centrale

boodschap van de site bestaat erin te informeren over het SYNTRA-opleidingsnetwerk en de verschillende lesplaatsen onder de aandacht te brengen. De site biedt de gebruiker ook een zicht op het opleidingsaanbod en alles wat vorming en opleiding van SYNTRA betreft. In 2004 werd een verregaande vernieuwing van de lay-out en structuur doorgevoerd om de internetklant nog beter te kunnen informeren.

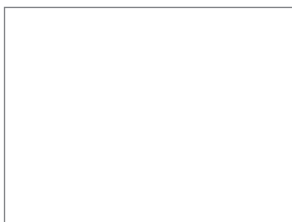
www.intranet.VIZO.be

Het intranet werd begin 2003 gelanceerd en is een afgesloten website voor het VIZO-personeel met interne informatie die op een transparante en gebruiksvriendelijke

manier on line aangeboden wordt. Naast de werkgebonden informatie werd er ook ruimte gemaakt voor meer persoonlijke items waarmee het intranet één van de meest gebruikte interne communicatiekanalen werd. Ondermeer de 'wie-is-wie' met foto's van alle personeelsleden, zoekertjes en de 'gelukkige verjaardag' zorgen voor een persoonlijk tintje. Op de onthaalpagina verschijnt elke week een nieuwe editie van Dynamiek, het digitale personeelsmagazine waarmee iedereen op de hoogte blijft van de laatste nieuwigheden.

www.extranet.syntra.be

In het najaar 2004 werd de eerste versie van het extranet gelanceerd waar alle personeelsleden en lezers van netwerk op termijn toegang toe moeten krijgen. Dit instrument

moet in de loop van 2005 uitgroeien tot het centrale informatie-uitwisselingsplatform voor het netwerk.

Syntra nieuwsbrief

Syntra corporate folder

Syntra cahier

b. DIVA

Vlaanderen wenst zich te profileren als lerende samenleving mét actief lerende burgers. Leren doe je immers je leven lang en zowel je eigen opleidingsbehoeften als die van de arbeidsmarkt veranderen voortdurend. Om hieraan tegemoet te komen ging op 31 maart 2003 de DIVA van start. DIVA staat voor "Dienst Informatie Vorming en Afstemming" en is hét instrument van de Vlaamse Regering om tot een transparanter vormingsbeleid te komen en permanente vorming te stimuleren door een doorgedreven overleg te faciliteren tussen de diensten van VDAB, VIZO, het Departement Onderwijs en Socius. DIVA is er voor iedereen die zich betrokken voelt bij het levenslang en levensbreed leren: de lerenden (individuen, organisaties en ondernemingen), de publieke en private opleidingsverstrekkers, de onderzoekers, de beleidsverantwoordelijken... DIVA neemt zowel permanente taken als projecten op zich en dit op zowel centraal als provinciaal niveau. De werking van DIVA steunt op 4 pijlers:

- Beleidsondersteuning
- Dienstverlening
- Afstemmings- en samenwerkingsprojecten
- Provinciale werking

VIZO is betrokken bij alle werkgroepen die ressorteren onder DIVA. Voor meer gedetailleerde info hierover kan je terecht op www.vlaanderen.be/diva

Daarnaast is VIZO de Promotor voor het **EVC-project** binnen DIVA. In het voorjaar van 2004 is een tweede projectoproep EVC gelanceerd. De DIVA-projectgroep stond in voor de selectie, coördinatie en ondersteuning van de (geselecteerde) EVC-pilootprojecten. Verder bouwend op de resultaten van de eerste EVC-pilootprojecten, gaven de Vlaamse OnderwijsRaad (VLOR), het Provinciaal Instituut voor Verpleegkunde te Hasselt (PIVH), het Vlaamse Steunpunt Vrijwilligerswerk (VSVW) en de Vlaamse Federatie van Verenigingen van Brood- en Banketbakers, Ijsbereiders en Chocoladebewerkeres (VeBIC) verdere concretisering aan EVC in het algemeen en de methodieken voor EVC in het bijzonder; elkeen met specifieke aandacht voor zijn / haar projectdomein, respectievelijk de onderwijssector, de publieke en private zorgsector, het maatschappelijk middenveld en de arbeidsmarkt. Net zoals de eerste oproep, kenden de pilootprojecten uit de tweede projectoproep een positief verloop, alsook goede afloop. De informatiedoorstroming van de projecten naar het werkveld verliep via de website van DIVA. Meer gedetailleerde informatie omtrent de pilootprojecten van 2004 vindt u dan ook terug op deze webpagina: www.vlaanderen.be/diva. De resultaten van beide projectoproepen zullen in het voorjaar van 2005 in een syntheserapport worden verwerkt en tijdens een Vlaamse EVC-dag aan het ruime publiek worden gepresenteerd.

In september 2004 ging de tweedaagse Lage Landenconferentie EVC door, wat door vrijwel elke

deelnemer als een succes werd ervaren. Het programma, teksten en andere documenten inzake deze conferentie, zijn evenzo terug te vinden op de DIVA-website: www.vlaanderen.be/diva.

In het najaar van 2004 formuleerde de EVC-Projectgroep aan de Vlaamse Regering een Beleidsadvies in verband met een gemeenschappelijk beleid inzake portfolio's, leerbewijzen en competentiebewijzen. Dit advies kwam er in navolging van de beslissingen van de Vlaamse Regering van 19 juli 2002 (VR/2002/19.07/Doc.0852). Het beleidsadvies steunde op de resultaten van een aantal EVC-pilootprojecten en de resultaten van een onderzoeksoverdracht, uitgevoerd door de Universiteit Gent.

Daarnaast werd de Vlaamse Regering een nota inzake kwaliteitsborging voorgelegd. Deze nota was het resultaat van de besprekingen in een ad hoc werkgroep van DIVA, die naar aanleiding van de werkzaamheden in de Projectgroep EVC en de Projectgroep Modularisering, zich over de problematiek van de Kwaliteitsborging van opleidingen en EVC-trajecten boog. Verder nam de EVC-Projectgroep deel aan het OESO-project "The Role of National Qualification Systems in Promoting Lifelong Learning".

c. Projecten

Gezien het VIZO territoriaal slechts bevoegd is voor Vlaanderen kan men de vraag stellen of een internationalisering van het VIZO-beleid wel relevant is. Welnu, er zijn minstens vijf argumenten die duidelijk maken dat de Europese dimensie – vaak vertaald in het voeren van projecten nu reeds een belangrijke rol speelt in het VIZO-beleid:

- 1) **Directe subsidies vanuit Europa** versterken het jaarlijkse budget van het netwerk Syntra-Vlaanderen. Ook in de toekomst zullen zich verscheidene subsidiemogelijkheden vanuit Europa voordoen. Het feit dat zich momenteel moeilijkheden voordoen om de financiële middelen daadwerkelijk te pakken te krijgen doet geen afbreuk aan deze mogelijkheden.
- 2) Het netwerk Syntra-Vlaanderen dient zich te schikken naar de **Europese regelgeving**, zoals bv. ten aanzien van het geven van steun aan bedrijven voor opleidingen (in het kader van het mededingingsbeleid), ...
- 3) Directe of indirecte **deelname aan beleidsvorming** op Europees niveau inzake de domeinen van het VIZO/Syntra-Vlaanderen wordt hoe langer hoe meer een must: voor verschillende van de VIZO/Syntra-Vlaanderen-beleidsdomeinen is immers de Vlaamse Overheid niet langer de bepaler van de strategie, maar eerder de invuller van de details van richtlijnen die op Europees niveau werden uitgevaardigd.
- 4) Het VIZO/Syntra-Vlaanderen dient als **lerende organisatie** op de hoogte te blijven van de recen-

te ontwikkeling van instrumenten voor de realisatie van het beleid. Hiervoor moet ondermeer gekeken worden naar goede voorbeelden van instrumenten die gelijkaardige problemen hebben helpen oplossen. Er bevinden zich in Vlaanderen echter weinig organisaties die zich met dezelfde problematiek en doelgroepen bezighouden als het VIZO/Syntra-Vlaanderen. Samenwerking met organisaties over de grenzen van Vlaanderen en België dringt zich dus op.

- 5) De (potentiële) **klanten** van het VIZO/Syntra-Vlaanderen hebben vragen over diverse onderwerpen die grotendeels op Europees niveau werden vastgelegd, zoals bv. de gelijkenschakeling van diploma's en het opzetten van mobiliteitsprogramma's.

Het is dus duidelijk dat het VIZO/Syntra-Vlaanderen inzake internationalisering geen isolationistisch standpunt kan innemen: het beleidsdomein is nu reeds doordrenkt door Europa.

1. CESCE

CESCE (European Committee for Business Support Services) is een transnationaal netwerk voor organisaties die ondersteunende dienstverlening aan KMO's aanbieden. Het VIZO speelde ook in 2004

- samen met de Franse organisatie FFCGEA (Fédération Française des Centres de Gestion et d'Economie de l'Artisanat) een leidende rol in de verdere ontwikkeling van dit netwerk. VIZO is eveneens lid van de Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering van het netwerk. Binnen CESCE willen de verschillende organisaties informatie en kennis uitwisselen, en tot gemeenschappelijke standpunten komen aangaande transnationale evenementen, wetsvoorstellen, initiatieven, ...

Daarnaast werden er diverse Support Team meetings georganiseerd, waarin het VIZO fungeerde.

Meer info over CESCE via www.cesce.org

2. LEONARDO DA VINCI

Het Leonardo da Vinci-programma is een Europees actieprogramma dat financiële ondersteuning biedt aan transnationale samenwerkingsprojecten die oog hebben voor de kwaliteit en de innovatieve kracht van de beroepsopleiding in de deelnemende landen, en aan mobiliteitsprojecten.

De tweede fase van het programma loopt van 1 januari 2000 tot en met 31 december 2006 en behoort tot de verantwoordelijkheid de Europees Commissaris voor Onderwijs en Cultuur. Meer info over dit programma via: www.vl-leonardo.be

Voor de technische ondersteuning van dit actieprogramma op Vlaams niveau werd reeds in 1995 het Vlaams Leonardo da Vinci-agentschap vzw opgericht met een effectieve deelname van het VIZO: het VIZO heeft aan dit Vlaamse agentschap, net zoals de VDAB en het Departement Onderwijs, eigen personeel toegewezen. Het VIZO heeft zitting in het Vlaams Monitoringscomité voor het Leonardo da Vinci-actieprogramma.

Het VIZO werkte in dit kader in 2004 als promotor aan de opstart van het project "SABIEN", en als partner aan het project "Competent-Sys".

2.1. SABIEN

SABIEN, een succesvol leertijdtraject op basis van ICT én ondernemingsgerichte competenties.

SABIEN (Successful Apprenticeship Building on ICT and Entrepreneurial Needs) doelt op het verhogen van de motivatie en sociale competenties van 15- tot 20-jarige jongeren, die een beroepsgerichte opleiding volgen. Om deze jongeren meer te motiveren en hun sociale vaardigheden (verder) te ontwikkelen, wordt in SABIEN rond de kwaliteit en relevantie van cursusmaterialen en trainingsmethodieken voor maatschappijgerichte vormingstrajecten gewerkt.

Dit enerzijds, door het cursusmateriaal interactiever te maken; jongeren krijgen op die wijze meer kansen om hun basis-ICT-vaardigheden (verder) te ontwikkelen. Anderzijds, door via het cursusmateriaal en de trainingsmethodieken, de ondernemingszin bij deze jongeren aan te wakkeren en te verhogen; met andere woorden deze jongeren stimuleren tot meer zelfsturing en creativiteit.

SABIEN zal resulteren in:

- een analyserapport van de opleidingsnoden en – behoeften van (leer)jongeren met leeftijd tussen 15 en 20 jaar;
- een trainingspakket met maatschappijgerichte opleidingsmodules én waarbij de ontwikkeling van sociale en ondernemingsgezinde competenties centraal staat en waarbij maximaal gebruik wordt gemaakt van ICT en andere interactieve toepassingen,
- evaluatierapporten van de eerste testings van de ontwikkelde opleidings- en trainingsmodules én
- een website en andere promotiematerialen.

doelt op het verhogen van de motivatie en sociale competenties van 15- tot 20-jarige jongeren, die een beroepsgerichte opleiding volgen. Om deze jongeren meer te motiveren en hun sociale vaardigheden (verder) te ontwikkelen, wordt in SABIEN rond de kwaliteit en relevantie van cursusmaterialen en trainingsmethodieken voor maatschappijgerichte vormingstrajecten gewerkt. Dit enerzijds, door het cursusmateriaal interactiever te maken; jongeren krijgen op die wijze meer kansen om hun basis-ICT-vaardigheden (verder) te ontwikkelen. Anderzijds, door via het cursusmateriaal en de trainingsmethodieken, de ondernemingszin bij deze jongeren aan

te wakkeren en te verhogen; met andere woorden deze jongeren stimuleren tot meer zelfsturing en creativiteit.

2.2. COMPETENT-SYS

- Het Leonardo-Da-Vinci project werd ingediend door de VDAB en heeft als nationale partners VIZO en DBO en enkele buitenlandse partners. Het uitgangspunt van het project is dat het competentie-management zich doorzet. Deze managementtechniek wordt onontbeerlijk voor de dynamiek van de organisatie.

In 2004 vond een transnationale vergadering in Brussel en in Finland plaats. Er werd gewerkt aan een rapport met een synthese van de beschikbare beroepsprofielen voor de opleiders "beroepsgerichte vorming" en aan een gemeenschappelijk framework van profiel voor deze beroepsgroep. De werkgroep ontwikkelde ook een kader voor een competency-based modulair systeem voor de opleiding van opleiders. Deze producten zullen gevalideerd worden op de volgende transnationale vergadering in 2005.

3. Projecten in het kader van "EQUAL"

Met het communautair initiatief EQUAL wil de EU in samenwerking met de Vlaamse regering, federale of Brusselse overheid bijdragen tot gelijke kansen voor zowel werkzoekenden als werknemers op de arbeidsmarkt.

EQUAL wil via transnationale samenwerking een stimulans vormen voor de ontwikkeling van nieuwe ideeën en methodieken die alle mogelijke vormen van discriminatie en ongelijkheid op de arbeidsmarkt tegengaan. EQUAL hoopt hiermee zowel het beleid als de praktijk rond werkgelegenheid en opleiding te beïnvloeden.

EQUAL wil de voornaamste actoren (zoals lokale en regionale autoriteiten, openbare diensten voor opleidings- en arbeidsvoorziening, niet-gouvernementele organisaties, bedrijven, sociale partners, ...) in een regio of in een sector bij elkaar brengen in een ontwikkelingspartnerschap. De thema's van EQUAL zijn geclusterd volgende de vier 'pijlers' van de Europese Werkgelegenheidsstrategie, alsook rond het thema asielzoekers: (1) inzetbaarheid, (2) ondernemerschap, (3) aanpasbaarheid, (4) gelijke kansen voor vrouwen en mannen, (5) asielzoekers.

• STEP

Half mei 2002 ging het EQUAL-project STEP van start, dat door het VIZO gecoördineerd wordt.

In dit kader spannen VIZO, het Expertisecentrum voor Ervaringsgericht Onderwijs, UNIZO, VDAB, Hogeschool Gent en VLHORA zich in om de Vlamingen meer ondernemingszin bij te brengen, ondermeer via onderwijs. De Vlaamse partners werken samen met twee transnationale partners: Monte-Ace uit Portugal en Leitrim County

Enterprise Board uit Ierland.

De benadering van ondernemingszin in het project is innovatief. Ondernemingszin wordt in brede zin bekeken, als levenskunst, en niet alleen binnen de economische context. Het gaat om het creëren van een algemene ondernemende houding, die de basis vormt voor zelfstandig ondernemerschap. Met het STEP-project wil het partnerschap bereiken dat de doelgroepen in eerste instantie 'ondernemender' worden in de algemene betekenis en ondernemingszin bij jongeren en volwassenen leren detecteren en stimuleren. Ondernemingszin zorgt ervoor dat mensen hun eigen leven in handen nemen door levensdoelen te kiezen en naar de realisatie ervan te streven. Concreter bevordert ondernemingszin de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt en zorgt ervoor dat mensen binnen de professionele context succesvoller functioneren. Daarnaast kan meer ondernemingszin in Vlaanderen zorgen voor meer ondernemers en bedrijven, en dus ook voor meer werkgelegenheid.

Het ondernemersprofiel dat opgesteld werd, is in 2004 verder uitgewerkt tot een screeningsinstrument dat een eerste inzicht geeft in iemands ondernemerscompetenties. Deze richtinggevende tool zal door VDAB gebruikt worden.

In navolging van het STEP-project, in samenwerking met de VRT werd op de website van de ondernemende TV-serie "Kinderen van Dewindt" dit screeningsinstrument online aangeboden.

• COT / ENTRE

Vanuit het Vlaamse, maar ook vanuit het Europese beleid is sedert enkele jaren een belangrijke tendens ingezet, gericht op het competentie-gebaseerd denken rond vorming, onderwijs, opleiding en toeleiding naar de arbeidsmarkt in het algemeen.

Vakinhouden aan sich worden tegenwoordig minder gebruikt: de vakinhouden worden vertaald in competenties en vaardigheden. De leertrajecten worden zo meer en meer gebaseerd op competenties en de opsplitsing tussen de diverse vakinhouden wordt meer en meer vervangen door competentiegerichte vorming en opleiding, waarbij de nadruk komt te liggen op werken met doelstellingen. Centraal staan nu de kwaliteiten, kennis, inzicht, attitudes en vaardigheden die iemand dient te hebben aan het einde van een cursus of een opleidingsmodule.

De concrete resultaten van het project zijn de volgende:

Producten

- 1) Een verfijnd ondernemersprofiel dat gericht is op de ondernemerscompetenties *sensu stricto* en dat als basis zal dienen voor het ontwikkelingswerk binnen het project
- 2) Een bruikbaar en gevalideerd, ICT-gebaseerd screeningsinstrument inzake ondernemerscompetenties

voor werkzoekenden, ingebed in het beleid van de sluitende begeleiding van werkzoekenden door de VDAB. Dit instrument kan door diverse partners ook in aangepaste vorm toegepast worden op het eigen doelpubliek.

- 3) Een aangepast competentie-gebaseerd curriculum bedrijfsbeheer voor (kandidaat) ondernemers, inclusief vernieuwde opleidingsmethodieken voor het bijbrengen van ondernemerscompetenties via dit curriculum. Deze nieuwe methodieken kunnen ook ICT-gebaseerd zijn, en dit onder de vorm van interactieve websites en CD-Roms. Daarnaast zal het nodige schriftelijke opleidingsmaterial ontwikkeld worden.
- 4) Een drietal aangepaste, competentie-gebaseerde beroepstechnische curricula voor (kandidaat)-ondernemers. Bij de uitwerking hiervan zullen de professionele organisaties betrokken worden (via de sector- en beroepscommissies binnen het VIZO), inclusief vernieuwde opleidingsmethodieken voor het bijbrengen van ondernemerscompetenties via deze curricula.
- 5) Nieuwe opleidingsmodules voor (kandidaat) ondernemers rond:
 - i. Die competenties die ze ontbreken om dadelijk in te stappen in de ondernemersopleiding of in een begeleidingstraject. Het gaat om een beperkte vooropleiding, die zowel via blended learning als individueel leren (online of CD-Rom) kan worden aangeboden..
 - ii. Die ondernemerscompetenties die niet of te weinig aan bod komen binnen de bestaande trajecten, inclusief vernieuwde opleidingsmethodieken voor het bijbrengen van ondernemerscompetenties via deze modules. Deze nieuwe methodieken kunnen ook ICT-gebaseerd zijn, en dit onder de vorm van interactieve websites en CD-Roms. Daarnaast zullen de nodige handboeken ontwikkeld worden.
- 6) Nieuwe competentieprofielen voor het intermediair doelpubliek (consulenten, opleiders, begeleiders, adviseurs) en nieuwe opleidingsmaterialen voor het intermediair doelpubliek (consulenten, opleiders, begeleiders, adviseurs)

• VIVES

VIVES staat voor "Vlaamse Innovatoren Versterken Efficiënte Samenwerking". Het project wil een antwoord bieden op de moeilijke overstap van opleiding naar de arbeidsmarkt voor jongeren en werkzoekenden in een beroepsopleiding. Deze overstap zal makkelijker worden door een betere samenwerking tussen de opleidingsverstrekkers en bedrijven. Het VIVES-netwerk brengt juist die actoren samen die opleiders en bedrijven kunnen activeren om meer te gaan samenwerken.

Coördinator van het project is de Dienst Beroepsopdracht van het Ministerie van Onderwijs (DBO), partners zijn: AGORA, de Kamer van Koophandel en nijverheid Antwerpen - Waasland, UNIZO, VDAB, VIZO, Verbond van Kristelijke Werkgevers en Kaderleden (VKW),

Bertelsmann Stiftung (Bielefeld en Gütersloh, Duitsland), Landesamt Sigmaringen (Project Runway, Sigmaringen, Duitsland).

Elke partner ontwikkelt een eigen deelproject/product. VIZO werkt aan het deelproject "begeleidingsinstrument voor werkpleklers". Dit wordt ontwikkeld en uitgetest binnen de opleiding metselaar-beton leertijd. Daarnaast moet het netwerk ook fungeren als platform voor ervaringsuitwisseling en kennisverspreiding.

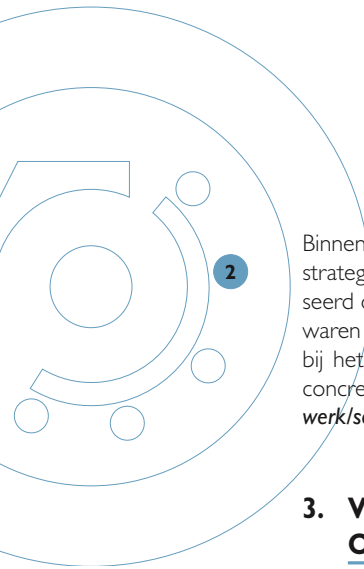
• ONDERNEMERSCHAP VAN MAROKKAANSE VROUWEN IN RURALE GEBIEDEN

Begin 2004 is het tweejarig project 'Development of Women's Entrepreneurship in Morocco' van start gegaan. Met dit project beantwoordt de Marokkaanse overheid de nood aan een nationale strategie en beleid om vrouwelijk ondernemerschap te promoten en te stimuleren. Het project richt zich naar vertegenwoordigers van overheids- en beroepsorganisatie actief op vlak van vrouwelijk ondernemerschap. Te verwachten resultaten zijn: een analyserapport met de behoeften, noden en wensen van Marokkaanse vrouwelijke ondernemers, een trainingsprogramma voor Marokkaanse bedrijfsadviseurs, belangverdedigers, ... georganiseerd door de Turijnse afdeling van de International Labour Organisation met aansluitend het Vlaamse studiebezoek, verdergaande uitwisseling tussen Vlaanderen en Marokko én concrete actieplannen ter stimulering en ontwikkeling van vrouwelijk ondernemerschap in Marokko.

In het kader van dit project ontving VIZO tussen maandag 18 en vrijdag 22 oktober een Marokkaanse delegatie. Achttien vertegenwoordigers van diverse overheids- en beroepsorganisaties bevoegd voor de promotie van vrouwelijk ondernemerschap in Marokko, kwamen een kijkje nemen naar de Vlaamse situatie op vlak van vrouwen en ondernemerschap. De achttien Marokkaanse experts brachten een bezoek aan vzw Markant, CEZOV, Amazone, SEIN, STEBO, Syntra West én vanzelfsprekend het VIZO. Gedurende hun vijfdaags bezoek aan Vlaanderen maakten zij kennis met de Vlaamse economische realiteit, het Vlaamse beleid gericht naar vrouwelijke ondernemers en de bestaande netwerken rond de Vlaamse ondernemende vrouw. Een solidair Noord-Zuid netwerk rond vrouwelijk ondernemerschap zou hieruit moeten voortvloeien!

d. Sectorconvenants

Door een sectorconvenant nemen de sector en de Vlaamse Regering in een aantal werkdomeinen kwalitatieve en kwantitatieve engagementen op. De engagementen hebben betrekking op het verhogen van de arbeidsmarktaandeelname van kansengroepen en het diversiteitsbeleid, het verbeteren van de aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt, het bevorderen van opleiding, competentie management en loopbaanontwikkeling en het versterken van het mobiliteitsbeleid.

Binnen het netwerk werd een overlegmoment voor strategiebepaling voor de sectorconvenants georganiseerd op 29 april 2004 te Mechelen. In de loop van 2004 waren VIZO en SYNTRA in partnerschap betrokken bij het afsluiten van diverse sectorconvenants. Voor een concreet overzicht: http://www2.vlaanderen.be/ned/sites/werk/sectoren_convenants.htm

3. VERWEZENLIJEN VAN BETER ONDERNEMERSCHAP

Met het oog op beter ondernemen zijn alle mogelijke potentiële ondernemers en ondernemers de klanten. Naast het behoud van de huidige klantenbasis (zelfstandigen, naaste medewerkers, kleine en middelgrote ondernemingen, leerjongeren, potentiële en startende ondernemers) betekent dit een uitbreiding naar grotere ondernemingen, werknemers, vrije beroepen, nieuwe markten (sociale economie, diensten, ...), andere sectoren (non-profit, culturele sector, ...) en vormgevers.

Dit impliceert een kwalitatief hoogstaand opleidingsaanbod dat aansluit bij de concrete opleidingsbehoeften van de klant. Op dit ogenblik organiseert het VIZO zijn opleidingsaanbod in drie grote groepen: leertijd, de gecertificeerde opleidingen en de niet-gecertificeerde opleidingen. Daarnaast werd de basis gelegd voor de uitbouw van een kenniscentrum dat aan het SYNTRA-netwerk de nodige ondersteuning en informatie moet bieden voor de verdere uitbouw van het opleidingsaanbod.

a) Een waaier van beroepen

Georganiseerd in 15 sectoren met een onderverdeling in verschillende clusters, bieden het VIZO en SYNTRA een ruime waaier van lineaire en modulaire opleidingen zowel in de leertijd als in de ondernemersopleiding. Een overzicht:

1. SECTOR VOEDING

Cluster vlees

- Slager-spekslager
- Vleeswarenfabrikant
- Charcuterie
- Bereider verkoopklare gerechten voor de slagerijsector
- Slager-groothandelaar
- Veehandelaar
- Slachter
- Bereider van wild en gevogelte
- Paardenslager
- Slachtafvalbereider

Cluster brood/banket

- Brood- en banketbakker
- Suiker- en chocoladebewaterker

- Ijsbereider
- Molenaar

Cluster vis

- Visbereider
- Vishandelaar - bereider

Cluster kaas

- Kaasfabrikant
- Kaasspecialist

2. SECTOR HORECA

- Restauranthouder
- Traiteur- banketaannemer
- Hotelhouder
- Bereider van verkoopklare gerechten
- Snackbarexploitant
- Exploitant van plattelandstoerisme
- Frituuruitbater
- Uitbater café-snack-tearoom
- Café-uitbater
- Wereldwijnmeester
- Sommelier
- Koffiebrander
- Chicoreibrander

3. SECTOR MEDIA, BEELDVORMING EN GRAFISCHE INDUSTRIE

Cluster beeldvorming

- Fotograaf
- Realisator van videoprogramma's
- Realisator van animatieproducties
- Multimediaontwikkelaar
- Illustrator van boeken- en tijdschriften
- Publiciteitstekenaar
- Belettering en airbrushtechneer
- Reclameschilder
- Digitaal technisch tekenaar
- Audio- en videoconsulent
- Digitaal beeldverwerker-scanneroperator

Cluster grafische industrie

- Fotografisch zetter
- Desktop publisher
- Grafisch vormgever
- Kwaliteitsverantwoordelijke digitale prepress
- Reprograaf
- Digitaal beeldverwerker scanoperator
- Fotografeur
- Grafisch elektronisch designer
- Handboekbinder
- Typodrukker
- Offsetdrukker
- Zeefdrukker
- Uitvoerder van digitaal kopieerwerk

Stempelmaker

Drukker-flexograaf

Cluster media

Journalist
Persfotograaf
Publiciteitsconsulent

4. SECTOR KUNST, AMBACHT, RESTAURATIE EN PRECISIE-MECHANICA

Cluster kunst en ambacht

Artisanaal vervaardiger van natuurcosmetica
Mandenmaker
Fijnmandenmaker
Stoelenmatter
Inlijster
Vervaardiger van plasticen bloemstukken
Vervaardiger van veren, kunstbloemen en droogbloemen
Lampenkapmaker
Lijstenmaker-vergulder
Koetsenmaker
Vervaardiger-hersteller van poppen
Dierenopzetter
Antiekhandelaar
Handboekbinder
Uitbater van een kunstgalerij
Pottenbakker
Keramist
Kaarsenmaker
Leerlooier
Vervaardiger van kwasten
Bouwer van houten boten
Houtbeeldhouwer - ornamentwerker
Houtdraaier
Modelmaker (hout)
Klontpenmaker
Riet- en wissenvlechter
Vervaardiger van houten speelgoed

Cluster muziek

Vervaardiger van houten koffers voor muziek-instrumenten en apparaten
Pianostemmer en hersteller
Orgelbouwer
Vervaardiger van fluiten, klarinetten, hobo's en saxofoons
Clavecimbelbouwer

Cluster restauratie

Restaurateur van keramische voorwerpen
Restaurateur van papier
Restaurateur van boeken
Restaurateur van schilderijen (geweven dragers)
Restaurateur van schilderijen (andere dragers)
Hersteller van antieke voorwerpen
Reversibele restauratietechnieken voor keramiek
Restaurateur van antieke meubelen

Restaurateur van fineer en marqueterie
Hersteller-restaurateur van koetsen
Restaurator van handgemaakte tapijten

Cluster meubel

Rietmeubelmaker
Wijnenmeubelmaker
Ontwerper-vervaardiger van stijlmeubelen
Meubelstoffeerder
Constructeur van buis- en plaatmeubelen
Stoelenmatter
Stoelenmaker
Meubelmaker
Fabrikant van biljarttafels

Cluster glas

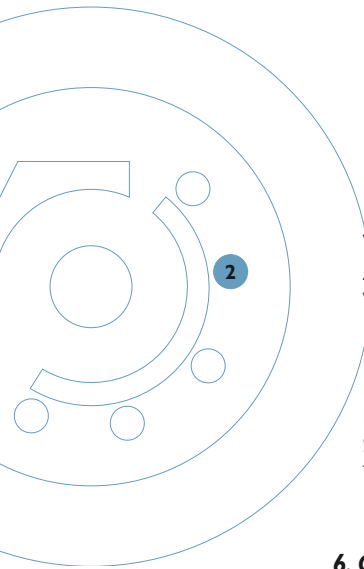
Glasetser en glasdecorateur
Glasinstrumentenmaker
Glasblazer van sier- en gebruiksvoorwerpen
Glasverwerker warm
Vormsmelten en pâte-de-verre
Fusen en slumpen
Glasverwerker koud
Glasmooier
Koperfolietechniek
UV-verlijming
Glasbewerker
Glazenier (glasschilder, glas in lood, ...)

Cluster precisie-mechanica

Kunstsmid
Smid
Bouwsmid
Hoefsmid
Kopersmid
Juwelier-goudsmid
Graveur in edele metalen
Edelsteenzetter
Ontwerper van sierraden
Gieter van juwelen van edele metalen
Horlogemaker-hersteller
Wapensmid
Wapenhersteller
Juwelontwerper
Luchtermaker in metaal en glas

5. SECTOR INFORMATICA

Informaticaconsulent
Systeemanalist
Telematicaconsulent en -technicus
Programmeur
Monteur-hersteller van pc- en randapparatuur
Realisator-programmeur van computergames
Eerstelijnsmedewerker sap
IT security expert
Visual basic developer
SQL server database expert
IT-helpdeskmedewerker

Webmaster
 AS/400 beheerder en ontwikkelaar
 Webprogrammeur
 Databasebeheerder
 Internet service provider voor KMO
 Netwerkbeheerder
 PC-technicus
 Systeemanalyst-programmeur
 Technicus in telematica

6. GROENSECTOR

Cluster tuinbouw

Groenteteler
 Boomkweker
 Fruitteler
 Bloemen- en plantenteler
 Florist
 Tuinaannemer
 Aannemer van land- en tuinbouwwerken
 Aannemer van beplantingswerken
 Tuinverzorgster
 Tuinontwerper
 Boomverzorgster
 Glastuinbouwer

Cluster kruiden

Herborist
 Kruidenteler
 Kruidenverwerker

Cluster bosbouw

Bosbouwkundige
 Bosbouwuitbater
 Beheerder van bossen, parken en groenzones

7. SECTOR DIENSTEN AAN PERSONEN

Cluster diensten

Verzekeringstussenpersoon
 Fiscalist
 Beleggingsadviseur
 Kredietadviseur
 Boekhouder
 Begraafenisondernemer
 Thanatopractor
 Aannemer schoonmaak van gebouwen
 Aannemer van verhuiswerken
 Aannemer van ruimings- en ontstoppingswerken
 Ceremoniemeester
 Beleggings- en kredietmakelaar
 Uitbater van ambulancediensten
 Beheerder van een particuliere opvanginstelling
 Uitbater van een taxibedrijf
 Ondernemer e-commerce
 Beheerder van een rust- en bejaardentehuis
 Management voor thuisverpleegkundigen
 Monteur/hersteller van anti-diefstalsystemen

Slotenmaker en beveiliging van gebouwen
 Inbraakbeveiliging – installatie en onderhoud
 Privé-detective

Cluster vastgoed

Vastgoedmakelaar
 Vastgoedexpert
 Bouwpromotor- projectontwikkelaar

Cluster personenverzorging

Kapper
 Schoonheidsspecialist
 Haarwerken, pruikenmaker, grimeur
 Kleur- en stijlconsulent
 Kunstnagelstyling
 Uitbater van een zonnecentrum
 Vervaardiger-hersteller van optisch materieel
 Pedicure
 Tandprothesetechnicus
 Orthopedisch schoentechnicus
 Consulent in gezonde leefgewoonten
 Opticien-brillenmaker en opticien-optometrist
 Bandagist
 Orthesist
 Prothesist
 Uitbater van een fitnesscentrum
 Fitnessdeskundige

Cluster toerisme

Reisleider
 Reisbureauhouder
 Host - hostess
 Exploitant van plattelandstoerisme
 Autocarexploitant
 Openbaar autobusondernemer
 Beheerder van kampeerterreinen
 Toerisme- en handelspromotor
 Toeristenanimateur
 Hotelhouder

8. SECTOR BEDRIJFSBEHEER EN DISTRIBUTIE

Cluster bedrijfsbeheer

Bedrijfsbeheer
 Versneld bedrijfsbeheer
 Bedrijfsmanagement voor de KMO

Cluster kleinhandel

Binnenvaartondernemer
 Handelsagent
 Kleinhandelaar
 Ambulante handelaar
 Groothandelaar
 Marketingconsulent
 Veevoederfabrikant en -handelaar
 Kleinhandelaar in vleswaren
 Kleinhandelaar in vaste brandstoffen
 Kleinhandelaar in vloeibare brandstoffen

Export-consulent
Handelaar in inlandse granen
Handelaar in foerage en stro

Cluster groothandel

Groothandelaar in suikerwaren
Groothandelaar in boter, eieren en melk
Groothandelaar in fruit en groenten
Groothandelaar in bakkerijgrondstoffen
Groothandelaar in bier, mineraal water en limonades
Groothandelaar in verse zeevis
Groothandelaar in wijn en geestrijke dranken
Kaasgroothandelaar
Groothandelaar-bereider in kruidenijen voor spekslagerswaren
Groothandelaar in verven en vernissen
Groothandelaar in elektrisch materieel
Tabakgroothandelaar
Groothandelaar in marokijnwaren
Groothandelaar in papierwaren en kantoorbenodigdheden
Groothandelaar in fiets-, bromfiets- en motorfietsonderdelen
Groothandelaar in bouwmaterialen
Groothandelaar in textielwaren

9. SECTOR DIENSTEN AAN BEDRIJVEN

Monteur/hersteller van anti-diefstalsystemen
Technicus brandbeveiliging
Slotenmaker en beveiliging van gebouwen
Vervaardiger van industriële veiligheidsuitrustingen
Veiligheidscoördinator niveau B
Veiligheidscoördinator niveau C
Inbraakbeveiliging – installatie en onderhoud
Inbraakbeveiliging – conceptie
Inbraakbeveiliging – leidinggevend
Preventieadviseur – niveau 3
Preventieadviseur – niveau 2
Milieucoördinator type B
Adr – colli (d-attest)
Adr – tank (a/b-attest)
Hernieuwen adr-attest (a/b/d)
Veiligheidsadviseur basis
Veiligheidsadviseur adr algemeen + gassen
Toolkit veiligheid en reglementering voor de installateur
Beveiligingsadviseur
Basisvorming preventie niveau iii
Privé-detective
Bewaking: basisopleiding uitvoerend personeel
Bewaking: bijzondere opleiding persoonscontrole lange type
Bewaking: bijzondere opleiding winkel-inspecteur
Basisvorming veiligheidscoördinatie niveau C
Beleggingsadviseur
Kredietadviseur
Boekhouder

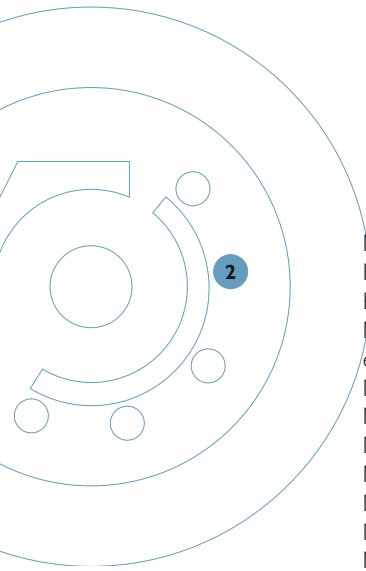
Sociaal consulent
Hygiëneconsulent
Aannemer schoonmaak van gebouwen
Aannemer van verhuisswerken
Aannemer van ruimings- en ontstoppingswerken
Afvallophaler-verwerver
Export-consulent
Verlener van kantoordiensten
Ceremoniemeester
Logistiek adviseur
Polyvalent administratief KMO-medewerker
Helpdeskmedewerker MS-office producten
Beleggings- en kredietmakelaar
Zelfstandig uitbater van een koerierdienst
Zelfstandig mannequin
Uitbater van ambulancediensten
PR-adviseur
Uitbater van een taxibedrijf
Uitbater van een callcenter
Organisator van evenementen

10. SECTOR METAAL

Smid
Metaalconstructeur
- bouwsmid
- constructeur van gebinten
- constructeur van buisconstructies (constructeur van vrachtwagen -en aanhangwagenchassis)
- constructeur van speciale carrosserieën voor vracht- en bestelwagens
- scheepshersteller
Kunstsmid + kunst
Hoefsmid + kunst
Plaatwerker-ketelmaker
Gieter
Vervaardiger van blad- en spiraalveren
Staalgraveur
Graveur
Kopersmid + kunst
Polyvalent lasser
Halfautomatisch lassen
Aluminiumlassen - tig
Fabrikant van houtlintzagen
Galvanoplast

11. SECTOR MOBILITEIT

Constructeur van vrachtwagen- en aanhangwagenchassis
Constructeur van speciale carrosserieën voor vracht- en bestelwagens
Scheepshersteller
Carrosseriehersteller
Constructeur en hersteller van autoradiatoren
Mecanicien
Garagehouder-hersteller

Motorfietsmecaniciën
 Fietsmecaniciën
 Bromfietsmecaniciën
 Mecaniciën voor landbouw- en tuinbouwtrекkers en -machines
 Mecaniciën voor kantomachines
 Mecaniciën voor naaimachines
 Mecaniciën voor snij- en weegtoestellen
 Mecaniciën voor scheepdieselmotoren
 Mecaniciën voor lichte schroefvliegtuigen
 Mecaniciën voor motorplezierboten
 Mecaniciën voor bouw- en wegeaannemersmateriaal
 Mecaniciën voor heftrucks
 Handelaar in tweedehands autovoertuigen
 Monteur-hersteller van pneumatische en hydraulische werktuigen en machines
 Monteur-hersteller van hydraulische vrachtwagenkranen
 Importeur en exporteur van voertuigen
 Manager voor het automobielbedrijf
 Autobekleider
 Auto-elektronicus
 Installateur-hersteller van autonavigatiesystemen, autoalarmssystemen en audio-video-telefonie voor voertuigen
 Auto-expert
 Technicus comfortelektronica voor de autosector
 LPG-installateur
 Vulcaniseerder
 Inrichter van motorhomes, caravans, woonwagens, wooncellen en marktwagens
 Plaatser-hersteller van banden met stuurinrichtingscorrectie

12. SECTOR ELEKTRICITEIT EN ELECTRONICA

Elektrotechnisch installateur
 Radio- en televisiemonteur-hersteller
 Auto-elektronicus
 Vervaardiger van accumulatoren
 Automaathersteller
 Monteur-hersteller van antidiestalsystemen
 Monteur-hersteller in toegepaste elektronica
 Technicus in industriële elektronica
 Bedrader geprefabriceerde schakelverdelinrichtingen
 Monteur-hersteller van liften
 Technicus industriële hydraulica en pneumatica
 Technicus elektro-pneumatische automatisatie
 Technicus in nieuwe energiewinningen
 Technicus onderhoudselektriciën
 Technicus in meet- en regeltechnieken
 Installateur van domotica- en immotica-systemen
 Installateur industriële automatisatie
 Telematicaconsulent en -technicus
 Installateur hersteller van autonavigatiesystemen, autoalarmen en a-v-t voor voertuigen

Klanktechnicus
 Lichttechnicus
 Verlichtingsadviseur
 Technicus brandbeveiliging
 Technicus comfortelektronica voor de autosector
 Kabeltechnicus - gestructureerde bekabeling
 Koeltechnicus
 Technicus klimaatregeling/airconditioning

Toolkit veiligheid en reglementering voor de installateur
 Microcontroller 8051 intel
 Pics
 C-programmatie, ethernet en webtechnologie op embedded controllers
 Ontwerpen en programmeren van elektronische bouwstenen (fpga- mbv vhdل en schematic design)
 Fabrikant-installateur van lichtreclames
 Residentieel elektrotechnisch installateur
 Elektrowikkelaar
 Radio- en televisietechnicus-hersteller
 Koeltechnicus/frigorist
 Monteur toegepaste elektronica
 Technicus elektro hydraulica
 Technicus elektro-pneumatica
 Technicus domotica
 Hersteller van elektrische huishoudapparaten

13. SECTOR BOUW

Cluster ruwbouw

Metselaar - betonwerker
 Voeger
 Aannemer van thermische isolatiewerken
 Vervaardiger van betonnen stukken
 Aannemer van sloopwerken
 Grondwaterputboorder
 Renovatie- en herstellingswerken in de bouw
 Technisch tekenaar

Cluster daken

Zinkwerker - plaatser van metalen dakbedekkingen van gebouwen
 Plaatser van rieten daken
 Aannemer dichtingswerker
 Dichtingswerker-asfaltwerker
 Dakdekker-plaatser van niet-metalen dakbedekkingen van gebouwen

Cluster installaties

Sanitair-installateur-loodgieter
 Installateur van centrale verwarming
 Installateur van gasverwarming met individuele toestellen
 Habilitatie
 Specialist oliekachels
 Brandertehnicus (afstellen van stookoliebranders)
 Hernieuwen certificaat brandertehnicus

Specialist technicus vloeibare brandstoffen
 Watermanagement
 Onderhoud en controle stookolietanks
 Hernieuwen certificaat stookolietanks
 Gasbrandertechicus module 1 atmosferische
 gasverwarmingstoestellen
 Gasbrandertechicus module 2 condenserende
 gasketels - residentiële installaties
 Gasbrandertechicus module 3 ventilatorgasbran-
 ders en overdrukketels
 Bekleder met warmteisolerend materiaal

Cluster interieur

Huisschilder
 Decoratieschilder
 Wand- en vloerbekleder
 Woninginrichter
 Stoffeerder
 Woningstoffeerder

Cluster decoratie

Etaleur
 Decorbouwer
 Visual merchandiser
 Scenograaf
 Standenontwerper-bouwer

Cluster afwerking

Aluminium constructeur
 Constructeur van pvc ramen, deuren en luiken
 Glazenmaker
 Plafonneerder - cementwerker
 Tegelzetter
 Plaatser van industriële vloeren
 Zandstraler, lakker en metalliseerder van metalen
 Plaatser-verwerker van kunststoffen voor de
 bouw
 Aannemer constructeur van aluminium ramen
 en deuren
 Plaatser systeemwanden en -plafonds

Cluster hout

Schrijnwerker - timmerman
 Houtzager
 Parketvloerlegger
 Trappenmaker
 Plaatser systeemwanden en -plafonds
 Plaatser van ingerichte keukens
 Rolluikmaker
 Ontwerper-vervaardiger van keuken- en badka-
 mermeubelen
 Vervaardiger van keuken- en badkamermeubelen

Cluster ambacht en restauratie

Steenhouwer
 Marmerbewerker
 Ontwerper en vervaardiger van
 sierschouwen
 Vervaardiger van kunststeen
 Aannemer-restaurateur van gebouwen

Onderhoud van bouwkundig erfgoed
 Restaurateur van gebouwen met chemische mid-
 delen
 Reiniger van gevels
 Schriftbeeldhouwwerker

Cluster wegenbouw

Aannemer van wegenwerken
 Kassei- en klinkerlegger

Cluster onderwaterwerken

Operator onderwaterwerken

14. SECTOR TEXTIEL EN KLEDING

Cluster textiel

Textielreiniger-witwasser-chemisch reiniger
 Wever
 Textieltekenaar-designer
 Restaurator van handgemaakte tapijten
 Decorateur van textiel
 Vlasser
 Bontwerker
 Hersteller van oosterse tapijten
 Vlaggenmaker
 Machineborduurster
 Hand- en machinebreidster
 Handborduurster
 Uitbater van een strijk- en retouchewinkel
 Naaister voor woningstoffering
 Woningstoffeerder
 Passementwerker

Cluster kleding

Herenkleermaker
 Dameskleermaker
 Naaister
 Confectioneur van kinderkleding
 Korsettenmaker
 Modiste
 Vervaardiger van dekzeilen, tenten en zakken
 Poppenaankleedster
 Modeontwerper
 Patroontekenaar
 Dames haute couture
 Patroontekenen maatwerk
 Confectioneur van huishoudlinnen
 Confectioneur van linnengoed
 Confectioneur van herenkleding
 Confectioneur van dameskleding
 Confectioneur van werkkledij
 Confectioneur van sportkledij
 Confectioneur van platiëkkledij
 Confectioneur van regenkledij
 Confectioneur van breiwerk
 Hemdenmaker
 Confectioneur van dassen, strikken, sjaals
 Industrieel patroontekenaar

Cluster leder

- Schoenmaker en -hersteller
- Vervaardiger en hersteller van tuig en zadels voor rijtuigen
- Marokijnwerker
- Leerlooier
- Gareelmaker

15. SECTOR DIEREN

Cluster kleine dieren

- Hondenfokker
- Hondentrimmer
- Uitbater van een dierenpension
- Zelfstandig hondeninstructeur
- Pluimveehouder
- Meester-imker
- Viskweker
- Ichtyoloog
- Valkenier

Cluster paarden

- Trainer van dravers/renpaarden
- Manègehouder
- Paardenfokker
- Zelfstandig instructeur paardrijden
- Gareelmaker
- Beroepsruiter

b. Leertijd

De leertijd is de eerste aanzet voor wie later een zelfstandig beroep wil uitoefenen. De leerjongeren leren vanuit de praktijk het vak bij een ondernemer-opleider. Daarnaast volgen ze één dag per week cursus bij SYNTRA. Voor de meeste beroepen voldoet het getuigschrift van de leertijd aan de vestigingsreglementering.

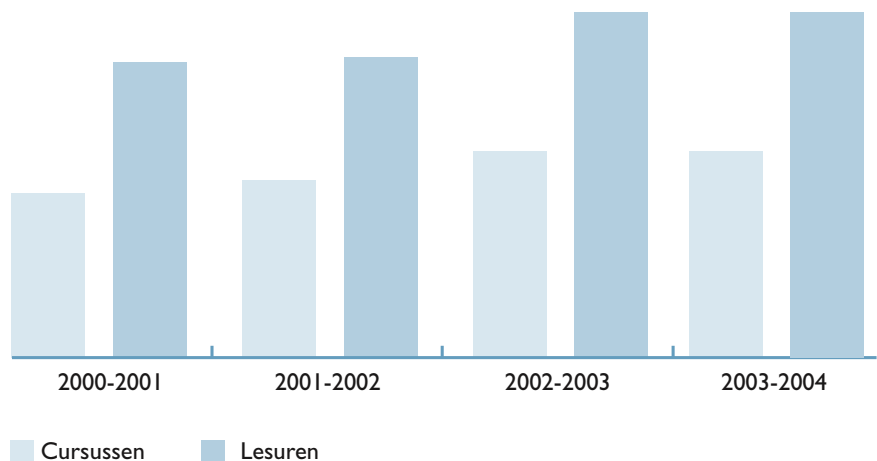
• Het cursusjaar 2003 - 2004

Cursussen maatschappijgerichte vorming

In deze cursus van 120u wordt via de methodes van het thematisch projectwerk en afzonderlijke trainingsmomenten voor taal- en rekenvaardigheden gewerkt aan de persoonlijkheidsontwikkeling van de leerlingen. Er zijn dus geen schoolse vakken. Wel wordt er voortdurend geprobeerd om in te spelen op de ervaringen van de leerlingen in hun thuissituatie, in hun vriendenkring, in hun werkring en in hun vrije tijd. Voor de 15-jarigen geldt de verplichting vanuit de wetgeving op de leerplicht dat ze bovendien een supplementair cursuspakket (algemene maatschappijgerichte vorming) krijgen van nog eens 120 uren. Concreet komt dit neer op een bijkomende halve dag cursus.

CURSUSSEN MAATSCHAPPELIJKE VORMING

Evolutie over de cursusjaren '00-'01, '01-'02, '02-'03 en '03-'04'

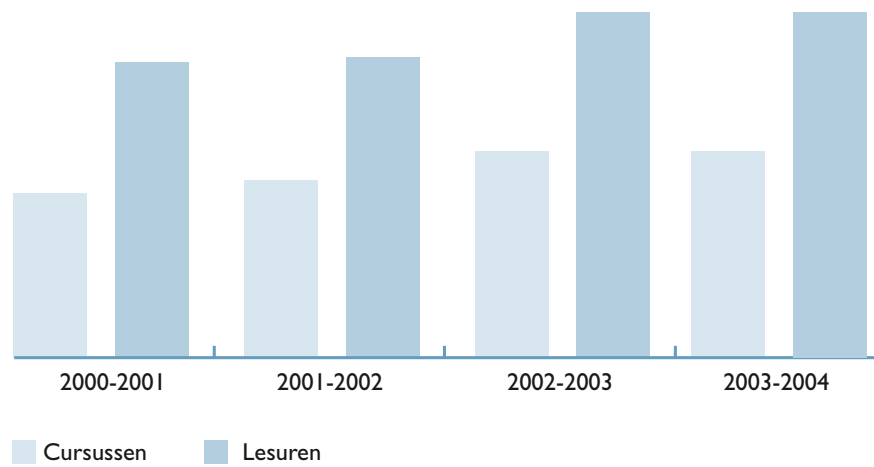

Cursussen beroepsgerichte vorming

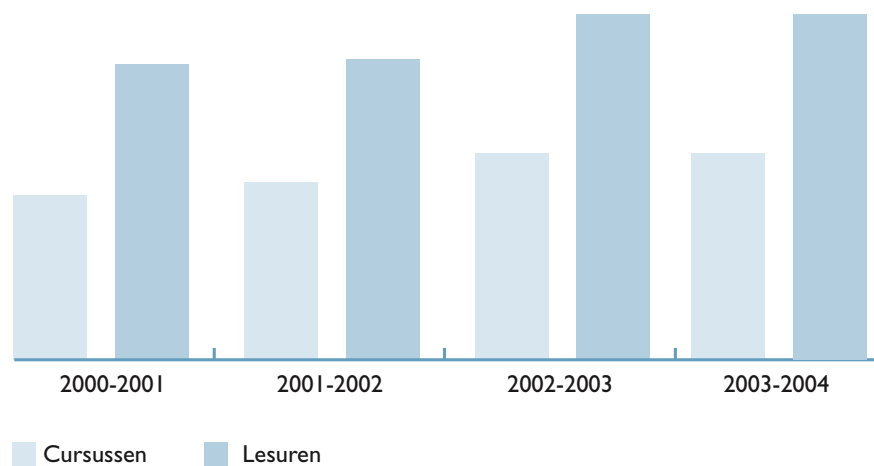
Deze cursus van 120 uur beoogt het verwerven van een initiële beroepskennis, waarbij de cursus ten aanzien van de praktijkopleiding in de onderneming, slechts een aanvullend karakter heeft. Geenszins kan de cursus de praktijkopleiding vervangen. Deze laatste is en blijft de belangrijkste plaats van het "leren" van de leerling.

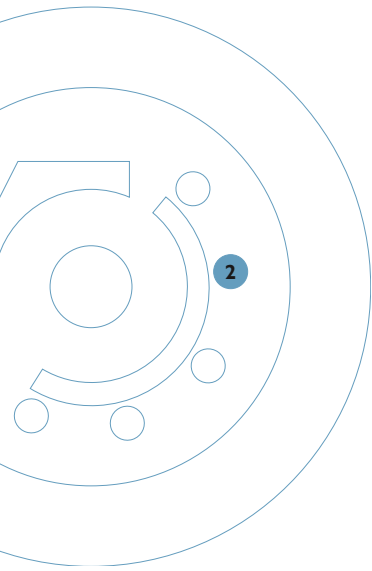
CURSUSSEN BEROEPSGERICHTE FORMING

Evolutie over de cursusjaren '00-'01, '01-'02, '02-'03 en '03-'04'

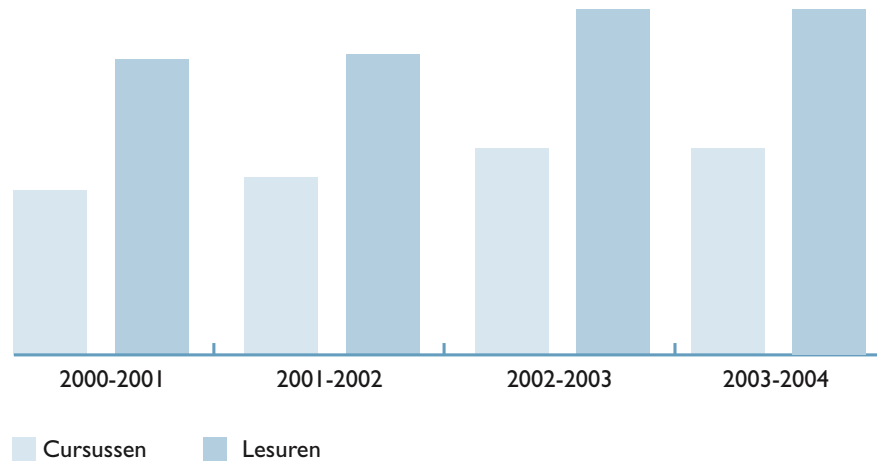

AANTAL LEEROVEREENKOMSTEN EN -VERBINTENISSEN ONDER TOEZICHT OP 31.12.03

PROCENTUEEL AANDEEL VAN DE LEEFTIJDSCATEGORIEËN IN DE LEERTIJD

Examens

Naast verschillende evaluatiemomenten tijdens het cursusjaar moeten de leerlingen in de leertijd aan het einde van het eerste en tweede opleidingsjaar deelnemen aan een overgangsexamen bestaande uit een proef maatschappijgerichte vorming en een proef beroepsvorming (theorie- en/of praktijkproef). Dit overgangsexamen heeft tot doel de vorderingen van de leerling vast te stellen alsmede te bepalen of de leertijd al dan niet kan voortgezet worden. Aan het einde van het 3de jaar leertijd volgt er bovendien een geïntegreerde praktische proef die de praktijkkennis toetst van de leerling die hij bij de patroonopleider heeft opgedaan.

De leervergoedingen

Leerjongeren ontvangen voor hun prestaties bij hun patroon ook een leervergoeding, deze bedroeg in 2004 tussen de € 254,05 en € 423,42. De leervergoeding varieert naargelang de ervaring van de leerjongere en het cursusjaar en wordt aangepast aan de index.

Begeleiding van de jongeren

- CLB-werking: op alle SYNTRA campussen houden de Centra voor Leerbegeleiding zitdagen en nemen deel aan tussentijdse evaluaties, samenkomsten en teamvergaderingen.
- Begeleidingsteams: deze begeleidingsteams bestaan uit een afgevaardigde van het VIZO, de betrokken leersecretaris, de directeur of stafmedewerker van het centrum en, in functie van de leerling, de CLB-medewerker en de lesgevers. Ze volgen de vorderingen en de houding van de leerlingen op, zowel in de cursussen als bij de praktijkopleiding.
- Bijwerking: leerlingen in de leertijd vormen inzake schoolverleden een zeer heterogene groep. Ook cursisten met een zwakke vooropleiding zijn aan-

zienlijk vertegenwoordigd. Voor deze leerlingen kan remediëring worden georganiseerd binnen de normale lesuren.

- Kleine klassen: een aantal jongeren kan niet aarden in de gewone klasgroep omwille van karakteriële, psychische of sociale omstandigheden, hoewel zij over de nodige mogelijkheden beschikken om de leertijd voor hun beroep aan te kunnen. Reeds vanaf het cursusjaar 1998-1999 werden er positieve ervaringen opgedaan door een aantal van deze cursisten in een kleinere groep intensief en individueel te begeleiden met de bedoeling hen naar een gewone cursus te laten doorstromen, eventueel mits het blijven volgen van remediëringssuren bij een taakleraar.
- Autonome Pedagogische Teams: de 'A.P.T.'s zorgen voor een overlegplatform tussen lesgevers, ondernemers-opleiders, beleidsverantwoordelijken in de SYNTRA-lesplaatsen, leersecretarissen en pedagogisch adviseurs van het VIZO.

Vernieuwingen in de leertijd

Een tweetal jaar geleden werd het actieplan Vlaanderen Optimaliseert LeerTijd (VOLT) opgesteld. Dit strategisch actieplan bevatte een achttal actiepunten die de aantrekkelijkheid van de leertijd moeten vergroten:

1. het uitwerken van een optimaal begeleidingsplan voor de leerjongere en patroon
2. kwaliteit moet de rode draad zijn doorheen alle hervormingsvoorstellen
3. maatwerk en niveaudifferentiatie via een beter aangepast leertraject
4. een opwaardering van de certificaten en diploma's
5. het nijverheids- en sectorgehalte verhogen
6. het productaanbod permanent actualiseren
7. de productbekendheid verhogen
8. hertekening van de organisatiestructuur van de leertijd

In 2004 werd verder gewerkt aan een reeks actiepunten van dit strategisch plan, voorbeelden zijn:

- ijveren voor een nieuw statuut leersecretaris (ontwerpbesluit Vlaamse Regering) waarin de zelfstandige leersecretarissen contractuele VIZO-personeelsleden worden en voorbereiden van de nieuwe werking die dat met zich meebrengt. Dit besluit werd op 10 december 2004 door de Vlaamse Regering goedgekeurd en treedt in werking op 1 januari 2005.
- opmaken van de functiebeschrijvingen van diverse leertijdactoren
- verder uitbouwen van de leertijdapplicatie, de centrale databank voor het beheer van de leer- en stageovereenkomsten
- verder uittesten van intake en screeninginstrumentarium
- werken aan het uitbouwen van de sectorconvenanten, waarbinnen leertijd één element is
- uitwerking van een nieuw concept voor het trainingsprogramma voor ondernemingshoofd-opleiders "Estafette"

- verbetering van de begeleiding en evaluatie van leerjongeren via nieuwe instrumenten. Ten eerste werd het startsein gegeven voor een nieuw ESF-project SABIEN waarbinnen onder andere didactisch materiaal gemaakt wordt voor de cursus maatschappijgerichte vorming (supplementair pakket), waarmee ook binnen de leertijd ICT-gebruik extra wordt gestimuleerd. Ten tweede ontwikkelde SYNTRA-AB, experimenteel, een aangepast programma maatschappijgerichte vorming op maat voor elke leerling. Immers via een gedifferentieerd aanbod probeert men leerlingen naast een verplicht pakket leerstof ook extra's aan te bieden en hen meer te motiveren door keuzeopties te organiseren. Ten derde werd het in 2002 ontworpen referentiekader voor kwaliteitslabels patroons ook omgezet naar de paardensector. Het kwaliteitslabel is de vertaling van een aantal normen waaraan een patroon moet voldoen om tot een kwalitatieve onderneming te komen voor het aanbieden van een leer- of stageovereenkomst. Ten vierde werd er binnen het beroep metselaar-beton gewerkt aan een vernieuwd begeleidingssysteem werkplekieren waarbij lesgevers, leersecretarissen, leerlingen en patroons van nabij de door de leerling geleerde kennis, vaardigheden en attitude per module van dat beroep opvolgen en evalueren.

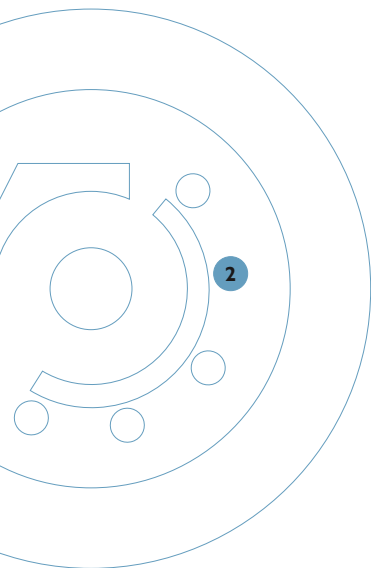
c. Ondernemersopleiding

De ondernemersopleiding bereidt de kandidaat-zelfstandige of ondernemer voor op het beheer van een zaak of de leiding van een KMO. Men leert er alles over het algemeen beleid, de administratie, de financiën en de fiscaliteit, het personeelsbeleid, het commercieel beleid en het productiebeleid van de KMO. Voor de gereguleerde beroepen is het volgen van de ondernemersopleiding en het behalen van een diploma een middel tot het verwerven van het vestigingsattest.

De ondernemersopleiding bestaat eveneens uit 2 componenten, meestal gespreid over twee lesavonden in de week. In de cursussen bedrijfsbeheer krijgt de kandidaat-zelfstandige of ondernemer de nodige kennis mee voor het beheer van een zaak of de leiding van een KMO. De cursussen beroepskennis richten zich op de beroeps-technische aspecten. Deze ondernemersopleiding kan aangevuld worden met bijkomende praktijkstages via een stageovereenkomst.

Bedrijfsbeheer

In de opleiding bedrijfsbeheer staat de start en de uitbouw van een (eigen) KMO-bedrijf centraal. De opleiding is modulair opgebouwd en omvat de basiskennis van bedrijfsbeheer waarna aansluitend aanvullende modules aangeboden worden in het kader van verantwoord ondernemerschap. Waar de module basiskennis bedrijfsbeheer in hoofdzaak gericht is op de start van de onderneming richt de aanvullende opleiding zich veeleer op de evoluerende noden en behoeften van de gestarte onder-

nemers. De gewone duur van de volledige opleiding is 2 jaar. De module basiskennis bedrijfsbeheer omvat 132 lesuren in totaal en duurt minimaal 3 cursusmaanden. De afgestudeerde cursisten ontvangen het getuigschrift basiskennis van bedrijfsbeheer waarmee zij aan de wettelijke vestigingsverplichtingen voldoen. Het vervolgprogramma omvat 128 lesuren die in twee modules van ca. 64 lesuren gegroepeerd zijn. Wie al de bovenbouwmodules doorlopen heeft, ontvangt het getuigschrift "Verantwoord ondernemer".

De opleiding is heel praktijkgericht opgevat door de cursist van meet af aan een eigen project voor ogen te (doen) stellen en de haalbaarheid daarvan te laten onderzoeken. In de basiskennis van bedrijfsbeheer gebeurt dit door middel van een haalbaarheidsstudie die in de aanvullende opleiding verantwoord ondernemerschap verder uitgewerkt wordt tot een volwaardig ondernemingsplan. Dit integrale ondernemingsplan laat de starter toe de haalbaarheid van zijn project (onderneming) te evalueren, de risicovolheid van zijn strategische beslissingen in te schatten en toekomstige ontwikkelingen te simuleren. Het ondernemingsplan moet op die manier bijdragen tot het verantwoord ondernemerschap.

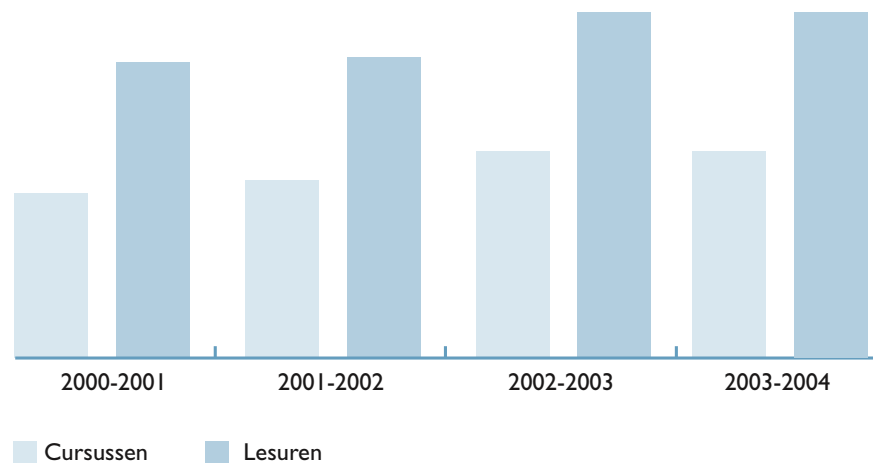
Als didactische tool stelt het VIZO het gebruik van de haalbaarheidsstudie en het ondernemingsplan uitgewerkt in de vorm van 2 werkboeken en een cd-rom ter beschikking. De voordelen van het gebruik van deze didactische tool zijn duidelijk op de noden van de startende ondernemer gericht. De betrokkenheid bij de leerstof wordt vergroot door de leerstof te verwerken in de eigen zaak, de eigen centen, de eigen toekomstplannen. De uitgewerkte haalbaarheidsstudie vormt meteen ook de ideale basis voor bedrijfsadvies en kredietbespreking bij de eigenlijke start maar zal ook nadien bij de verdere groei van de onderneming zijn diensten bewijzen als strategisch beheersinstrument.

Beroepskennis

De cursussen beroepskennis vormen een aanvulling op de dagelijkse praktijk van het beroep. In de ondernemersopleiding wordt het dagelijks werk van de zelfstandige ondernemer gesitueerd in een theoretisch kader. Hiertoe hoort een aantal items die voor de meeste beroepen aan bod komen, zoals: een verantwoorde keuze maken van grondstoffen, technieken en methodes, een functionele inrichting van de bedrijfsruimte met aangepaste bedrijfsuitrusting en gereedschappen, kennis van de beroepswetgeving... Bovendien worden moeilijke praktijkgevallen via demonstraties en workshops geanalyseerd. De evolutie van het beroep inzake moderne hulpmiddelen, technieken en methodes wordt op de voet gevolgd. Als een rode draad doorheen dit alles wordt aan attitudevorming gedaan op grond van deontologie, veiligheid en hygiëne, zin voor verantwoordelijkheid en zelfstandigheid.

CURSUSSEN BEROEPSKENNIS

Evolutie over de cursusjaren '00-'01, '01-'02, '02-'03 en '03-'04'

Stageovereenkomst

Met de stageovereenkomst wil het VIZO meer en beter ondernemers in Vlaanderen aan de startlijn krijgen. Voor

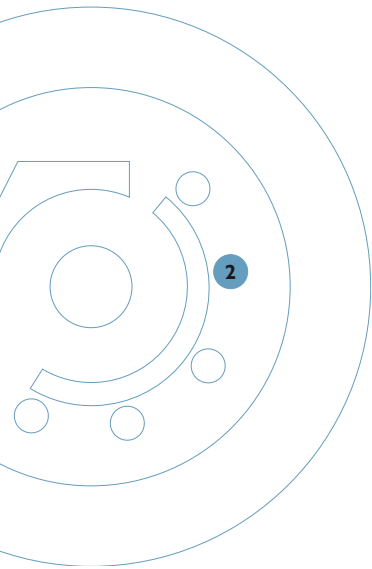
heel wat starters en potentiële ondernemers is het verwerven van voldoende praktijkervaring een probleem. Jongeren vanaf 18 jaar, die hun leerplicht vervuld hebben, kunnen een stageovereenkomst afsluiten. Zij

Folder stage

combineren een praktijkopleiding in een bedrijf met een ondernemersopleiding bij SYNTRA. Aan de ene kant doet de jongere de nodige ervaring en praktische vak-kennis op binnen een bedrijf, aan de andere kant krijgt hij/zij van het VIZO een stevige theoretische bagage mee (beroepskennis en bedrijfsbeheer).

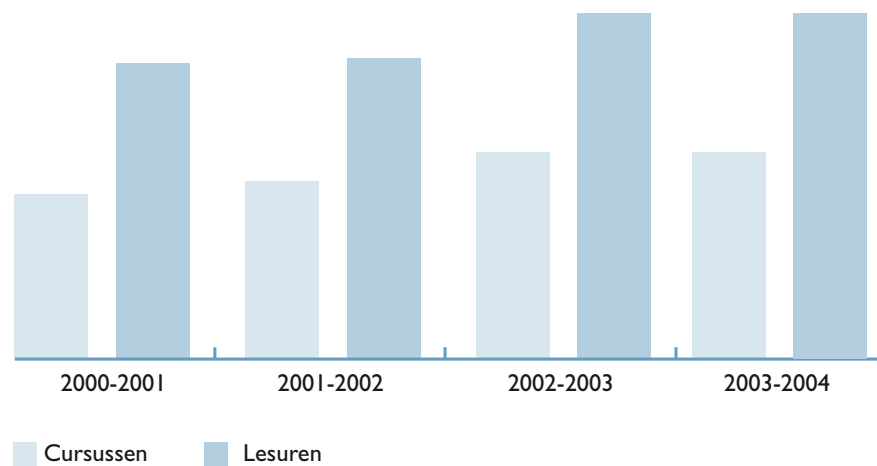
De stagiair voldoet na zijn stageovereenkomst aan de vereisten van de vestigingswet. Gedurende een periode van minimum 6 maanden en maximum 3 jaar; krijgt de stagiair bij een ondernemer-opleider een praktijkopleiding volgens een vooraf bepaald programma. Daarnaast volgt de stagiair een ondernemersopleiding bij SYNTRA. De cursist-stagiair heeft het statuut van leerling, maar ontvangt bij een voltijdse stageovereenkomst een maandelijkse vergoeding van de ondernemer-opleider tussen € 423,07 en € 705,11 in functie van het cursusjaar en de vooropleiding.

Ook voor de ondernemer-opleider zijn er een aantal voordelen. De stagiair leert een beroep door een

vaste periode 'mee te werken' in het bedrijf, zo krijgt de ondernemer-opleider ruimschoots de kans om de capaciteiten van de stagiair te beoordelen. De minimumvergoeding is vooraf bepaald en er zijn, buiten het vakantiegeld en het afsluiten van een ongevalverzekering, geen RSZ-bijdragen te betalen. De VIZO-leersecretaris bemiddelt voor een dergelijke stageovereenkomst. Vanuit de begeleidingsopdracht rond de leerovereenkomsten (leercontract) beschikt de leersecretaris over de nodige know-how m.b.t. ondernemingen die in aanmerking komen en de begeleiding van de cursist-stagiair.

AANTAL STAGEOVEREENKOMSTEN OP 31/12/2004:

d. Gecertificeerde bijscholing

In de snel evoluerende beroepen kan de ondernemer niet achterblijven, en moet hij zich constant bijscholen. Deze gecertificeerde bijscholing maakt dus een onderdeel uit van het gehele ondernemerstraject van de (kandidaat-)ondernemer. De curricula van dergelijke gecertificeerde bijscholingen worden ontwikkeld en continu bewaakt in samenspraak met de beroepsfederaties. Onderwerp van dergelijke bijscholing kan bestaan uit het bijbrengen van specifieke technische vaardigheden, maar kan en moet ook gericht zijn op het bijbrengen van de essentiële ondernemersvaardigheden en -attitudes. De gecertificeerde acties ondernemerschap zijn praktijkgericht, direct inzetbaar en aangepast aan de actualiteit en de innovaties. Daarbij kan op maat een volledige opleiding aangeboden worden, eventueel geïntegreerd met bedrijfsadvies en vormgeving.

e. Niet-gecertificeerde opleidingen

Om ondernemerschap en innovatiecultuur in de ondernemingen, en dit zowel naar ondernemers als naar werknemers, te realiseren moeten de behoeften aan kennis van de ondernemingen in alle fases van hun groei vervuld worden.

Een aanbod van bedrijfsversterkende acties (vervolmaking en taal) blijft noodzakelijk. Toch moeten deze bedrijfsversterkende acties zoveel mogelijk naar de vraag gericht worden. Een zo ruim mogelijke doelgroep wordt hierbij beoogd: ondernemingshoofden, leidinggevenden en naaste medewerkers in de onderneming, inclusief de beoefenaars van vrije beroepen en hun naaste medewerkers als medewerkers uit overheidsdiensten.

Een vernieuwde methodiek moet het mogelijk maken zo flexibel mogelijk in te spelen op de vragen vanuit de ruime doelgroep: maatwerk via in-company trainingen, ICT-ondersteund afstandleren en modularisering werken dit in de hand. VIZO streeft hierbij naar een betere aansluiting bij enerzijds het gecertificeerde opleidingsaanbod, anderzijds bij de opleidingen van de andere opleidingsverstrekkers zoals OSP en VDAB.

f. Kenniscentrum

Om een actieve dynamische ondersteuning te bieden aan het SYNTRA-netwerk wil het VIZO een studiedienst zijn, een operationeel kenniscentrum dat inzake de vorming en de opleiding tot ondernemerschap alle relevante informatie verzamelt, verwerkt en verspreidt. Als dusdanig draagt het kenniscentrum bij tot een beter ondernemerschap in Vlaanderen.

Het kenniscentrum verzamelt op een gestructureerde manier alle relevante informatie voor ondernemers. Relevante informatie betreft het domein van het ondernemerschap zelf. Voorbeelden zijn het profiel van de ondernemer, de evolutie van het ondernemerschap, de behoeften bij ondernemers inzake opleiding, de evolutie van het product opleiding enz. Op het domein van de sectoren is elke marktinformatie over zoveel mogelijk sectoren relevant.

Tot slot is er de informatie over het pedagogisch en didactisch aspect van vorming en opleiding, alsook over de evolutie van de opleidingsmarkt en het opleiden en begeleiden zelf. Op al deze domeinen zijn niet enkel de trends in Vlaanderen en België relevant. Meer en meer moeten de evoluties in het buitenland en vooral binnen Europa deel uitmaken van de informatie van het kenniscentrum.

4. KRITIEKE SUCCESFACTOREN

Om ten volle de draaischijf van meer en beter ondernemen in Vlaanderen te worden, moet voldaan worden aan een aantal kritieke succesfactoren. Zo zal het SYNTRA-netwerk in een dynamische samenwerking het gehele werkveld omvatten. Deze stimulerende samenwerking wordt ook weerspiegeld in de geactualiseerde overleg- en beslissingsorganen van het SYNTRA-netwerk. Verder worden continu inspanningen gedaan op het vlak van integrale kwaliteitszorg.

a) Nieuwe bedrijfscultuur

Om een nieuwe bedrijfscultuur van gelijkwaardigheid en synergie in het gehele SYNTRA-netwerk te verwezenlijken en zo tot een performant netwerk te komen, werden de gemengde VISY-werkgroepen (VIZO – SYNTRA) in het leven geroepen. Vertegenwoordigers van VIZO en SYNTRA werkten hierin samen op gelijkwaardige basis aan een aantal concrete actiepunten die moeten leiden tot een cultuur van stimulerende productontwikkeling en kwaliteitsbewaking.

De rol van de adviseur in deze nieuwe bedrijfscultuur verschuift van inspecteur naar coach en "samenwerker". Een eerste actiepunt van de werkgroep was dan ook een geactualiseerde tekst over de rol van de pedagogisch adviseurs binnen het netwerk. In deze tekst wordt de gelijkwaardige basis van VIZO en SYNTRA, elk met zijn specifieke én gemeenschappelijke taken en verantwoordelijkheden benadrukt.

De "Ronde van Vlaanderen" was een volgende belangrijke stap in het kader van de cultuurstemming VIZO – SYNTRA. In maart 2004 werd er per centrum een overleg georganiseerd over de rol en afstemming van alle betrokkenen. Er werd gepraat over de taken en verantwoordelijkheden van de netwerkpartners en een aantal verbeterpunten werden geselecteerd. Alle verbeterpunten zijn ruw te herleiden tot "Communicatie en Informatie" en "Structuur en Organisatie"

Immers, een cruciale factor om te komen tot een optimale communicatie binnen het SYNTRA-netwerk is het management van de organisatie en haar structuren. Een duidelijke structuur en organisatie met een afbakening van rollen en verantwoordelijkheden, met duidelijke afspraken over de wijze van aansturing, opvolging en bijsturing, consistente communicatielijnen is de basis om concrete operationele – inhoudelijke en relationele knelpunten een oplossing aan te reiken en in een consistent SYNTRA-netwerk te functioneren.

Na overleg adviseerde de VISY-groep om voor de uittekening van de nieuwe organisatiestructuur uit te gaan van een sectorale indeling. Deze indeling vormt immers de rode draad doorheen de werking van het netwerk.

Deze nieuwe bedrijfscultuur van participatief management en projectmatig werken werd logischerwijs ook doorgetrokken naar de interne organisatiestructuur van het VIZO. Als gevolg hiervan werd voor de afdeling "SYNTRA-Vlaanderen" een nieuwe structuur uitgetekend die in 2005 effectief geïmplementeerd zal worden.

b) Integrale kwaliteitszorg

Integrale kwaliteitszorg is sinds 2001 structureel ingebed in het SYNTRA-netwerk en vertaalde zich inmiddels tot een echt kwaliteitsbeleid met verschillende componenten.

Eenzijds is er de kritische zelfevaluatie met behulp van het kwaliteitsinstrument PROZA versie VIZO. Op basis van deze sterkte-zwakke analyse worden verbeterplannen opgesteld en uitgevoerd. De evaluatie van het kwaliteitsproces wordt opgevolgd door de visitatiecommissie bestaande uit de voorzitter van de raad van bestuur van het VIZO, de administrateur-generaal evenals interne en externe deskundigen.

Anderzijds zijn er de metingen die de resultaten van de SYNTRA evalueren op het vlak van:

- effectiviteit;
- klantentevredenheid;
- naam- en productbekendheid;
- marktaandeel.

Deze metingen worden uitgevoerd door een extern onderzoeksbureau.

Dit kwaliteitsbeleid komt tegemoet aan de wens van de Vlaamse regering om, overeenkomstig het besluit van 14 december 2001, om de drie jaar een doelmatigheidsanalyse te organiseren om de efficiënte inzet van overheidsmiddelen door de SYNTRA te evalueren.

Op basis van de score op elk van deze criteria wordt aan de SYNTRA een bonus toegekend die zich vertaalt in bijkomende financiële middelen.

De financiering van de bonus werd door het besluit van de Vlaamse regering van 12 december 2003 definitief goedgekeurd.

Dit besluit legt tevens het beschikbare bedrag voor de bonus vast op ongeveer 5% van de werkingssubsidies, te verdelen over een periode van 3 jaar. Het vast bedrag is bepaald op €8.250, het percentage op 0,1% van de werkingssubsidie. Het bedrag dat door de Vlaamse regering ter beschikking wordt gesteld bedraagt in totaal €1.560.000. Dit bedrag dient zowel voor de subsidiëring van de bonus gedurende 3 opeenvolgende jaren, als voor de financiering van de nieuwe metingen van de doelmatigheidscriteria die worden afgerond in 2006.

Tijdens de periode 2001-2004 werd een 1e volledige evaluatiecyclus doorlopen met als mijlpalen:

- de zelfevaluaties, de uitvoering van 4 actieplannen per SYNTRA en de visitaties;
- de metingen klantentevredenheid en effectiviteit in 2002;
- de metingen naam- en productbekendheid en marktaandeel in 2003;
- de toekenning van de bonus en uitkering van de eerste schijf in 2004.

De resultaten van de metingen en de verbeteracties mogen als uiterst positief beschouwd worden. Niettemin werden grote regionale verschillen vastgesteld. SYNTRA West bleek globaal een voorsprong te hebben op kwaliteitsvlak en scoorde dan ook het hoogste aantal bonuspunten. De eerste schijf van de bonus werd uitgekeerd in 2004.

SYNTRA Brussel, opgericht in september 2003, heeft niet aan alle evaluaties van deze eerste cyclus geparticipeerd.

In 2004 was de kwaliteitswerking ook nog gericht op de uitwisseling van goede praktijken tussen de SYNTRA en werd werk gemaakt van de actualisering van de vragenlijsten van het kwaliteitsinstrument.

In SYNTRA Midden-Vlaanderen werd een systeem ontwikkeld voor online bevestigingen met behulp van PROZA dat ter beschikking staat van het hele SYNTRA-netwerk. Ter afronding van de 1e cyclus werd een draaiboek IKZ op punt gesteld met een uitgewerkt scenario voor de 2e evaluatiecyclus tijdens de periode 2005-2007.

In 2005 vindt de tweede meting van de criteria klantentevredenheid en effectiviteit plaats en starten de SYNTRA met een nieuwe zelfevaluatie. De afstemming tussen IKZ en het project bedrijfscultuur staat eveneens op de agenda.

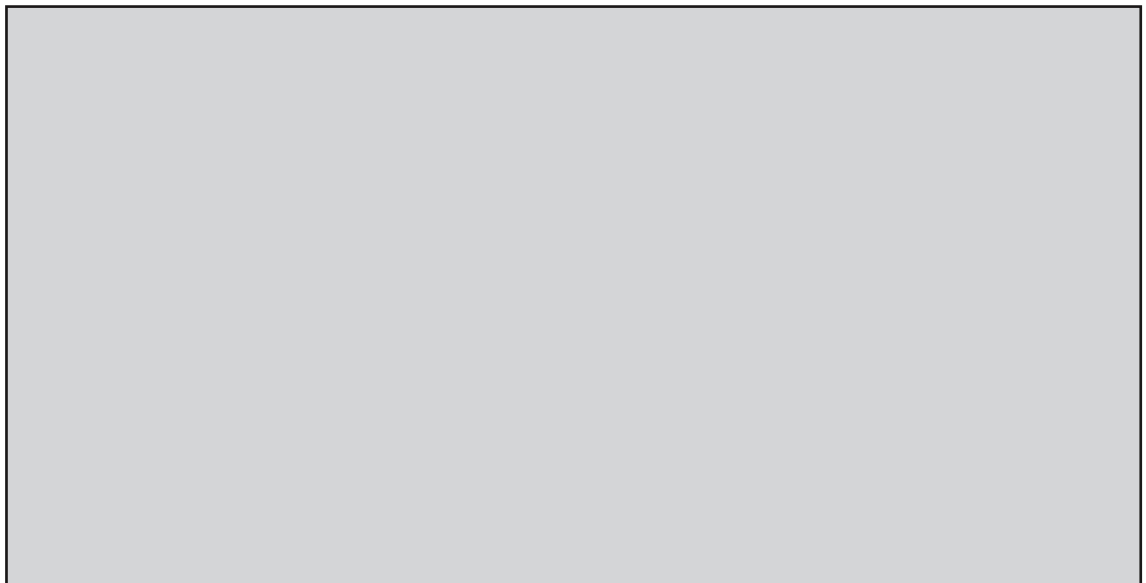
Het kwaliteitsproces in het SYNTRA-netwerk blijft ook in de toekomst fungeren als motor van continue verbetering.

DEEL 3 | VIZO-BEDRIJFSADVIES

1. LOREM IPSUM DOLOR SIT AMET, CONSECTETUER ADIPISCING ELIT, SED DIAM NONUMMY NIBH EUISMOD TINCIDUNT
2. UT WISI ENIM AD MINIM VENIAM, QUIS NOSTRUD EXERCITATION
3. ULLAMCORPER SUSCIPIT LOBORTIS NISL UT ALIQUIP EX EA
4. COMMODO CONSEQUAT. DUIS AUTEM VEL EUM IRIURE

DEEL 3 | BEDRIJFSADVIES

Startende of gevestigde zelfstandigen en KMO's kunnen een beroep doen op de dienstverlening van VIZO-bedrijfsadvies voor het inwinnen van ADVIES EN BEGELEIDING. Dit advies kan bestaan uit eerstelijnsadvies of managementadvies. EERSTELIJNSADVIES kan worden gedefinieerd als gratis advies in het kader van het zelfstandig ondernemen. Hierbij analyseren de bedrijfsadviseurs het probleem, ze oriënteren de klant door basisinformatie mee te geven (vragen te beantwoorden, oplossingen aan te reiken), een aanzet te geven tot verdere samenwerking of door te verwijzen naar gespecialiseerde organisaties of personen. MANAGEMENTADVIES is het geven van contractueel advies op maat van de ondernemers door het aanbrengen van kennis en het begeleiden van het ondernemingsproject. Het contractueel advies wordt uitgedrukt in aantal halve dagen.

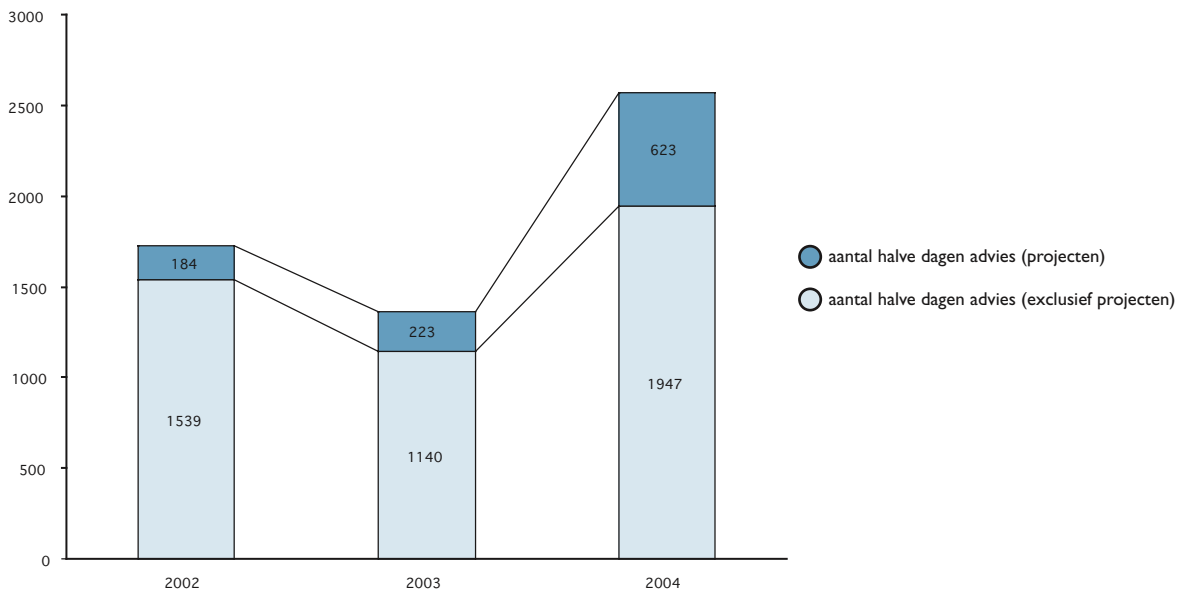
VERDUBBELING VAN HET AANTAL ADVIESDAGEN??? (VOORSTEL PJC)

In 2004 werden 4.158 eerstelijnsadviezen afgeleverd. Daarbovenop werden via het callcenter van de Vlaamse Infolijn 2.536 vragen gesteld over ondernemen.

Alle informatiefolders van VIZO-bedrijfsadvies zoals 'Administratieve Formaliteiten voor Startende Zelfstandigen' zijn ook downloadbaar via www.vizo.be/bedrijfsadvies.

In 2004 telde VIZO-bedrijfsadvies 14,39 voltijdse bedrijfsadviseurs en ze hebben 303 contractuele adviezen verstrekt of 1.947 halve dagen advies. Daarnaast werden nog 623 halve dagen advies verstrekt in het kader van projecten en/of samenwerkingsverbanden zoals BIZIDEE, Persgroep, Participatiefonds, OVO en GO-spel.

	2002	2003	2004
aantal adviezen (exclusief projecten)	232	188	307
aantal halve dagen advies (exclusief projecten)	1539	1140	1947
gemiddeld aantal halve dagen per advies (exclusief projecten)	6,6	6,0	6,3
	2002	2003	2004
aantal halve dagen advies (projecten)	184	223	613
totaal aantal halve dagen advies	1723	1363	2560

SAMENWERKINGSVERBANDEN

Naast de klassieke adviesverlening heeft VIZO-bedrijfsadvies ook in 2004 verschillende samenwerkingsverbanden met andere instanties of privé-organisaties afgesloten.

- o De ondernemingsplanwedstrijd **BIZIDEE** werd ondersteund door VIZO-bedrijfsadvies. Naast de publicitaire ondersteuning van de wedstrijd, traden 15 VIZO-bedrijfsadviseurs op als peter van de deelnemers.
- o Door het afsluiten van een samenwerkingsakkoord met de **Persgroep** kregen 15 krantenwinkels de mogelijkheid om zich te laten doorlichten door een VIZO-bedrijfsadviseur.
- o Startende ondernemers konden ook in 2004 via de VIZO-bedrijfsadviseurs hun leningsaanvraag in het kader van de Startlening of het Rosetta-plan bij het **Participatiefonds** indienen. De VIZO-bedrijfsadviseurs helpen de ondernemers bij de opmaak van het aanvraagdossier en bieden hen na goedkeuring van de lening gedurende 18 maanden begeleiding. Voor de begeleiding deden 40 starters een beroep op het VIZO.
- o De medewerking van VIZO-bedrijfsadvies aan het succesvolle concept van **OVO**, de leergroep voor bedrijfsleiders, werd in 2004 verdergezet.
- o VIZO-bedrijfsadvies bleef ook in 2004 structureel samenwerken met **Kind en Gezin** om kinderdagverblijven en minicrèches te informeren en te begeleiden.
- o Het stadsbestuur van Genk organiseerde tijdens de lentevakantie van 2004 samen met VIZO-bedrijfsadvies, Syntra en Unizo het **GO-spel** dat jongeren tussen 16 en 18 op een plezierige manier de aspecten van het ondernemerschap aanleert.

- o Inzake **NETWERKING** is er een samenwerkingsverband met KMO Contact opgestart voor de **KMO Contact Drinks**. Dit zijn informele bijeenkomsten waar KMO-bedrijfsleiders de kans krijgen om contacten te leggen met collega's en adviseurs.
- o Opmerkelijk voor 2004 is zeker de samenwerking met **Tijdnet** waarbij de VIZO-bedrijfsadviseurs artikelen aanleveren en lezersvragen beantwoorden over ondernemen.
Op www.tijd.be/ondernemen/efficient_ondernemen vindt u zowel artikelen als antwoorden op lezersvragen mbt (efficiënt) ondernemen.
De 5 meest geconsulteerde artikelen van 2004 met het respectievelijk aantal raadplegingen zijn:

1. hoe bepaal je de waarde van een zaak? – 4 873
2. hoe vermeldt u uw ondernemingsnummer op uw factuur? – 3 261
3. een ondernemingsplan opstellen ook voor mijn bedrijf? – 2 920
4. kan ik in mijn woning starten? – 2 622
5. een eigen zaak opstarten, zorg dat u goed voorbereid bent - 2 413

Voorbeelden van lezersvragen zijn:

- o Wat verstaat men precies onder misbruik van vennootschapsgoederen?
- o Hoeveel kapitaal moet ik minimaal in mijn vennootschap steken?
- o Hoe komt het dat de kostprijs van mijn kredieten zo hoog is?
- o Hoe kies ik mijn externe boekhouder?
- o Waar vind ik geld voor mijn onderneming?

PROMOTIE EN SENSIBILISERINGSACTIES VAN HET ONDERNEMERSCHAP

De bedrijfsadviseurs besteden ook heel wat tijd aan **PROMOTIE** en **SENSIBILISERINGSACTIES** rond ondernemerschap: workshops in scholen, seminaries verzorgen voor interprofessionele organisaties, deelnemen aan beurzen, publiceren van een eigen nieuwsbrief, nieuwe informatiefolders voor startende en gevestigde ondernemers en de folder over het dynamisch ondernemingsplan...

De nieuwsbrief kent per kwartaal een oplage van minimum 6.500 exemplaren. Van de folder voor startende ondernemers worden jaarlijks 20.000 exemplaren verspreid. De folder voor gevestigde ondernemers kent een jaarlijkse oplage van 8.000 exemplaren.

Op vraag van en in samenwerking met onder meer middenstandsorganisaties, intermediairen, banken, Syntralesplaatsen en scholen komen de VIZO-bedrijfsadviseurs langs voor het geven van een workshop op maat voor (potentiële) ondernemers, kmo's en studenten. De onderwerpen zijn onder meer 'Is mijn zaak haalbaar?', 'De VIZO-bedrijfsscan', 'Hoe financier ik mijn zaak?', 'Motivatie – denken je medewerkers er hetzelfde over?' en 'Werken met adviseurs'.

Daarnaast heeft VIZO-bedrijfsadvies meegewerkt aan een artikel in 'Over Werk' van het Steunpunt Werkgelegenheid, Arbeid en Vorming (WAV). In het Open Forum illustreerde VIZO-bedrijfsadvies haar aanpak voor startende ondernemers in Vlaanderen. Het volledige artikel kan u lezen op http://www.steunpuntwav.be/Publicaties/OverWerk/2004_ow4/Pages%20from%202004_OverWerk4_p21-25.pdf.

De VIZO-klant Een tevreden klant !!!

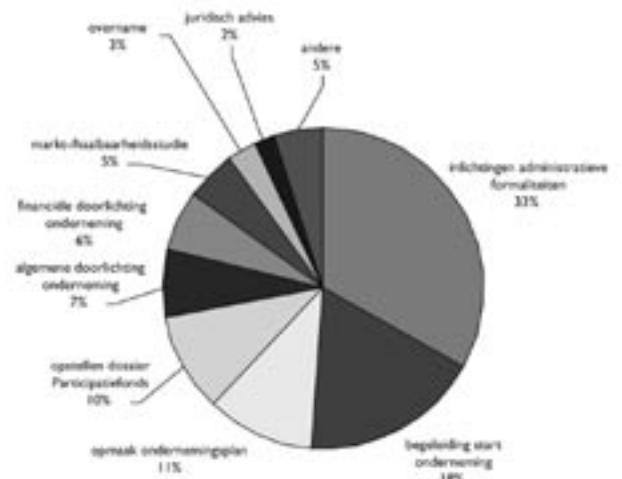
Vanuit een kwaliteitsbewustzijn worden de klanten van VIZO-bedrijfsadvies op geregelde tijdstippen bevraagd om de klantentevredenheid en de effectiviteit van de dienstverlening na te gaan.

In december 2004 werden de klanten die in de periode 2003-2004 VIZO-bedrijfsadvies contacteerden, telefonisch bevraagd door &Compagnie mbt de KWALITEIT van de dienstverlening.

Uit de resultaten blijkt:

- o 8 op de 10 respondenten is tevreden tot heel tevreden over de globale dienstverlening van VIZO-bedrijfsadvies.

- o De ondervraagde klanten hebben gemiddeld bijna 3 keer contact gehad met VIZO-bedrijfsadvies. De redenen waren heel uiteenlopend:

- o De 5 belangrijkste items mbt het totstandkomen van het contact met VIZO-bedrijfsadvies en de samenwerking met de adviseur zijn voor de ondervraagde klanten:
 1. de kosten werden beperkt gehouden
 2. vriendelijk onthaal
 3. de samenwerking verliep in een aangename sfeer
 4. er werd goed naar mij geluisterd
 5. men maakte voldoende tijd voor mij vrij/de gemaakte afspraken werden nagekomen
- o Wat de inhoud van het advies betreft, behoren in de top 3 van de respondenten:
 1. ik ben op deskundige wijze geholpen
 2. het verstrekte advies was op mij van toepassing
 3. de verstrekte info was up-to-date

Globaal genomen is de VIZO-klant over de hele lijn zeer tevreden over het verstrekte advies en het contact met de adviseur.

In de periode van december 2004–januari 2005 werden de klanten die in de periode 1999-2001 een beroep hebben gedaan op een VIZO-bedrijfsadviseur, telefonisch bevraagd door &Compagnie mbt het EFFECT van de dienstverlening.

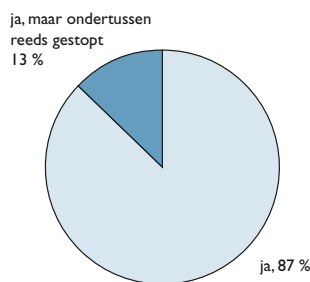
8 op de 10 ondervraagde klanten was van mening dat het advies van VIZO-bedrijfsadvies hen verder heeft

geholpen bij het probleem of de keuze die diende gemaakt te worden.

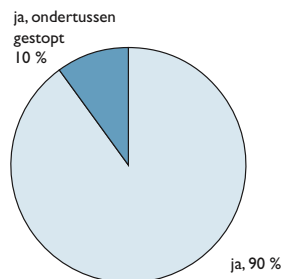
Enkele belangrijke vaststellingen:

- 87 % van de starters heeft de fameuze kritische eerste 5 jaar overleefd. Cijfers en onderzoek tonen nochtans aan dat ongeveer 50 % van de starters het binnen de vijf jaar voor bekeken houdt. Ook 9 op de 10 ondervraagde gevestigde ondernemers die door de VIZO-bedrijfsadviseurs werden begeleid zijn nog steeds actief.

STARTERS

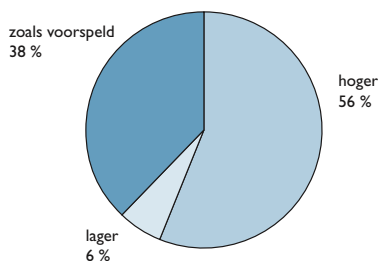

GEVESTIGDE

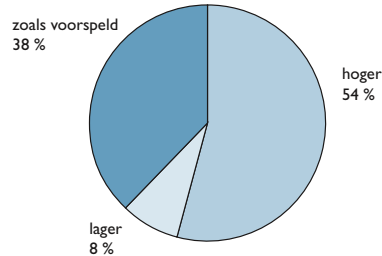

- Wat de bedrijfsresultaten betreft, presteert 56 % van de starters beter dan de prognoses die door de bedrijfsadviseur werden vooropgesteld. Voor de gevestigden is dit 54 %. 4 op de 10 starters en gevestigden presteert zoals voorspeld

STARTERS

GEVESTIGDE

- Bij de vraag of de respondenten in de toekomst nog een beroep zouden doen op VIZO-bedrijfsadvies, antwoordde 81 % bevestigend.
- Op het moment van de enquêtering had 46 % van de starters personeel in dienst. Voor de gevestigde ondernemers was dit 75 %. Ter vergelijking: 36 % van de Vlaamse ondernemingen stelt personeel te werk.
- 63 % van de ondervraagde ondernemers schat de **toekomst positief** in. 3 op de 10 is van mening dat de toekomst status quo zal blijven.

Deze resultaten bevestigen de positieve resultaten van het onderzoek van de vorige jaren. Rekening houdend met de hoge overlevingsgraad, de goede bedrijfsresultaten, de hoge tewerkstellingsgraad, ..., kunnen we hieruit concluderen dat ondernemers die advies inwinnen beter presterende ondernemers zijn.

Sectorprofielen

VIZO-bedrijfsadvies is in 1994 gestart met het opstellen van sectorstudies. Deze bieden ondernemers, bedrijfsadviseurs en alle geïnteresseerden actuele informatie over een welbepaalde sector.

Ook in 2004 heeft het VIZO een sectorstudie gepubliceerd, **'Lingeriezaken'**.

In dit rapport wordt dieper ingegaan op de structuurkenmerken van de branche (vestigingsplaats, rechtsvorm, ondernemerscapaciteiten, ...), de omzet, de bedrijfsvoering, de toekomstverwachtingen en de consumptiebestedingen.

De studie is op aanvraag verkrijgbaar bij VIZO-bedrijfsadvies: tel. 02 227 49 32, fax 02 227 63 91, e-mail: bedrijfsadvies@vizo.be of raadpleegbaar via internet op www.vizo.be/bedrijfsadvies.

Langlopend trainingsprogramma 'Advies- en begeleidingsvaardigheden' voor externe consultants

Centraal in deze opleiding staan het leren onderkennen van alle aspecten van het adviesproces en de verhoging van de eigen efficiëntie. 13 adviseurs werden geselecteerd om aan het programma deel te nemen dat liep van april 2003 tot februari 2004.

DEEL 4 | DESIGN VLAANDEREN

1. LOREM IPSUM DOLOR SIT AMET, CONSECTETUER ADIPISCING ELIT, SED DIAM NONUMMY NIBH EUISMOD TINCIDUNT
2. UT WISI ENIM AD MINIM VENIAM, QUIS NOSTRUD EXERCITATION
3. ULLAMCORPER SUSCIPIT LOBORTIS NISL UT ALIQUIP EX EA
4. COMMODO CONSEQUAT. DUIS AUTEM VEL EUM IRIURE

4

DEEL 4 | DESIGN VLAANDEREN

2004 was een bijzonder jaar voor de Dienst Vormgeving van het VIZO. Het begon al goed met de realisatie van de tentoonstelling "Design from Flanders" in Melbourne Australië. Het Victoria State Design Festival was een grote designgebeurtenis waar we uiteindelijk een tentoonstelling met veertig designers uit Vlaanderen presenteerden. De operatie liep echter niet van een leien dakje, mede door de grote afstand, de moeilijke communicatie, het beperkte budget en de stugge houding van een aantal partners. Design Vlaanderen slaagde er echter in, ondanks deze drempels, de tentoonstelling ter plaatse te brengen en tegelijkertijd vier vooraanstaande designers uit te nodigen om in Melbourne voordrachten en workshops te geven.

De organisatie van deze manifestatie sloppte zeer veel werkkraft op van de dienst. De tweede helft van het jaar kondigde zich echter nog veel drukker aan. Het werd een exceptioneel najaar. Niet alleen was er Interieur, maar bovendien organiseerden we onze vierde Triennale voor Vormgeving, daarnaast veranderden we van naam en zetten we er een PR campagne voor op. Er was de Biennale van Saint-Etienne in Frankrijk waar we een Belgische presentatie voorstelden en bijkomend zette Design Vlaanderen zich achter het concept en de productie van het boek over de grafiek collectie van het VIZO.

Tenslotte waren er nog de "gewone" activiteiten zoals het tijdschrift en de galerie, om het EDF netwerk en de vele buitenlandse relaties niet te vergeten.

De activiteiten rond het designmanagement namen een hoge vlucht. Iedere workshop was compleet bezet en droeg de grote waardering mee van de bedrijven. Uiteindelijk gebruikten of overwogen 90 % van de deelnemende ondernemingen, na de workshop, om design te implementeren of minstens over het proces na te denken. We bereikten meer dan honderd bedrijven de laatste drie jaar, wat in het kader van de doelgroep van familiale KMO's een zeer positieve zaak is.

Design Vlaanderen startte ook zijn schitterende nieuwe website die vanaf zijn eerste dagen een groot succes kende en, sedert hij op kruissnelheid draait een goede 250 bezoekers per dag telt. Het is een complexe website waarin zich een databank bevindt met enorm veel gegevens over de design scène in Vlaanderen.

De nieuwe naam, de nieuwe website, de vele internationale contacten en de zeer goede teamspirit die heerst in Design Vlaanderen droegen in 2004 bij tot de realisatie van een fenomenaal goed jaar.

I. SELECTIES

Design Vlaanderen zoekt voortdurend naar innoverende en creatieve ontwerpers in de volgende disciplines: keramiek, textiel, juwelen, glas, accessoires, meubelen en interieurobjecten, industriële vormgeving, grafische vormgeving en multimedia. Om kwaliteitsvol designtalent te ontdekken organiseert Design Vlaanderen jaarlijks twee selecties, één in de lente en één in de herfst.

Lenteselecties - 31 maart 2004

Samenstelling van de jury:

Algemeen: Johan Valcke, Inge Vranken, Dorian Vander Brempt, Katrien Vanhulle

Juwelen: Nicole Thienpont, Siegfried De Buck

Textiel: Martine Gyselbrecht, Marie-Jeanne Callewaert

Grafische Vormgeving: Michaël Bussaer, Rob Buytaert

Keramiek: Hugo Rabaey, Jos Devriendt

Glas: Marie-Paule Grusenmeyer, Joost Caen

Meubel: Stefan Schöning

Industriële Vormgeving: Guido Degrande, Klara De Smedt

9 geselecteerden:

Petra Beaumon (Textiel); Paya Germonprez (Textiel); Hugo Meert (Keramiek); Sahny Pooja (Juwelen); Silke Fleischer (Keramiek en Juwelen); Geoffrey Brusatto (Grafische Vormgeving); Pieter Lesage (Grafische Vormgeving); Eric Dumortier (Industriële Vormgeving); Matilde Allesandra (Industriële Vormgeving).

Herfstselecties - 25 november 2004

Samenstelling van de jury:

Algemeen: Johan Valcke, Christian Oosterlinck, Jan Walgrave, Caroline Goossens

Juwelen: Hubert Verstraeten, Karin De Buysere

Textiel: Marc Van Hoe, Els Huygelen

Grafische Vormgeving: Thomas Soete, Philip Vandeputte

Keramiek: Tjok Dessauvage, Frank Van Houtte

Glas: Lut De Vogelaere, Pierre Declercq

Meubel: Danny Venlet, Jean Wauters

Industriële Vormgeving: Jean-Pierre Geelen, Eric Sijmons

8 geselecteerden:

Bart Lens (Meubel), Ben Van Orshaegen (Juwelen), Crien Van Looy (Keramiek), Eva Pannecoucke (Textiel), Hanna Vanneste (Juwelen), Jessika L'Ecluse (Grafische Vormgeving), Peyman Nadirzadeh (Meubel), PinkOliv (Industriële Vormgeving + Meubel).

De geselecteerde ontwerpers genieten diverse voordelen:

Door hun erkenning krijgen de ontwerpers een kwaliteits-

teitslabel dat zij vijf jaar mogen dragen. Hun werk wordt onder de titel 'De nieuwe oogst' gedurende zes weken tentoongesteld in de Galerie van Design Vlaanderen.

Erkende ontwerpers komen in aanmerking voor subsidies.

In het tijdschrift Kwintessens worden zij uitvoerig besproken.

2. GALERIE

In 2004 werden in de Galerie van Design Vlaanderen gewoontegetrouw 6 tentoonstellingen georganiseerd, elk van ongeveer 6 weken.

Enkele items zijn vast terugkerend: de tentoonstelling n.a.v. de publicatie van een monografie, De Nieuwe Oogst, Sant in 't Buitenland (n.a.v. het Brussels Designers Week-End) en de Henry van de Velde Prijzen.

De 2 overige tentoonstellingen waren thematentoonstellingen: He prijsbeesten! en Uit dezelfde klei gebakken.

23/01 – 07/03:

He Prijsbeesten

Het jaar werd geopend met He prijsbeesten!

In deze tentoonstelling werd getoond:

1. het gelauwerde product en een selectie uit de Henry van de Velde Prijs 2003 voor Beste Product, in totaal 21 producten (van: laureaat Danny Venlet, genomineerden Xavier Lust & Dirk Wynants en Nedda El-Asmar, en van Paul Boudens, Hans De Pelsmacker (voor Essential en voor Light), Tine De Ruysser, Jos Devriendt (voor Light), Ann-Marie Jonckheere, Dirk Meylaerts, Luc Lemahieu, Stefan Schöning, Wim Segers (voor w.Kw2adraat), Thomas Soete, Maarten Stuer, Bart Spillemaeckers (voor Lithos), Luk van der Hallen, Maxime Szyf (voor VanEsch), Fabiaan Van Severen, Roel Vandebeek (voor Drisag), Lieve Vermeire.
2. het gelauwerde product en een selectie uit de 16de HEMA ontwerpwedstrijd, die studenten wil stimuleren om op basis van hun filosofie verrassend eenvoudige oplossingen te vinden voor een zo groot mogelijk publiek. De 16de Hemawedstrijd, met als thema "de kleerhanger" werd voor het eerst uitgeschreven onder studenten in Nederland én België. De jurering van in totaal 243 inzendingen leverde 3 prijzen en 3 eervolle vermeldingen op. De 1ste prijs ging naar Marjolein Kremer, 2de en 3de prijs respectievelijk naar Rui Medeiros Santos en Gerwin Hoogendoorn. Design Vlaanderen selecteerde nog 52 ontwerpen voor de tentoonstelling in de Galerie, waarvan de Belgen Denise Arts, Cathy Enciso, Siriane Hunia, Louis Joffrey, Claire Michel, Martine Morand, Kris Provoost, Murielle Smulders, Pieter-Jan Vandenbulcke, Kathleen Vanhaverbeke, Kurt van Overbeke, Noëlle Van Roey.

In de KMO & Design bibliotheek werden ontwerpen van Luc Lemahieu getoond.

De tentoonstelling werd bezocht door 839 personen. Op 25 januari kreeg de tentoonstelling een grondige bespreking (met interview) in het radioprogramma Heldenmoed (vrt) en de geschreven media gaf uitgebreid aandacht aan He prijsbeesten!

Deze tentoonstelling reisde nadien verder naar de interieurbeurs *design@sfeer* van 20 tot 28 maart in Flanders Expo Gent.

19/03 – 25/04:

Uit dezelfde klei gebakken

Op deze expositie volgde een tweede thematentoonstelling Uit dezelfde klei gebakken. Het was een confrontatie van zes ontwerpers en kunstenaars die op een persoonlijke manier en vanuit een totaal verschillend uitgangspunt de materie klei benaderen en gebruiken. Van puur toegepast tot zuiver beeldend en zelfs conceptueel. De deelnemers zijn de keramisten: Jos Devriendt, Tine Deweerdt, Anja Meeusen (PTZE), Marieke Pauwels, Maarten Stuer en Jeannine Vrins.

Gedurende deze tentoonstelling werden textielontwerpen van Francine Van der Biest in de KMO & Design bibliotheek getoond.

De tentoonstelling telde 904 bezoekers, waaronder de keramiekafdelingen van enkele kunstscholen.

Tijdens de opening werd de gids Artelier voor het eerst gepresenteerd.

De tentoonstelling reisde in september 2004 door naar La Chaud-de-Fond in Zwitserland n.a.v. de Biennale waar Vlaanderen centraal gastland was.

Jaarlijks geeft het VIZO samen met Stichting Kunstboek een monografie uit rond vormgeving. Het betreft steeds een samenvatting van een licentiaatsthesis, dit om het wetenschappelijk onderzoek m.b.t. vormgeving te stimuleren.

07/05 – 13/06:

Jean Lemmens

Astrid Fobelets schreef een monografie van Jean Lemmens, juweelontwerper; zilversmid en lakkunstenaar. De gelijknamige tentoonstelling bracht een beknopte retrospectieve met zijn belangrijkste werken, zoals zijn Ronin juwelenreeks, zijn zilverservies uit 1992, zijn Symbool voor het Universum (1985), en enkele eveneens gelakte vazen en het kamerscherm Groene Berg (1988).

Op 3 juni gaf Jean Lemmens een lezing in het VIZO waar een 50-tal geïnteresseerden op afkwamen.

In de KMO & Design bibliotheek werden werken getoond van Danny Venlet, Tim Oeyen & Sanny Winters, Anita Evenepoel.

De tentoonstelling kreeg 583 bezoekers.

**02/07 – 22/08:
De nieuwe oogst 2003**

De Nieuwe Oogst 2003 toonde werk van de 12 ontwerpers die in 2003 door Design Vlaanderen erkend werden tijdens de jaarlijks weerkerende Lente- en Herfstselectie. Deze tentoonstelling was samen met een publicatie in Kwintessens de eerste vorm van promotie voor hen.

Bijna alle disciplines waren ook deze keer vertegenwoordigd: Giovanni Bauwens en Jean-Philippe Van Hemden, Yuri Bollaerts, Peter Dekens, Tom De Vrieze, Yves Herremans, Marieke Pauwels, Sarah Pillen, Bart Spillemaeckers, Anna Torfs, Inge Van Gheel, Sylvain Willenz.

Naast de aandacht die de tentoonstelling kreeg in de geschreven pers is de verslaggeving op 27/07 in het VRT-(laat)avondjournaal met een interview van de ontwerpers Tom De Vrieze en Bart Spillemaeckers heel belangrijk geweest.

In de KMO & Design bibliotheek stonden producten van Extremis uitgesteld.

907 mensen bezochten de tentoonstelling.

**10/09 – 12/09:
Designersweekend**

Met de tentoonstelling Sant in't buitenland was de galerie opnieuw één van de haltes op het designcircuit.

Tijdens de mobiele persconferentie stelde Design Vlaanderen zijn nieuwe website en zijn tentoonstelling 'Sant in 't buitenland' voor aan een vijftigtal journalisten.

**10/09 – 31/10:
Sant in 't buitenland**

Sinds enkele jaren wordt een almaar groeiende groep ontwerpers uit Vlaanderen door belangrijke binnen- en buitenlandse designbedrijven aangesproken om een bestaand ontwerp in hun collectie op te nemen of een nieuw product te ontwikkelen dat zij verder produceren en commercialiseren. Tijdens het Designers Week-End wil Design Vlaanderen dit succes extra in de kijker plaatsen. In deze editie werden producten getoond van erkende ontwerpers die door Belgische bedrijven met internationale uitstraling worden geproduceerd en gecommmercialiseerd. Matilde Alessandra, Hans De Pelsmacker, Jos De Vriendt en Maarten Van Severen ontwierpen voor het bedrijf Light, Bram Boo voor Feld, Charles Kaisin voor Vange, Peter Van Riet voor Juventa, Dirk Wynants voor Extremis.

Tijdens het Designers Week-end bezochten 666 mensen de Galerie; in totaal kwamen er 1.795 bezoekers.

Design Vlaanderen en de Galerie waren opgenomen in

het programma van de Open Bedrijvendag op 3 oktober (76 bezoekers).

De Galerie werd reeds voor de 3de maal als kader afgehuurd door de organisatoren van de Internationale Orgelweek in Brussel voor hun receptie op 17 en 24 oktober 2004.

De bezoekers van de KMO & Design bibliotheek konden kijken naar ontwerpen van Fabienne Loyens.

**19/11 – 16/01/05:
Henry van de Velde Prijzen 2004**

Als klassieke afsluiter van het jaar is er de tentoonstelling van de Henry van de Velde Prijzen. De uitreiking door Rudy Aernoudt, kabinetschef van minister Fientje Moerman, vond plaats op 18 november en kreeg voor de eerste maal een ceremonieel karakter: De prijzen werden aan 200 aanwezigen bekendgemaakt in het auditorium van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij (VHM). De trofeeën werden ontworpen door David Huycke. De receptie in de Galerie werd door 350 personen bijgewoond.

De laureaten 2004 waren Axel Enthoven (Loopbaan), Tim Oeyen & Sanny Winters (Jong Talent), Dark (Bedrijf), Nedda El-Asmar (Beste Product) en Maxime Szyf (Publieksprijs). Nieuw dit jaar was de uitreiking van de Henry van de Velde / Dyson Young Design Award, aan de student Joris Smeuninx.

Van hen werd een beknopte retrospectieve gebracht. Het Beste Product van Nedda El-Asmar werd omringd door een selectie van inzendingen voor het Beste Product: Matilde Alessandra, Philippe Allaey (nominatie), Bart Baccarne, Giovanni Bauwens (nominatie), Hugo Puttaert, Pooja Sahny, Maxime Szyf, Vincent Van Duyse, Antoine Van Loocke, Frans Van Praet, Fabiaan Van Severen, Danny Venlet, Lieve Vermeire, Sylvain Willenz en Hubert Verstraeten.

1.274 mensen bezochten de tentoonstelling waarvan er 535 stemden voor de Publieksprijs. Maxime Szyf kreeg voor zijn crematiekist Soul Ash de meeste stemmen (101).

De tentoonstelling en de laureaten kregen uitgebreid belangstelling in de pers, ook internationaal.

Het werk van de laureaat en de geselecteerden voor Beste Product reist door naar *design@sfeer* op de interieurbeurs Sfeer in maart 2005.

In de KMO & Design bibliotheek werd een installatie getoond met het werk van James Dyson

3. SUBSIDIES

Jaarlijks ondersteunt de Commissie Vormgeving verschillende projecten die vormgeving in Vlaanderen promoten. In 2004 werden 91 projecten ondersteund voor een totaal van 124.859,79 euro.

Deelname aan tentoonstellingen en manifestaties

Geertje Bruyninckx, tentoonstelling Geertje Bruyninckx en Daan De Decker, € 471,20; Marie-Jeanne Callewaert, expo Lodz, € 566,64; Daan De Decker, tentoonstelling Geertje Bruyninckx en Daan De Decker, € 456,64; Jeanne Opgenhaffen, tentoonstelling Leeuwarden, € 161,21; Jeanne Opgenhaffen, tentoonstelling Neunen, € 48,33; Mieke Selleslagh, Céramique 14 Parijs, € 194,04; Mieke Selleslagh, Salon de la Céramique Saint-Cergue, € 183,79; Mieke Selleslagh, tentoonstelling Douai, € 52,51; Pieter Stockmans, tentoonstelling Selb, € 1.807,14; Dorothea Van De Winkel, tentoonstelling Lebanon, € 73,13; Dorothea Van De Winkel, tentoonstelling Festival Miami, € 991,50; Gert Van Dessel, opendeurdagen, € 813,91; Daniël Weinberger, tentoonstelling, € 3.718,40.

Tentoonstellingen en manifestaties georganiseerd door derden

Antwerp Book Capital, Stad van Letters, € 2.007,94; Art.ur, project Art.ur Restyling met Weyers&Borms en Willy Van de Velde, € 500,29; Artlink, tentoonstelling Confrontaties, € 192,50; De Mijlpaal, tentoonstelling 10 jaar De Mijlpaal, € 1.000,00; Galerie Theaxus, tentoonstelling Michel Ingels, € 250,00; Galerie Theaxus, tentoonstelling Jan van Zijst, € 250,00; GIDE, project Transit, € 1.000,00; Annika Ingelaere, tentoonstelling Prikkel en Sprokkels, € 1.000,00; Internationale Kantbiënnale, 11e Kantbiënnale, € 1.500,00; Pierre Misseghers, organisatie Overture, € 2.500,00; Fabiaan Van Severen, tentoonstelling Hans De Pelsmacker, € 470,33.

Deelname aan beurzen

Awardt, Premiere Classe Parijs, € 889,27; Wim Adriaenssens, Open Bedrijvendag, € 330,81; Leo Aerts, Open Bedrijvendag, € 630,00; Philippe Allaey, Internationale Design Biënnale Saint-Etienne, € 160,33; L'Anverre, Ambiente München en Maison et Objet Parijs, € 3.718,40; Vanessa Barbier, Indigo Brussel, € 589,95; Bram Boo, Internationale Design Biënnale Saint-Etienne, € 105,02; Bram Boo, Salone Sattelite Milaan, € 947,70; Tom De Vrieze, Internationale Design Biënnale Saint-Etienne, € 148,34; Enthoven Associates, Designex Thailand, € 1.757,28; Martine Gyselbrecht, Heimtex Frankfurt, € 2.224,27; Patrick Hoet, Salone Sattelite Milaan, € 2.007,94; Els Huygelen, Heimtex Frankfurt, € 2.267,32; Els Huygelen, Printsources New York, 1.027,66; Cynthia Jacobs, Interieur Kortrijk, € 631,76; Ann-Marie Jonckheere, Indigo Brussel,

€ 589,95; Sofie Lachaert, Interieur Kortrijk, € 1.952,53; Marie Mees, Heimtex Frankfurt, € 1.900,66; Jürgen Oskamp, Plastics for the Industry Kortrijk, € 2.007,94; Bart Spillemaeckers, Interieur Kortrijk, € 1.952,53; Anna Torfs, Maison et Objet Parijs, € 1.412,50; Tom Van Belle & Oliver Serruys, Internationale Design Biënnale Saint-Etienne, € 145,77; Inge Van Gheel, Bio 19 Lubljana, € 325,56; Fabiaan Van Severen, Interieur Kortrijk, € 1.689,98; Roel Vandebeek, Interieur Kortrijk, € 1.952,53; Lieve Vermeire, Première Classe Parijs, € 1.452,18; Greet Verschueren, Heimtex Frankfurt, € 2.082,66; Hubert Verstraeten, Beurs Basel, € 1.807,14; Dirk Wynants, Interieur Kortrijk, € 1.169,92; Dirk Wynants, Internationale Design Biënnale Saint-Etienne, € 198,25; Dirk Wynants, Salone del Mobile Milaan, € 1.490,40.

Organisatie van workshops en lezingen

Atelier Cirkel, Masterclasses, € 1.148,20; De Kunstbank, Act Eco, € 2500,00; De Kunstbank, Act Eco, € 2.373,10; Designcenter De Winkelhaak, Creative Pool, € 2.500,00; Textivision, trendworkshop Li Edelkoort, € 3.617,19.

Deelname aan workshops, lezingen, opleidingen

Annemie Boonen, workshop Tilburg, € 105,02; Lut De Vogelaere, opleiding, € 1.250,00; Tjok Dessauvage, Internationale Conferentie Meeting, € 1.089,58; Helena Schepens, RCA Master Londen, € 1.239,47.

Drukwerk en catalogi

Vanessa Barbier, Folder, 496,47; Betet Skara, project Dunye, € 1.043,78; Annemie De Corte, Boek, € 1.952,53; Jos Devriendt, Catalogus, € 2.516,79; Koen Geurts, Brochure, € 1.360,01; Patrick Hoet, Catalogus, € 3.718,40; MNM Lifestyle, Brochure en Milaan, 2.007,94; Quinze&Milan, promotiecampagne Milaan, € 2.500,00; Concentra, Boek "Een nieuwe Beeldende Eeuw", € 2.500,00; Anna Torfs, Catalogus, € 1.028,43; Universiteit Gent, Boek "Modern Wonen", € 2.200,00; Peter Van Riet, Portfoliomap, € 141,22; Sylvie Vandenhoeck, Catalogus, € 676,81; Jan Vander Elst, Folder, € 236,30; Herman Wauters, Catalogus 75 jaar, € 2.007,94.

Aanmaak van een website

Katrien Daemers en Jessica L'Ecluse, website, € 1.975,00.

Henry van de Velde Prijzen

Henry van de Velde Prijs 2004 voor Bedrijf, Dark, € 2.500,00; Henry van de Velde Prijs 2004 voor Beste Product, Nedda El-Asmar, € 2.500,00; Henry van de Velde Prijs 2004 voor Jong Talent, Tim Oeyen en Sanny Winters, € 2.500,00; Henry van de Velde Prijs 2004 voor Loopbaan, Axel Enthoven, € 2.500,00; Henry van de Velde Prijs 2003 van het Publiek, Danny Venlet, € 2.500,00; Henry van de

Velde Prijs 2004 van het Publiek, Maxime Szyf.

Andere projecten

PMMK, aanmaak kunstkoffer met Davy Grosemans, € 1.400,00; Katrien Van Hulle, wedstrijd Friezak, € 500,00.

4. KWINTESSENS

Het driemaandelijkse tijdschrift **Kwintessens** had einde 2004 867 abonnees, waarvan 51 ruilabbonnementen en 245 gratis abbonnementen. Tevens worden exemplaren gedistribueerd via Exhibitions International en wordt Kwintessens te koop aangeboden in enkele designzaken en galleries.

Kwintessens had in 2004 themanummers rond 'Vlamingen in de Wereld', 'Design Vlaanderen', 'Designsteden' en een nummer aansluitend bij de 4de Triennale voor Vormgeving. De vormgeving werd respectievelijk toevertrouwd aan Yri Bollaerts, Marketing-21, Paul Boudens en Geoffrey Brusatto. De fotografie van de portfolio gebeurde door Anja Van eetveldt, Karem Moortgat, Giovanni De Timmerman en Rreac04.

Op het einde van het jaar werd een abbonnementenactie op het getouw gezet waarbij de hernieuwers van hun abbonnement naar keuze een catalogus kregen van de 1ste, 2de of 3de Triennale voor Vormgeving.

5. DESIGN MANAGEMENT

06/02: WORKSHOP DESIGN MAAKT HET VERSCHIL NR. 6.

Op 6 februari 2004 organiseerde Design Vlaanderen de 6de workshop rond designmanagement. Bedrijfsleiders en ontwerpers getuigden en discussieerden over geslaagde designimplementatie in bedrijven. De sprekers waren zaakvoerder Luc Vannevel van Juventa met ontwerper Peter Van Riet, manager Mark De Wispelaere van Esselte Corporation met ontwerper Koen Elsen van Achilles Associates, zaakvoerder Lode De Cock van Tribu met ontwerper Wim Segers.

De speciale gastspreker was Drs. Ans Heirman van de Vlerick Leuven Gent Management School.

De tien bedrijven uit verschillende sectoren namen deel en bleken in hun evaluatieverslag erg tevreden te zijn over de workshop. De publicatie van de proceedings van deze workshop kwam uit in januari 2005. (gratis verkrijgbaar)

26/03: WORKSHOP: DESIGN MAAKT HET VERSCHIL NR. 7

Op 26 maart 2004 organiseerde Design Vlaanderen tijdens de beurs Sfeer, in Flanders Expo, de 7de workshop rond designmanagement. De sprekers waren manager

Bart Proot van Samsonite met ontwerper Clem Van Himbeek, zaakvoerder Jan Vanhoyweghen van Light met ontwerper Jos Devriendt, zaakvoerder Pierre Christiaens van Symo met ontwerperbureau Pars Pro Toto.

De speciale gastspreker was prof. Bart Clarysse van de Vlerick Leuven Gent Management School.

De zeven deelnemers uit verschillende sectoren bleken in hun evaluatieverslag erg tevreden te zijn over de workshop.

04/05, 13/05 EN 27/05: WORKSHOP OVER COMPOSITIETEN VOOR DESIGNERS EN BEDRIJVEN

Design Vlaanderen herhaalde, in samenwerking met prof. Verpoest van de K.U. Leuven en dr. Bart Van Grimde van de WTCM, Agoriadienst, een workshop rond composieten. Gedurende 3 namiddagen werden 27 designers en bedrijven wegwijs gemaakt in deze nieuwe materialen. Ze bezochten 3 composietbedrijven: Sabca-Limburg, Vosschemie, Arplama Group. Pol Quadens, Hans Weyers, Ludo Van Schepdaal en Axel Enthoven zetten uiteen hoe zij met composietmaterialen creatief ontwerpen.

De gedrukte proceedings van de vorige, gelijkaardige workshop worden gratis ter beschikking gesteld aan de deelnemers en alle geïnteresseerden.

24/05 – 26/05 EN 09/11 – 12/11: UK, CARDIFF: 2 INTERNATIONAL WORKSHOPS ON DESIGN SUPPORT

In mei organiseerde Design Wales een workshop voor 20 instellingen uit de hele wereld die design promoten. Verschillende lezingen werden gevolgd door groeps gesprekken waarin ervaringen inzake designpromotie en designmanagement werden uitgewisseld.

In november organiseerde Design Wales een 2de internationale workshop waar Design Vlaanderen als expert zijn ervaring in designpromotie en designmanagement mocht komen toelichten aan de hand van een uitgebreide presentatie.

Het positieve gevolg van deze internationale samenwerking is dat Design Vlaanderen deelneemt aan een nieuw Europees project, in kader van een INTERREG IIIC West programma. De titel is **Sharing Experience on Design Support for SMEs/SEEdesign.**

De coördinator is Design Wales. De partners zijn: Design Vlaanderen, Design Center Denmark, Centre du Design Rhône-Alpes, Design Center Tsjechië, Design Center Toscane-Siena, University of Manchester. Het project is ondertussen goedgekeurd en wordt gerealiseerd: 2005 – 2007.

15/09 – 15/10: SLOVENIË, LJUBLJANA, ARHITEKTURNI MUZEJ, BIO 19

Design Vlaanderen selecteerde en promoveerde 25 ontwerpen van 12 Vlaamse designers voor deze tweejaarlijkse Internationale designwedstrijd, met tentoonstelling, in Ljubljana, in Slovenië. De 'Good Project Award' werd

gewonnen door de Vlaams ontwerper Maxime Szyf met zijn Soul Ash Solace, die later ook de Henry van de Velde Publieksprijs 2004 zou winnen. Alle deelnemers staan in de **BIO 19** catalogus.

02/12: PROJECT 'COMPOSITES ON TOUR' DOOR EUROPESE COMMISSIE BEKROOND MET DESCARTESPRIJS

Prof. Ignaas Verpoest kreeg als coördinator van het **'composites on tour'** project de Descartesprijs van de Europese Commissie ter bevordering van innovatie in wetenschappelijk onderzoek en wetenschapscommunicatie. Design Vlaanderen heeft als actieve partner deze prijs mee in ontvangst genomen en heeft op een informatiestand uitleg verschaft over het project. Het geld van deze Descartesprijs zal terug geïnvesteerd worden in een volgende 'International Composites Design Competition'.

6. BEURZEN

19/03 – 28/03: FLANDERS EXPO: SFEER

In samenwerking met **Sfeer**, hét evenement voor Interieur, Tuin en Zwembad, in Flanders Expo, organiseerde de Design Vlaanderen **design@sfeer**, een beurs waar jonge ontwerpers zich kunnen tonen aan het grote publiek. 38 ontwerpers uit België en Duitsland toonden zich aan de 40.000 bezoekers.

Naast de ontwerpers konden de bezoekers in de hal **design@sfeer** de herhaling van de tentoonstelling de Selectie van het Beste Product van de Henry van de Velde Prijzen bekijken.

Tijdens de beurs Sfeer was er ook een doorlopend programma in hal 6, waar de bezoekers op een informele manier konden luisteren naar lezingen rond designmanagement: Victor Cautereels, ontwerper bij Tupperware, zaakvoerder Jan Vanhoyweghen van Light met ontwerper Hans De Pelsmacker, zaakvoerder Jan De Lancker van OrangTiga met ontwerper Clem Van Himbeek, Pol Deconinck van Juventa met ontwerpers Peter Van Riet en Roel Vandebeek, zaakvoerder Eric Cools met ontwerper Bruno Meeus, zaakvoerder Myriam De Brucker van DBP Plastics met ontwerper Jean-Pierre Geelen van Enthoven Associates.

21/09 – 24/09: INDUSTRIAL EQUIPMENT

Design Vlaanderen heeft deelgenomen aan de tweejaarlijkse beurs **Industrial Equipment**, op de Heizel. Ze heeft alle industriële vormgevers uitgenodigd om ook hieraan deel te nemen. De volgende ontwerpers hebben zo gratis op de gemeenschappelijke stand deelgenomen: Product Projects (P.Van Riet), Pilipili Productontwerp (Adriaan De Bruyne), Inge Van Gheel, Pars Pro Toto, Clemtone Design Studio, Bart Spillemaeckers, Maximal Productvision (Maxime Szyf).

15/10: BENAMING DESIGN VLAANDEREN GELANCEERD OP INTERIEUR IN KORTRIJK

Tijdens de beurs **Interieur** in Kortrijk werd de nieuwe benaming 'Design Vlaanderen' van de vroegere 'Dienst Vormgeving van het VIZO' aan het groot publiek voorgesteld.

Het logo van Design Vlaanderen werd ontworpen door Jo Klaps.

De lancering van de nieuwe benaming werd ondersteund door een nieuwe huisstijl, folders, affiches, een mailing, de website en verscheidene gadgets.

Zowel de nieuwe benaming als het logo werden bij het groot publiek goed onthaald.

15/10 – 24/10: KORTRIJK EXPO: INTERIEUR

Traditiegetrouw nam Design Vlaanderen deel aan Interieur, het salon voor binnenhuisinrichting in Kortrijk Expo. Dit jaar was **Design for Everybody** het thema van het salon.

Op de stand van Design Vlaanderen werden objecten getoond die in december 2004 deel zouden uitmaken van de tentoonstelling **[Im]perfect by Design**, de 4de Triennale voor Vormgeving.

De stand zelf, een allusie op de typisch Vlaamse **kappelekensbaan**, was een ontwerp van Jo Klaps en het ontwerpersduo Weyers & Borms.

7. BUITENLANDSE TENTOONSTELLINGEN

24/05 – 31/10: POLEN, LODZ,

11TH INTERNATIONAL TRIENNIAL OF TAPESTRY

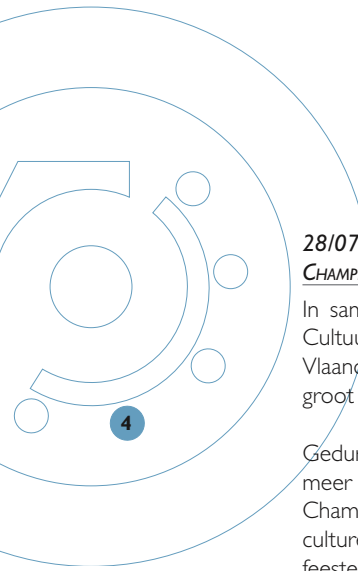
In Lodz werd de 11e Internationale Triennale voor Tapijtkunst georganiseerd. Design Vlaanderen, voor de organisatoren het Vlaamse aanspreekpunt, mocht de voorselecties doen, alvorens hen twee dossiers te bezorgen. Zo kregen Betty Cuykx en Marie-Jeanne Callewaert de gelegenheid om hun werk te tonen op deze triennale.

18/06 – 27/06: KOREA, SEOUL, GWANGJU EXHIBITION HALL, GWANGJU DESIGN PRE-BIENNALE

Deze Design Pre-Biennale vond plaats in het zuiden van Zuid-Korea en werd georganiseerd door de stad Gwangju, in overeenkomst met het Korea Institute for Design Promotion.

Johan Valcke heeft deelgenomen aan het International Design Conference als spreker. Naast hem waren andere directeurs van designcenters gevraagd.

Vlaanderen werd op de Design Pre-Biennale vertegenwoordigd met werken van 20 Vlaamse ontwerpers.

**28/07 – 08/08: AUSTRALIË, MELBOURNE,
CHAMPIONS HALL OF FAME, DESIGN FROM FLANDERS**

In samenwerking met Export Vlaanderen, Administratie Cultuur, Addict en Meubelbeurs organiseerde Design Vlaanderen in Australië **Design from Flanders**, een groot promotiegebeuren over design uit Vlaanderen.

Gedurende twee weken stonden designobjecten van meer dan 40 Vlaamse ontwerpers tentoongesteld in de Champions Racing Gallery op Federation Square, het culturele hart van Melbourne. Deze tentoonstelling werd feestelijk geopend in aanwezigheid van de Belgische ambassadeur, Luc Darras en van de Australische minister for Education and Training, Lynne Kosky.

De Vlaamse vormgevers werden ter plaatse vertegenwoordigd door Martine Gyselbrecht, Jan Van Mol, Dirk Wynants en Danny Venlet, die er diverse lezingen en workshops gaven voor een enthousiast publiek. Ook aan de Swinburne Design University werden lezingen van de Vlaamse designers georganiseerd.

Het hele evenement genoot ruime belangstelling in de Australische en Belgische pers.

08/10: AUSTRALIAN AFTERNOON

Om de ontwerpers waarvan het werk in Melbourne was tentoongesteld op de hoogte te brengen van het verloop van **Design from Flanders** (cfr: supra) werden zij door Design Vlaanderen uitgenodigd op een **Australian Afternoon**. De organisatiepartners waren eveneens aanwezig.

De Vlaamse delegatie gaf uitgebreid verslag over het hele gebeuren. Ook aan de hand van een filmreportage, foto's en persartikels kon men zich een beeld vormen van het promotie-evenement. Men kon er het gastenboek inkijken waarin talloze bezoekers van de tentoonstelling hun positief commentaar uitten.

**06/11 – 14/11: FRANKRIJK, SAINT-ETIENNE,
BIENNALE INTERNATIONALE DU DESIGN**

Design Vlaanderen nam voor de tweede maal deel aan de Internationale Design Biennale Saint-Etienne. De Design Biennale is een uniek evenement dat ontwerpers van over de hele wereld de kans geeft zich op een gelijke manier en zonder tentoonstellingskosten te tonen aan het Franse publiek. Het event wordt georganiseerd door de Académie des Beaux-Arts van Saint-Etienne, met ondersteuning van de stad en de staat. Ondermeer door dit initiatief moet Saint-Etienne op termijn de designhoofdstad van Frankrijk worden.

Onder de noemer "Belgian Delights" toonden 21 Belgische ontwerpers hun nieuwste realisaties. Design Vlaanderen werkte samen met Designed in Brussels en Usage Externe om het project tot een goed einde te brengen en zo de ontwerpers de kans te bieden een plaats te verwerven op de Franse markt.

8. TRIËNNALE VOOR VORMGEVING

**03/12 – 27/02/05: BRUSSEL, 4DE TRIËNNALE VOOR VORMGEVING,
[IM]PERFECT BY DESIGN**

Deze tentoonstelling was een productie van Design Vlaanderen en de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis te Brussel en vond plaats in de KMKG, Jubelpark, Brussel.

[Im]perfect by Design toonde van meer dan dertig designers uit België producten of objecten die op een eigenzinnige manier omgaan met de industriële logica. Deelnemers waren Philippe Allaëys, Betet Skara, Bram Boo, Vic Cautereels, Eric Chevalier, Siegfried De Buck, Hans De Pelsmacker, Jos Devriendt, Nedda El-Asmar, Anita Evenepoel, Paul Fastré, Davy Grosemans, Martine Gyselbrecht, Patrick Hoet, Charles Kaisin, Xavier Lust, Anne Masson, No-Mad [Re]Public, Pol Quadens, Patrick Reuvis, Stefan Schöning, Annick Schotte, Lucile Soufflet, Diane Steverlynck, Piet Stockmans, Vincent Van Duysen, Fabiaan Van Severen, Maarten Van Severen, Danny Venlet, André Verroken, Weyers&Borms, Sylvain Willenz en Dirk Wynants.

De tentoonstelling werd feestelijk geopend in aanwezigheid van de Vice-minister-president van de Vlaamse Gemeenschap, Mevr. F. Moerman en voorafgegaan door een academische zitting met lezingen door Lut Pil (Design Vlaanderen), Andy Jacobs (E.N.S.A.V.-La Cambre en Jan Van Mol (Addict Creative Lab).

Naar aanleiding van de tentoonstelling werd het drietalige boek **(Im)perfect by Design** uitgegeven (NL-FR-E, hardcover; 264 p., kleurenillustraties).

Nevenactiviteiten bij de tentoonstelling waren: twee ontmoetingen met ontwerpers i.s.m. Broodje Brussel (Dirk Wynants, Anita Evenepoel), vier atelierbezoeken (Jos Devriendt, Martine Gyselbrecht, Piet Stockmans, Betet Skara) en een lezing door Lut Pil.

De tentoonstelling kon rekenen op een uitzonderlijke belangstelling van de geschreven en gesproken pers en van het grote publiek.

9. OEVERTURE

03/09 – 09/09: GENT

Van 3 tot 9 september stond de binnenstad van Gent in het teken van design. Diverse winkels en galleries stelden hun deuren open en toonden het beste van hun collectie. Vervoermiddel bij uitstek was de boot, die de bezoekers gratis naar diverse haltes in de nabijheid van de deelnemende locaties bracht.

Design Vlaanderen was te gast bij Galerie Art Track in de Zuidstationstraat, waar de tentoonstelling van "De Nieuwe Oogst" herhaald werd.

10. EUROPEAN DESIGN FORUM

Het European Design Forum (EDF) is een actief netwerk van 6 Europese designinstellingen: The Lighthouse (Glasgow), Museo di Castelvecchio (Verona), Pro Materia (Brussel), Design Zentrum nordrhein Westfalen (Essen), Design Museum (Helsinki) en Design Vlaanderen dat projectcoördinator is van het netwerk.

In 2004 organiseerde EDF twee internationale tweedaagse symposia: **Design for Business and History** (02-03/04/2004 Designmuseum Helsinki) en **Environmental Design - Designing public spaces and mobility** (25-26/10/2004 Pro Materia Luik). Telkens waren er een 150-tal deelnemers. EDF publiceerde in 2004 ook de proceedings van het in 2003 door EDF georganiseerde symposium **Bridging Concepts: Developing the Interface Between Design, Education and Industry** (13-14/10/2003 The Lighthouse Glasgow) en van het symposium **Design for Business and History** (02-03/04/2004 Designmuseum Helsinki). De proceedings werden telkens op 2000 exemplaren gedrukt en internationaal verspreid.

De EDF website (www.eu-design.net) werd verder uitgebreid met lezingen van de EDF symposia, designnieuws, artikels en interviews; de designgeschiedenis van de landen van de EDF partners werd verder uitgewerkt.

In 2004 publiceerde EDF 7 nieuwsbrieven op: 13/01, 29/01, 20/02, 20/04, 06/05, 29/06 en 19/11.

11. WCC GENERAL ASSEMBLY

30/05 – 05/09: GRIEKENLAND, METSOVO, WCC

Design Vlaanderen is het aanspreekpunt in Vlaanderen voor de World Crafts Council. Jaarlijks wordt een Europese algemene vergadering gehouden, driejaarlijks een wereldontmoeting. Hier wordt ook telkens een nieuwe voorzitter en bestuur gekozen.

De vergadering, en tevens feestviering voor het 40-jarig bestaan van de organisatie, vond plaats van 30 mei tot 5 juni in het Griekse Metsovo. Design Vlaanderen werd vertegenwoordigd door Christian Oosterlinck. Hij bracht er een powerpointpresentatie als promotie voor Artifact, de beurs rond het hedendaags kunstambacht die vanaf 2005 jaarlijks in Brugge zal georganiseerd worden. Tevens werd hij opgenomen als lid van de commissie die akkoord moet verlenen tot het linken van sites aan de WCC-site.

12. JURIDISCH ADVIES

OMSCHRIJVING EXTRA DIENSTVERLENING:

Sinds 2004 breidde Design Vlaanderen zijn dienstver-

lening voor ontwerpers en producenten uit met het verstrekken van algemeen oriënterend juridisch advies. Vaak wordt dit advies gegeven in samenwerking met of ter ondersteuning van de Dienst Bedrijfsadvies van het VIZO.

Bij conflicten kwam Design Vlaanderen regelmatig als bemiddelaar tussen in geschillen tussen ontwerpers, verdelers en producenten. Door deze interventies konden dure en tijdrovende gerechtelijke procedures worden voorkomen.

Design Vlaanderen verstreekte tevens preventief advies aan ontwerpers, producenten en verdelers. Teneinde conflicten te voorkomen werden contractontwerpen voorafgaandelijk kritisch bestudeerd en van pertinente opmerkingen voorzien.

13. WEBSITE

10/09: LANCERING NIEUWE WEBSITE

Naar aanleiding van het Designersweekend ging de gloednieuwe website van Design Vlaanderen online. De bezoeker vindt er naast nuttige informatie over de werking van Design Vlaanderen tevens een uitgebreide databank met gegevens van ontwerpers, bedrijven en designactiviteiten. Bij wijze van dienstverlening stelt Design Vlaanderen deze interessante databank gratis voor het publiek toegankelijk.

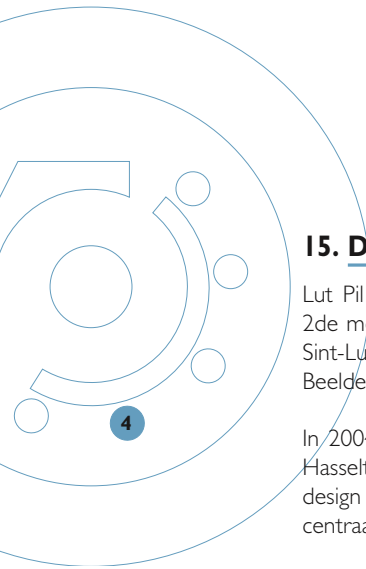
Dat de nieuwe site een waar succes is, moge blijken uit het aantal visits. Van 1 oktober tot 31 december 2004 waren het er 9.749, wat een dagelijks gemiddelde opleverde van 106 visits.

14. SAMENWERKING MET DE NMBS

In maart 2004 werd Design Vlaanderen door de NMBS gecontacteerd om een jonge onbekende Vlaamse designer aan te bevelen voor het ontwerpen van een infozuil, een onthaalbord en andere informatiedragers, een pyloon voor het nieuwe NMBS-logo, een stationshorloge, de loketten, de signalisatie, enz.

Design Vlaanderen stelde zeven designers voor die elk hun ontwerp konden voorleggen aan een onafhankelijke selectiecommissie samengesteld uit deskundigen van de NMBS, Jan Van Mol als extern designdeskundige en Johan Valcke, Directeur van Design Vlaanderen.

Van de zeven ingezonden projecten werd dat van Stefan Schöning gekozen.

15. DEELNAME AAN JURY'S

Lut Pil nam op 17 juni 2004 deel aan de jury van het 2de meesterjaar van de richting Keramiek/Glaskunst aan Sint-Lucas Gent, Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Beeldende Kunst.

In 2004 was zij tevens lid van de stuurgroep "Triënnale Hasselt", een project met als thema kunst, mode en design in een cross-over verband waarbij de stad Hasselt centraal staat.

16. BRIEFWISSELING

Tijdens het voorbije jaar werden er 42 informatie - pakketten opgestuurd waaronder:

23 in België en 19 naar het buitenland, namelijk:
4 respectievelijk naar Frankrijk en naar Finland; 2 respectievelijk naar Zweden, Italië en Australië; 1 respectievelijk naar Spanje, Hongarije, Nederland, Groot-Brittannië en Duitsland.

Er werden in totaal 38 adreswijzigingen van Design Vlaanderen gemeld waaronder:

21 in België en 17 naar het buitenland, namelijk:
6 naar Frankrijk, 4 naar Duitsland, 3 naar Nederland, 1 respectievelijk naar Groot-Brittannië, Finland, USA en Japan

Wat de algemene briefwisseling betreft zijn er 2268 brieven verstuurd.

De briefwisseling betreft Kwintessens bedraagt 983 stukken.

DEEL 5 | REGIE ESF, DOELSTELLING 3, ZWAARTEPUNT 3

1. LOREM IPSUM DOLOR SIT AMET, CONSECTETUER ADIPISCING ELIT,
SED DIAM NONUMMY NIBH EUISMOD TINCIDUNT
2. UT WISI ENIM AD MINIM VENIAM, QUIS NOSTRUD EXERCITATION
3. ULLAMCORPER SUSCIPIT LOBORTIS NISL UT ALIQUIP EX EA
4. COMMODO CONSEQUAT. DUIS AUTEM VEL EUM IRIURE

REGIE ESF,
DOELSTELLING 3,
ZWAARTEPUNT 3

5

DEEL 5 | REGIE ESF, DOELSTELLING 3, ZWAARTEPUNT 3

In het najaar van 1999 gaf de Vlaamse regering het VIZO een nieuwe opdracht: het regisseurschap van het zwaartepunt 3 van doelstelling 3 van het Europees Sociaal Fonds. Het ESF is een van de structuurfondsen van de Europese Unie. Dit fonds tracht ondermeer de tewerkstelling te vergemakkelijken, de werkloosheid te voorkomen en de geografische en beroepsmobiliteit van de werknemers te bevorderen. Doelstelling 3 staat voor de ondersteuning van de aanpassing en de modernisering van het beleid en de systemen op het gebied van onderwijs, opleiding en werkgelegenheid. Hierin worden meerdere zwaartepunten voorzien waarvan zwaartepunt 3 zich richt op de ontwikkeling van het ondernemerschap. Er gaat ondermeer aandacht naar de starters, de ontwikkeling van een verantwoord ondernemerschap en het bevorderen van de kennistransfer.

1. DE MAATREGELEN VAN ZWAARTEPUNT 3

Binnen zwaartepunt 3 "Ontwikkelen van ondernemerschap" kunnen projecten ingediend worden in onderstaande maatregelen :

1.1 Stimuleren en ondersteunen van potentiële starters en verantwoord ondernemerschap

Hierbij staan de volgende doelstellingen centraal :

- De realisatie van een kwaliteitsverbetering van het leertijdstelsel, ondermeer door bevordering van de doorstroming naar de ondernemersopleiding;
- Het versterken van een kwalitatief hoogstaand aanbod aan opleiding en begeleiding naar starters, ondermeer door het aanbod te richten op nieuwe groeisectoren, sociale economie en nieuwe doelgroepen - waaronder allochtonen en vrouwen;
- Het stimuleren van potentiële starters, ondermeer door informatieverstrekking en sensibilisering van nieuwe doelgroepen;
- Het bevorderen van verantwoord ondernemerschap, ondermeer via het sensibiliseren van bedrijfsleiders.

1.2 Ontwikkeling van een één-loket (niet-operationeel)

1.3 Bevordering van de kenniseconomie

Binnen deze maatregel worden de volgende doelstellingen beoogd:

- Stimuleren van kennisoverdracht binnen de bedrijven;
- Stimuleren van kennisoverdracht tussen ondernemingen;
- Bevorderen van het aansluiten van de KMO op communicatienetwerken;
- Bevorderen van synergie tussen kenniscentra en de bedrijfs wereld.

2. VIZO-REGISSEUR

VIZO-regisseur van zwaartepunt 3 dient o.m. te zorgen voor:

- Het ordenen, faciliteren en transparant maken van het werkveld,
- Op elkaar afstemmen van de activiteiten van de verschillende actoren,
- Plannen en uitvoeren van promotie-activiteiten,
- Ontwerpen en bijsturen van een strategie (regionaal),
- Plannen en begeleiden van het evaluatieproces van ingediende projecten,
- Synthetiseren evaluaties,
- Initiëren en begeleiding van publieke en private samenwerkingsverbanden,
- Opvolgen en begeleiden van de projecten,
- Inhoudelijk controleren en opvolgen van de administratief-financiële controle van de projecten: inhoudelijk onderzoek salodossiers, constructieve feedback geven, bijsturen projecten,
- Deelnemen aan (externe) functierelevante vergaderingen, o.a. de Strategische Werkgroep (zwaartepunt 3 en zwaartepunt 6),
- Verzamelen, verwerken en bundelen van statistische gegevens inzake het projectverloop (o.a. naar de EC),
- Opmaken van interne administratie en budget,
- Deelnemen aan de globale werking van het ESF-Agentschap, Vlaanderen: directiecomité, VMC.

3. RESULTATEN PROJECTOPROEPEN 2004

3.1 Algemeen

Een deel van projecten die goedgekeurd werden op de middelen van 2004 werden al in de tweede helft van 2003 geëvalueerd en goedgekeurd op de vergadering van de Strategische Werkgroep op 13 november 2003.

In de loop van het kalenderjaar 2004 werden twee

evaluatiemomenten georganiseerd. De eerste periode werd afgesloten op 30/04/2004, een volgende periode op 01/09/2004.

Voor deze evaluatieprocedures waarvan de middelen werden vastgelegd op 2004 werden voor het gehele zwaartepunt 25 projectdossiers ontvangen, als volgt verdeeld over de maatregelen:

- **Maatregel 1: 19 projecten**

- **Maatregel 3: 6 projecten**

7 projectdossiers werden na screening op de ontvankelijkheidscriteria als onontvankelijk verklaard. 18 projectdossiers waren ontvankelijk en werden in een selectieprocedure gestoken.

Na de volledige selectieprocedure werden door de SWG respectievelijk op 13 november 2003, 26 mei 2004 en op 25 oktober 2004 in totaal 15 projecten voor ESF-betoelaging goedgekeurd, als volgt verdeeld over de maatregelen:

- **Maatregel 1: 11 projecten**

- **Maatregel 3: 4 projecten**

Dit brengt de totale stand voor de oproepen 2004 op :

	Ingediende projecten	Goedgekeurde projecten
Maatregel 1	19	11
Maatregel 3	6	4
Totaal Zwaartepunt	25	15

Er werden twee project ingetrokken nog voor ze opgestart werden. De middelen werden opnieuw vrijgegeven en toegevoegd aan de beschikbare middelen voor volgende evaluatieprocedures.

Het betreft het volgende project:
 04/EPD3/3.1/014 RICCC – Regionaal Incubatiecentrum Commerciële Cel - ingediend door RICK
 De inhoud van één van deze projecten werd geïntegreerd in een nieuw en uitgebreider project: UNIZO-Vorming.

In 2004 werden bovendien nog 7 dossiers ingediend waarvan de middelen vastgelegd werden op 2005. Eén dossier was onontvankelijk. We geven hieronder schematisch een overzicht.

	Ingediende projecten	Goedgekeurde projecten
Maatregel 1	3	3
Maatregel 3	4	3
Totaal Zwaartepunt	7	6

Eén project werd inmiddels voor de opstart ervan ingetrokken. Het gaat over het project met als titel "Twinning" van VOKA – Kamer van Koophandel Kempen (05/EPD3/3.1/002). Ook hiervan werden de middelen opnieuw vrijgegeven.

3.2 Inhoudelijke bijdrage tot het Programmacomplement (PC) en het EPD Projectinhouden

Maatregel 1: Stimuleren en ondersteunen van potentiële starters en van verantwoord ondernemerschap

Volgens de doelstellingen, zoals geformuleerd in het PC:

- De realisatie van een kwaliteitsverbetering van het leertijdstelsel
 In 2004 werd geen enkel project onder deze doelstelling ingediend.
- Het versterken (of verhogen) van een kwalitatief hoogstaand aanbod aan opleiding en begeleiding naar starters toe, ondermeer door het aanbod te richten naar nieuwe groeisectoren, sociale economie en nieuwe doelgroepen - waaronder jongeren (< 25 jaar), ouderen (> 45 jaar), allochtonen en vrouwen;

Diverse projecten sluiten bij deze doelstelling aan:

04/EPD3/3.1/014

RICCC - Regionaal Incubatiecentrum Commerciële Cel - ingediend door RICK

04/EPD3/3.1/015

Minerva - ingediend door VOKA - Kamer van Koophandel Oost-Vlaanderen

04/EPD3/3.1/017

Start Dienstenonderneming - ingediend door TEAM C.V.B.A. V.S.O.

04/EPD3/3.1/021

Allochtone ondernemers welkom, opzetten van een integraal zorgsysteem op de juiste maat - ingediend door UNIZO-Vorming

- Het creëren van een positieve ondernemerscultuur: de verbetering van de beeldvorming, het stimuleren van een positieve attitudevorming op het gebied van ondernemerschap en de bevordering van de ondernemingszin door o.a. sensibilisering en informatieverstrekking

In het kader van de Vlaamse Ondernemersconferentie werd gesteld dat er een duidelijke nood is aan een positievere beeldvorming rond ondernemerschap in Vlaanderen. Een manier om dit te bereiken is een TV programma rond ondernemen. Er werd dan ook

beslist om 2 mio EUR Vlaamse middelen uit te trekken voor de financiering van de TV-programma's. Vanuit ESF 3 zwaartepunt 3 konden deze middelen additioneel aangevuld worden met nog eens 2 mio EUR.

Gezien het belang en de omvang van deze drie projecten werden de volledige dossiers bezorgd aan alle leden van de Strategische Werkgroep zwaartepunt 3, samen met de evaluatieformulieren.

Deze zijn:

04/EPD3/3.1/018

Water & Vuur - ingediend door VRT (Kinderen van Dewindt)

04/EPD3/3.1/019

Start Up - ingediend door VT4 (Succes in 100 dagen)

04/EPD3/3.1/020

Company Makeover - ingediend door Vmma

- De ontwikkeling van ondernemerscompetenties in brede zin via arbeidsmarktgerichte organisaties en via het reguliere onderwijs (o.a. ontwikkelen van creativiteit, nemen van initiatief, autonomie, verantwoordelijkheidszin, risicobereidheid, gedrevenheid, doorzettingsvermogen, ...).

Hierop wordt ingespeeld door het onderstaande project:

04/EPD3/3.1/002

Recht op Dromen (Kid@Biz) - ingediend door Vlaamse Jonge Ondernemingen vzw

- Het bevorderen van verantwoord ondernemerschap, ondermeer via het informeren, sensibiliseren en begeleiden van bedrijfsleiders

Hierop wordt ingespeeld door het onderstaande project:

04/EPD3/3.1/016

Quadrant – Duurzaam ondernemen ingediend door VOKA – Kamer van Koophandel Oost-Vlaanderen

Conclusie maatregel 1:

De goedgekeurde projecten in 2004 dekken op één na alle thema's van de maatregel af. De klemtonen betreffen het creëren van een positieve ondernemingscultuur, het bevorderen van sociale economie, maatschappelijk verantwoord ondernemen en ondernemerschap voor kansengroepen (allochtonen en jongeren).

Maatregel 2: Ontwikkeling van een één-loket (niet-operationeel)

Maatregel 3 : Bevordering van de kenniseconomie

Volgens de doelstellingen, zoals geformuleerd in het PC :

- Het stimuleren van kennisoverdracht binnen en/of tussen ondernemingen (professionalisering van de KMO)

Drie projecten sluiten bij deze doelstelling aan:

04/EPD3/3.3/001

Stimuleren van logistieke benchmarking voor KMO - ingediend door CIM_CIL vzw

04/EPD3/3.3/013

Kennislink - ingediend door VOKA – Kamer van Koophandel Antwerpen – Waasland

04/EPD3/3.3/023

KonCrea - ingediend door de Lessius Hogeschool vzw

- Bevorderen van het aansluiten van de KMO op communicatienetwerken;

In 2004 werd volgend project onder deze doelstelling ingediend:

04/EPD3/3.3/025

E-Coop - ingediend door MeMo vzw

- Creëren van synergieën tussen kenniscentra en de bedrijfswereld;

Twee projecten kunnen ook onder deze doelstelling ondergebracht worden.

04/EPD3/3.3/013

Kennislink - ingediend door VOKA – Kamer van Koophandel Antwerpen – Waasland

04/EPD3/3.3/023

KonCrea - ingediend door de Lessius Hogeschool vzw

Conclusie maatregel 3:

We moeten vaststellen dat het moeilijk blijft om kwalitatief goede projecten ingediend te krijgen onder maatregel 3. De projecten die echter goedgekeurd worden, dragen volledig bij tot de realisatie van de geformuleerde doelstellingen.

Om aan dit gegeven het hoofd te bieden heeft de regisseur op 8 juni 2004 op uitnodiging van het IWT een korte toelichting gegeven over de mogelijkheden binnen deze maatregel. Het geïnteresseerde publiek bestond uit leden van een IT-KMO Platform. Deze toelichting heeft resultaat gehad en leidde tot een nieuw project ingediend en goedgekeurd in 2005 voor deze maatregel.

3.3 Betrokken organisaties en deelnemers

Het betreft de getallen van de aanvraagdossiers 2004.

	Maatregel 1	Maatregel 3	Totaal
TOTAAL	5.711	5.850	11.561
Geslacht			
Mannen	3.486	n.v.t.	3.486
Vrouwen	2.225	n.v.t.	2.225
Leeftijd, indicatief, exacte gegevens tijdens saldofase			
< 25	3.600	n.v.t.	3.600
≥ 25	2.111	n.v.t.	2.111
Statuut			
Zelfstandigen	640	3.000	3.640
Werknemers	271	2.500	2.771
Werkzoekenden	1.200	350	1.550
Studenten en leerjongeren	3.600	n.v.t.	3.600
Resultaten			
Werkzoekenden tewerkgesteld	nng	nng	nng
Werkzoekenden doorgeschakeld naar verdere opleiding of begeleiding	nng	nng	nng

3.3.1 Individuen

De drie media-projecten die erop gericht zijn een positieve ondernemingscultuur te creëren, vallen vanwege hun eigenheid niet in bovenstaand schema te vatten. We geven hieronder een beknopte samenvatting van het beoogde publiek.

04/EPD3/3.1/018

Water & Vuur - ingediend door VRT
(Kinderen van Dewindt)
Met dit programma wenst de VRT – één miljoen Vlamingen te bereiken.

04/EPD3/3.1/019

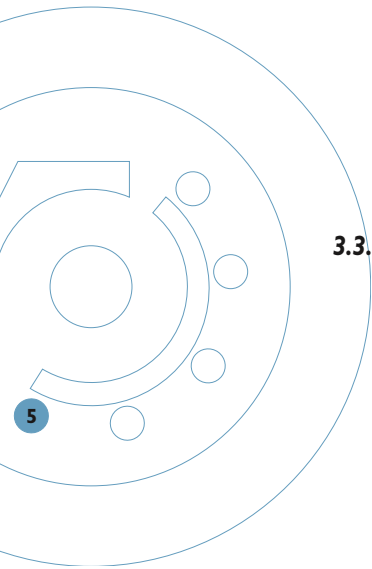
Start Up -
ingediend door VT4
(Succes in 100 dagen)
Met dit programma mikt men op de doelgroep 14-44 jarigen.
Het gemiddelde VT4-publiek bestaat uit
7,4 % zelfstandigen,
43,4 % werknemers,
5 % werklozen.
Deze zender scoort zowel op actieve bevolking als op de werkloze bevolking het best van alle Vlaamse

zenders. Volgens leeftijd kan het kijkerspubliek als volgt ingedeeld worden: 11,8 % tussen de 13 en 20 jaar, 22,2 % is tussen de 21 en 34 jaar en 21,5 % is tussen 35 en 44 jaar. Het VT4-publiek is jonger dan het gemiddelde TV-publiek.

Het gemiddeld aantal mannelijke en vrouwelijke kijkers is evenwicht verdeeld.

04/EPD3/3.1/020

Company Makeover - ingediend door Vmma
Het beoogde marktaandeel is 27 % in de doelgroep ouder dan 4 jaar. Het is de bedoeling dat zoveel mogelijk Vlamingen met deze reeks bereikt worden en dit doorheen alle sociale klassen en alle leeftijdscategorieën. Analyse zou aantonen dat de groep jongeren een aanzienlijk deel van het publiek zouden uitmaken.

3.3.2 Organisaties

	Maatregel 1	Maatregel 3	Totaal
TOTAAL	4.660	6.360	11.020
Kleine Ondernemingen	3.355	3.720	7.075
Middelgrote Ondernemingen	1.005	2.215	3.220
Grote Ondernemingen	300	425	725
Andere Organisaties	0	0	0

3.4 Ondersteuning van promotoren en potentiële promotoren

Naast de algemene informatieverstrekking (cf. infra) leverde de regisseur in 2004 zowel in aanvraag- als in rapportagefase extra inspanningen naar de ondersteuning van individuele (potentiële) promotoren. Naast telefonische ondersteuning of informatieverstrekking via email, werd er veelvuldig face-to-face overleg gepleegd met (potentiële) promotoren. Het overzichtschema van de face-to-face contacten geeft aan dat een breed doelpubliek werd bereikt.

datum	Naam organisatie
20/01/2004	Gemeentebestuur Heusden-Zolder / Stebo
30/01/2004	KMO-IT Centrum vzw
26/01/2004	Pajamanation vzw
12/02/2004	KHN Oost-Vlaanderen
13/02/2004	UNIZO
10/02/2004	VLAJO vzw
10/02/2004	SYNTRA AB - Campus Leuven
12/02/2004	KHN Oost-Vlaanderen
26/03/2004	VRT
24/03/2004	Kabinet Werkgelegenheid/ Admin. Werkgelegenheid
31/03/2004	PWA Alken
04/06/2004	MeMo vzw
16/06/2004	Lessius Hogeschool
08/06/2004	IWT - Informaticathemagroep
07/09/2004	DBO
08/09/2004	VRT
09/09/2005	Stad Kortrijk - Cel Economie + Syntra West
14/09/2004	Unizo Internationaal & KMO Net
20/09/2004	De Punt
24/09/2005	VT4
18/10/2004	KMO-IT Center
21/10/2004	Universiteit Gent
27/10/2004	Anty Foundation
28/10/2004	Gemeentebestuur Heusden-Zolder / Stebo
04/11/2004	KMO-IT Centrum vzw
09/11/2004	VRT
10/11/2004	Kabinet Werk/ Kabinet Sociale Economie/ Adm. Werkgelegenheid
18/11/2004	Vmma

3.5 Cijfergegevens financiële uitvoering

Voor het ESF Doelstelling 3 programma werd in 2004 voor € 53.786.590,55 ESF uitgaven gedeclareerd bij de Europese Commissie door middel van een viertal betalingsaanvragen, waarvan 18.701.615,20 EUR in 2004 werd uitbetaald en 35.076.627,54 EUR in 2005 uitbetaald zal worden door de Europese Commissie.

Hierin zaten de volgende declaraties voor zwaartepunt 3:

• Maatregel 1	270.859,98 EUR
• Maatregel.2	58.939,75 EUR
• Maatregel 3	107.989,67 EUR

Opgelet: onderstaande gegevens betreffen de eerste 9 maanden van het jaar 2004

- In 2004 (eerste 9 maanden) werd 393.402,32 EUR ESF-steun uitbetaald aan de promotoren. De totale gedeclareerde kosten voor de betreffende projecten bedroeg 1.035.617,42 EUR (totale subsidiabele kosten minus ontvangsten).
- Let wel! Deze betalingen hebben betrekking op projecten uitgevoerd in 2001, 2002 en 2003.
- De inspecties ter plaatse hadden betrekking op 103.137,78 EUR ESF-steun (26,22 % van de uitbetaalde ESF-steun) en op 243.587,31 EUR gedeclareerde kosten aan de E.C. zijnde 23,52 % van de totale gedeclareerde kosten (totale subsidiabele kosten minus de ontvangsten).
- De inspecties ter plaatse hadden betrekking op 3 van de 15 projecten waarvoor in 2004 (eerste 9 maanden) betalingen werden uitgevoerd. Op projectbasis bedroeg de steekproef 20 %.

4. VOORLICHTING EN PUBLICITEIT

De webpagina's die door VIZO-Regisseur in het verleden werden ontwikkeld, werden verder uitgebouwd en wanneer nodig geactualiseerd.

Op www.esf-agentschap.be werd ook de informatie voor zwaartepunt 3 opgenomen en up-to-date gehouden.

Ter ondersteuning van de diverse oproepen werd in 2004 beroep gedaan op de media van de leden van de Strategische Werkgroep. Zo verscheen op verschillende tijdstippen een persartikel met meer toelichting bij de verschillende indieningsmogelijkheden.

In het kader van de themawerking organiseerde de regio zwaartepunt 3 op 18 maart 2004 een seminarie met als titel "Ondernemen in de kijker". De doelstelling van het seminarie was om vanuit voorbeelden van projecten

die lopen/liepen in de periode 2000-2003 de aandacht te vestigen op de thema's van de toekomst (voor de periode 2004-2006). Enerzijds dus tonen wat met ESF en cofinanciering gerealiseerd werd en anderzijds meer bekendheid geven aan de indieningsmogelijkheden onder zwaartepunt 3.

Aan het woord kwamen projectcoördinatoren die werken rond de thema's 'ontwikkelen van ondernemingscompetenties', 'stimuleren van kenniseconomie' en 'ondernemerschap en kansengroepen / sociale economie'.

Het seminarie was zo opgebouwd dat via de drie gekozen thema's na het panelgesprek een reflectie werd gemaakt door de betrokken kabinetten. De thema's waren: "ontwikkelen van ondernemingscompetenties", "stimuleren van de kenniseconomie" en "ondernemerschap en kansengroepen/sociale economie".

Het inhoudelijk deel van het seminarie werd ingeleid door de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government die het belang van de beeldvorming rond ondernemerschap beklemtoonde.